

IX

9Marks

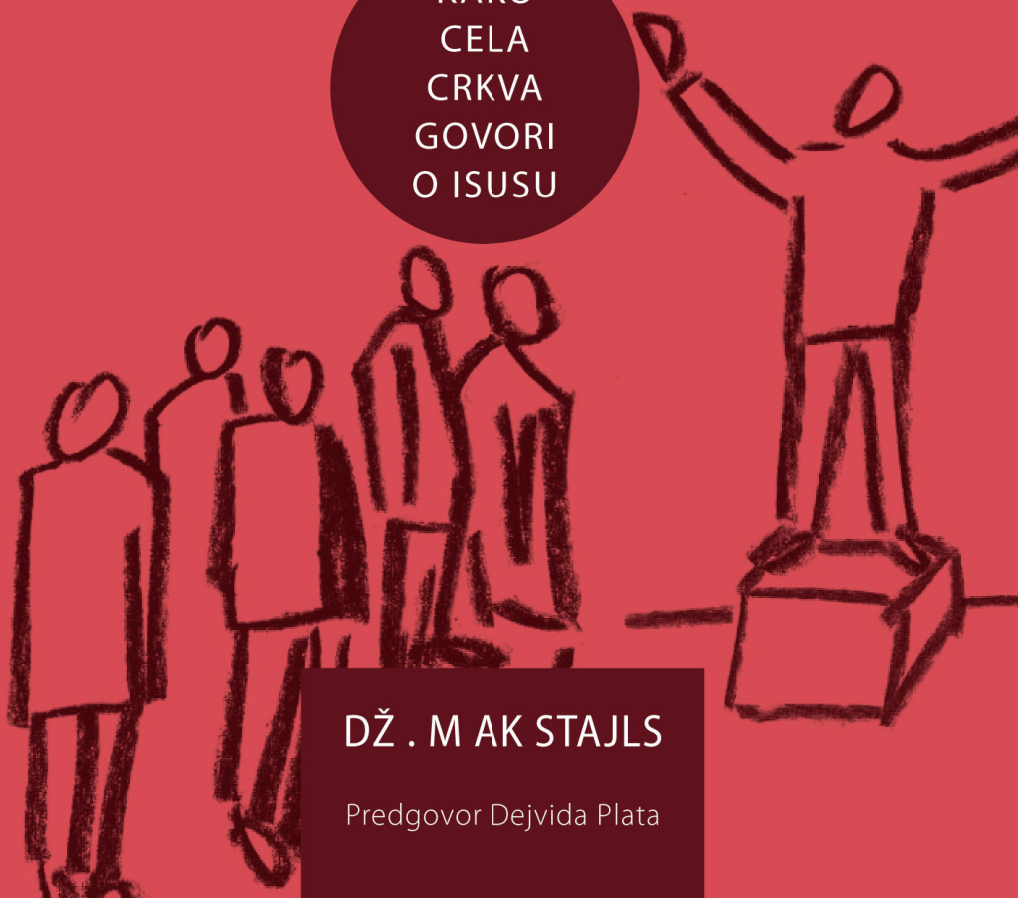
IZGRADNJA ZDRAVIH CRKAVA

EVANGELIZACIJA

KAKO
CELA
CRKVA
GOVORI
O ISUSU

DŽ. M. AK STAJLS

Predgovor Dejvida Plata

„Svako ko poznaje Maka Stajlsa teško da može da ga zamisli kao dosadnog čoveka, čak i kad bi želeo da ostavi takav utisak. Knjiga koju držite u rukama podstiče sve hrišćane, ne samo pastore, da se žarko založe za to da evangelizacija postane deo kulture lokalne crkve i pokretačka snaga njenog duhovnog DNK. Ova knjiga obiluje praktičnim implikacijama *zbog* usredsređenosti na Isusa i evanđelje, a ne *uprkos* tome. Ovo je knjiga koju vredi pročitati, razmisliti o njoj i primeniti je u svom životu.“

D. A. Karson,

profesor Novog zaveta, Teološki evanđeoski fakultet „Trinitas“

„Najbolja moguća knjiga o evangelizaciji bila bi knjiga koja dopire do srži te teme i koju je napisao autor koji je i sam evangelizator. Drugim rečima, to bi bila upravo ova knjiga. Mak Stajls je jedan od najprirodnijih, najefektivnijih, najodlučnijih i najneumornijih evangelizatora koje znam. Zaista bih želeo da znam šta on misli o evangelizaciji, bilo to izraženo u vidu razgovora, pisma ili cele knjige. U ovoj kratkoj knjizi, Mak na jasan, biblijski utemeljen način istražuje kako crkveno zajedništvo umnožava ličnu evangelizaciju. Čitaoci će u ovoj knjizi pronaći inspiraciju i ohrabrenje i naučiti kako da budu evangelizatori u svojoj zajednici. Zarad dobrobiti crkve, evanđelja i celog sveta, neophodno je da ova knjiga bude u vrhu liste knjiga koje treba da pročitate.“

R. Albert Moler Mlađi,

predsednik Teološkog fakulteta južnih baptista
i profesor hrišćanske teologije na Katedri Džozef Emerson Braun

„Bog je dao Maku Stajlsu dar evangelizacije, a u ovoj knjizi se taj dar prelijeva. Znam za malobrojna dela koja spajaju teološku preciznost, pastirsku mudrost i lično iskustvo na način na koji to Mak čini u ovoj kratkoj knjizi. Tokom čitanja sam u nekim trenucima bio ohrabren, a u drugim postaknut na dublje razmišljanje. Uživao sam u čitanju ove knjige i svesrdno je preporučujem.“

Dž. D. Grir,

glavni pastor crkve „Samit“ iz Darama u Severnoj Karolini
i autor knjige *Prekini da pozivaš Isusa u svoje srce:*
Kako da budeš siguran da si spasen

„Mak Stajls piše o razvijanju kulture evangelizacije na način koji omogućava čitaocu da je zaista doživi! Ova knjiga ne samo da nas ispunjava istinom, nego nam omogućava i da uronimo u viziju bogatog i dinamičnog života kojim naše crkvene porodice mogu živeti. Ovo možda jeste najkraća, ali je i najvažnija knjiga koju ćete pročitati na temu života vaše crkve i širenja evanđelja.“

Tabiti M. Anjabvil,

glavni pastor Prve baptističke crkve Velikog Kajmana
i autor knjige *Šta znači biti zdrav član crkve?*

„Davnašnja misija crkve da učini sve narode Hristovim učenicima je danas još uvek naš glavni prioritet. Naša potreba da budemo opremljeni za deljenje vere s drugima je neosporna i neodložna. Ovo je knjiga o stvarnim ljudima koji uče da dele dobru vest o stvarnom mesiji. Ona je poučna, ohrabrujuća i inspirativna – odmah ćete poželeti da primenite ono što saznate na ovim stranicama. A ako iko ime da osposobi ljudi da govore o Isusu, onda je to Mak Stajls!”

Glorija Ferman,

supruga pastora, Crkva „Redeemer” u Dubaiju; majka četvero dece;
autorka knjiga *Odsjaji milosti* i *Blago u Hristu kad si zauzet*

„Iskreno sam uzbuđen zbog ove knjige. Stajlsove knjige o evangelizaciji su sjajne jer kombinuju praktičnu pomoć s teološkom zrelošću. A on zaista živi ono što govori.”

Kevin Dejang,

viši pastor, Univerzitetska reformisana crkva, Ist Lansing, Mičigen

„Mak Stajls je napisao izvanrednu knjigu ne samo o deljenju evanđelja (iako se radi o tome) ili o tome kako biti evangelizator (iako se radi i o tome). Napisao je knjigu o tome kako nam zapravo lokalna crkva pomaže da delimo evanđelje — kako olakšava teret, poučava nas, ohrabruje i sarađuje s nama. Pročitajte ovu knjižicu i ohrabrite se!”

Mark Dever,

viši pastor, Baptistička crkva na Kapitol Hilu, Vašington,
predsednik službe „9Marks”

„Pročitao sam ovu zanimljivu knjigu u jednom dahu jer me je sadržaj i duh knjige toliko osvojio. *Evangelizacija* je vodič o tome kako Biblija obrađuje ključnu temu deljenja evanđelja. Očekujem da će čitaoci ovu knjigu široko i radosno prihvatiti.”

Danijel L. Ejkin,

predsednik, Teološki fakultet južnih baptista

„Veoma mi se dopada Stajlova vizija „kulture evangelizacije” koja prožima naše crkve. Neka Bog silno deluje da bi se ova vizija ostvarila. Ova knjiga istovremeno upućuje čitaocu i ohrabrenje i izazov i, kao i prethodne Makove knjige, predstavlja veliki dar i blagoslov za Božji narod.”

Randi Njuman,

predavač, Institut „K. S. Luis”;
autor knjiga *Evangelizacija kroz postavljanje pitanja*,
Prisni razgovori i *Evangelizacija u svom domu*

„Mnogo knjiga govori o ličnoj evangelizaciji. Ova se, međutim, usredsređuje na čitavu kulturu: ne na metode ili programe, već na duh i etos. Razdelite ovu knjigu u svojoj crkvi i posmatrajte šta će se dogoditi.“

Džon Folmar,

viši pastor, Ujedinjena crkva Dubija

„Ovo je knjiga o evangelizaciji koja uzdiže Hrista i prožeta je evanđeljem kao nijedna druga. Umesto da vam daje *ličnu* metodologiju, ona vas duboko motiviše da objavljujete Hrista i donesete plod revolucionarne vesti o Isusu kao crkveno telo. A ono što je još vrednije jeste to što sam lično video kako Mak Stajls živi stavove kulture o kojoj piše na više kontinenata, na slavu Božju. On je najdarovitiji evangelizator koga sam ikada video da Bog koristi (do sada), bez premca. *Evangelizacija* je obavezno štivo za svakog pastora i člana crkve.“

Ričard Čin,

nacionalni direktor, Australijsko udruženje evanđeoskih studenata;
sekretar za region Južnog Pacifika,
Međunarodno udruženje evanđeoskih studenata

„Nije trebalo dugo vremena da ova knjiga postane moja omiljena knjiga o evangelizaciji — delom zbog toga što nisam mogao da je ispuštim iz ruku! Evanđelje u njoj je tako jasno, a pomoć koju sam kroz nju primio je toliko opipljiva. Ali neka čitalac proceni za sebe. Ova knjiga će možda u vama probuditi nešto čega nećete moći da se rešite. Sada ne mogu da budem zadovoljan ničim što ne podrazumeva negovanje kulture evangelizacije u crkvi u kojoj sam pastor. Hvalim Boga za ono što mi je dao kroz ovu knjigu i molim se za još.“

Džejson C. Majer,

pastor za propovedanje i viziju, Baptistička crkva „Bethlehem“

„Zamislite lokalnu crkvu u kojoj svaki član poznaje evanđelje i živi u skladu s njim, gde su svi zabrinuti za neverujuće ljude, gde je prirodno da vođe crkve i članovi razgovaraju o prilikama za evangelizaciju i gde članovi redovno pozivaju nevernike da zajedno čitaju Bibliju ili da prisustvuju malim grupama za proučavanje Biblije ili nedeljnoj službi. Ako vam ovo zvuči ohrabrujuće, onda treba da pročitate ovu knjigu i dopustite da vas Mak vodi korak po korak ka kulturi evangelizacije u kojoj evangelizacija postaje prirodan ishod života u evanđelju.“

Huan R. Sančez Mlađi,

pastor, Baptistička crkva „High Pointe“, Ostin, Teksas

9Marks: Izgradnja zdravih crkava

Urednici:

Mark Dever i Džonatan Liman

Ekspozicijsko propovedanje:

Kako danas prenosimo Božju reč,

Dejvid Helm

Zdrava doktrina:

Kako crkva raste u Božjoj ljubavi i svetosti,

Bobi Džejmison

Evandjelje:

Kako crkva odražava Hristovu lepotu,

Rej Ortlund

Evangelizacija:

Kako cela crkva govori o Isusu,

Dž. Mak Stajls

Crkveno članstvo:

Kako da svet zna ko su Isusovi predstavnici,

Džonatan Liman

Crkvena disciplina:

Kako crkva štiti Isusovo ime,

Džonatan Liman

Crkvene starešine:

Kako izgleda delotvorno crkveno vođstvo,

Džerami Rini

EVANGELIZACIJA

KAKO
CELA
CRKVA
GOVORI
O ISUSU

DŽ. M. AK STAJLS

Predgovor Dejvida Plata

PROJEKAT **IMOTEJ**

2026.

Naslov izvornika:
Evangelizacija: Kako cela crkva govori o Isusu
Autorska prava © 2014. Dž. Mak Stajls

Izdavač:
Crossway
1300 Crescent Street
Wheaton, Illinois 60187

Izdavač za Srbiju:
Hrišćansko udruženje „Projekat Timotej“
tel. +381 69 712 470
projekattimotej@gmail.com
www.projekat-timotej.org

Za izdavača:
Riste Micev

Prevod:
Jelena Zivlak

Lektura i korektura:
Predrag Jovanović

Prelom teksta i dizajn korica po uzoru na original:
Ivana Jajin

Dizajn korica originala:
Dual Identity, Inc.

Slika na koricama:
Vejn Brezinka za brezinkadesign.com

Štampa:
Euro Dream

Tiraž:
500

9Marks ISBN: 979-8-89218-251-5

Ukoliko nije drugačije naznačeno, svi delovi Svetog pisma preuzeti su iz
Savremenog srpskog prevoda (SSPô), © *World Bible Translation Center*,
ogranak *Bible League International*. Preuzeto s odobrenjem.
Sve naglaske u navodima dodao je pisac ove knjige.

Mojoj deci:

Tristanu, Dejvidu, Ajzaku i Stefani

Psalam 127:3–5

SADRŽAJ

Predgovor serije	11
Predgovor Dejvida Plata	13
Uvod	17
1. O pozivima do oltara i svetlosnim efektima	21
2. Kultura evangelizacije	39
3. Povezivanje crkve i kulture evangelizacije	57
4. Predani evangelizatori u kulturi evangelizacije	71
5. Kako zapravo deliti veru	89
Dodatak	103
Napomene	107

PREDGOVOR SERIJE

Da li verujete da je vaša odgovornost da pomognete u izgradnji zdrave crkve? Ako ste hrišćanin, mi verujemo da jeste.

Isus vam zapoveda da činite učenike (Matej 28:18–20). Juda kaže da se izgrađujete u veri (Juda 20–21). Petar vas poziva da koristite svoje darove da služite drugima (1. Petrova 4:10). Pavle vam govori da govorite istinu u ljubavi kako bi vaša crkva sazrela (Efescima 4:13, 15). Shvatate li odakle nam ova ideja?

Bilo da ste član crkve ili njen vođa, serija knjiga „Izgradnja zdravih crkava” ima za cilj da vam pomogne da ispunite biblijske zapovesti i tako odigrate svoju ulogu u izgradnji zdrave crkve. Drugim rečima, nadamo se da će vam ove knjige pomoći da uzrastete u ljubavi prema svojoj crkvi, onako kako je Isus voli.

„9Marks” planira da objavi kratku, preglednu knjigu o svakoj od devet osobina zdrave crkve koje je Marko nazvao znakovima zdrave crkve i još jednu o zdravoj doktrini. Obratite pažnju na knjige o ekspozijskom propovedanju, biblijskoj teologiji, evanđelju, obraćenju, evangelizaciji, članstvu u crkvi, crkvenoj disciplini, učenju i duhovnom rastu, kao i o crkvenom vođstvu.

Lokalne crkve postoje da bi prikazale Božju slavu narodima. To činimo tako što usmeravamo pogled na evanđelje Isusa Hrista, po-
uzdamo se u njega za spasenje i zatim volimo jedni druge Božjom
svetošću, jedinstvom i ljubavlju. Molimo se da vam ova knjiga koju
držite u rukama pomogne u tome.

S nadom,
Mark Dever i Džonatan Liman
Urednici serije

PREDGOVOR

Sećam se kad sam upoznao Maka Stajlsa. Bili smo govornici na istoj konferenciji u Sjedinjenim Američkim Državama, i dok smo ja i ostali govornici većinu vremena provodili razgovarajući međusobno, Maka gotovo nikad nije bilo među nama. Pitao sam se zašto, dok nisam otkrio da Mak većinu vremena provodi razgovarajući o Isusu sa ljudima koji su radili iza kulisa objekta gde se konferencija održavala. Već iz tog prvog susreta sa ovim bratom znao sam da imam mnogo toga da naučim od njega.

Nedugo potom imao sam privilegiju da odem u inostranstvo, tamo gde Mak vodi službu sa studentima i služi kao jedan od starešina u crkvi. Jednog jutra sam propovedao u toj crkvi, i nakon što sam završio, Mak je počeo da me upoznaje sa raznim ljudima. Evo otprilike kako su se ti razgovori odvijali (iako sam promenio imena):

„Zdravo, ja sam Abdul“, rekao mi je jedan čovek. „Odrastao sam kao musliman, ali pre nekoliko godina Bog me je, svojom milošću, spasio od mojih grehova i mene samog, kroz Hrista.“

„Divno“, odgovorio sam. „Kako si čuo evanđelje?“

„Kroz moje prijateljstvo sa Makom“, odgovorio je Abdul. „Jednog dana me je pitao da li želim da zajedno čitamo Evanđelje po Marku.“

„Rekao sam mu da sam voljan, i za nekoliko meseci Sveti Duh je otvorio moje srce da poverujem u Boga.“

Zatim sam se okrenuo drugom čoveku koji se predstavio. „Zdravo, ja sam Radžeš. Ceo život sam bio hinduista, dok me neko nije pozvao u ovu crkvu. Nisam znao ništa o hrišćanstvu dok nisam došao ovde, ali Mak i drugi ljudi su počeli da se sastaju sa mnom i da mi svedoče ko je Hristos i šta je učinio. Bio sam preplavljen svime time, i nakon što sam sa Makom istražio mnoga pitanja koja sam imao, pouzdao sam se u Hrista za svoje spasenje.“

Iza Abdula i Radžeša stajao je Metju. Metju mi je rekao: „Odrastao sam kao nominalni hrišćanin, bez ikakvog stvarnog odnosa sa Hristom, ali prošle godine mi je Bog mi je otvorio oči da razumem šta vera u Hrista zaista znači. Pokajao sam se za svoje grehe i poverovao u Njega.“

„Da pogodim“, rekao sam. „Mak te je doveo Hristu, zar ne?“

„Ne,“ Metju je odgovorio. „Abdul i Radžeš su me doveli njemu. Provodili su sate proučavajući Sveto Pismo sa mnom i pokazujući mi šta znači slediti Hrista.“ Zatim me je Metju upitao: „Mogu li da te upoznam sa Stivenom? On je moj prijatelj koji trenutno istražuje hrišćanstvo i došao je sa mnom jutros na crkvenu službu.“

Ovakvi razgovori su se nizali jedan za drugim. Stajao sam doslovno zadivljen Božjom milošću — ne samo nad jednim hrišćaninom koji je strastveno pristupao deljenju evanđelja, već nad celom zajednicom koja je strastvena u deljenju evanđelja. Kada sam se osvrnuo oko sebe, primetio sam zaraznu kulturu evangelizacije u crkvi. To je kultura evangelizacije koja se u suštini ne oslanja na događaje, projekte, programe i profesionalne misionare. Umesto toga, radi se o kulturi evangelizacije koja je izgrađena na ljudima ispunjenim silom Božjeg Duha, koji objavljuju evanđelje Božje milosti u okviru svojih svakodnevničkih života i međuljudskih odnosa.

Zbog toga, zaista ne mogu da zamislim nikoga boljeg da napiše knjigu ne samo o razvijanju discipline evangelizacije iz perspektive hrišćanina kao pojedinca, već i o stvaranju kulture evangelizacije u crkvi. Dok sam čitao ovu knjigu, hvatao sam sebe kako podvlačim rečenicu za rečenicom, pasus za pasusom, moleći se sve vreme da

me Gospod upotrebi da stvorim takvu kulturu evangelizacije u crkvi u kojoj sam pastor.

Ova knjiga je biblijska i praktična. Korisna je i za članove crkve i za vođe, a u konačnici je i na Božju slavu. Neka je Gospod upotrebi u tvom životu i tvojoj crkvi — i u životima i crkvama mnogih — kako bi njegova crkva videla sve više Abdula, Radžeša, Metjua i Stivena kako dolaze do spasenosne vere u Hrista, ovde i širom sveta.

Dejvid Plat
Glavni pastor, Crkva u Bruku Hilsu
Birmingem, Alabama

UVOD

„A o čemu je tvoja knjiga, sinko?“

To me je upitala starija gospođa koja je došla da pokupi moju svekrvu da idu na njihovu nedeljnu partiju bridža. Dok sam stavljao hodalicu na zadnje sedište njenog automobila, razmišljao sam o tome šta da odgovorim. Želeo sam da kažem: „Ovo nije samo knjiga o evangelizaciji, već knjiga o razvijanju kulture evangelizacije. Osetila je moje oklevanje, pogledala moju svekrvu i upitala: „Pa, kako se zove, sinko?“

Opet sam ućutao, gledajući u nebo. Svekrva me je spasila: „O evangelizaciji je.“ Rekla je to tonom kojim se obraća ljudima čiji sluh više nije dobar kao nekad.

„Aha“, rekla je njena prijateljica. Kao da je iza tog „aha“ i dalje bila zapitanost. Zatvorio sam vrata automobila.

„Pa, više je o tome kako da cela crkva deli svoju veru“, rekao sam.

Prijateljica se još više zbunila. „Hm“, izustila je. Zatim se okrenula ka mojoj svekrvi. „Pa, En, znam da si veoma ponosna na njega“, rekla je i potapšala me po ruci. Nije bilo važno što sam ja kao autor očito imao problem da ustanovim o čemu mi je knjiga.

Hajde da probam da vama bolje objasnim. Ova knjiga je o biblijskoj evangelizaciji. Ne mislim da hrišćani nameravaju da pišu knjige o

evangelizaciji zasnovane na nebiblijskim principima. Ali se to dešava. Dešava se zato što postoje pogrešne ideje o ključnim komponentama evangelizacije. Obično su te pogrešne ideje zasnovane na marketinškim principima ili na ljudskom shvatanju o tome kako nekoga ubediti da uđe u Božje kraljevstvo. Ako nemamo čvrsto, biblijski utemeljeno razumevanje evangelizacije, možda uopšte nećemo evangelizirati.

Na primer, domaćica koja se sastaje s prijateljicom uz kafu može evangelizirati, dok fantastični hrišćanski apologeta koji govori pred hiljadama ljudi u crkvenom hramu možda ne evangelizira. Malo ko to tako vidi, ali to je zato što imamo pogrešna shvatanja o tome šta je evangelizacija. Braniti veru je divna stvar, ali je lako baviti se apologetikom hrišćanstva bez objašnjavanja evanđelja — a ne možemo evangelizirati bez evanđelja.

Moramo znati o čemu govorimo kada kažemo „evangelizacija“, „obraćenje“ ili čak „evanđelje“. Te reči znače različite stvari za različite ljude i često izazivaju nedoumice. Ako hrišćani ne razumeju te osnovne pojmove, brzo ćemo se udaljiti od biblijskog puta. Zato ćemo u prvom poglavlju posvetiti vreme za definisanje tih pojmova. Uzgred, mnogi bi možda poželeti da upotrebe reč *misijski* da opišu ono što ja nazivam „kulturom evangelizacije“. Razumem zašto bi to želeli, ali želim da zadržim reč *evangelizacija*. To je važna biblijska reč i ja je koristim kroz celu knjigu.

Ova knjiga je o evangelizaciji, ali je pored toga takođe i knjiga o razvijanju kulture evangelizacije. To je drugo poglavlje. Kada kažem „kultura evangelizacije“, pod tim ne podrazumevam mnoštvo programa za evangelizaciju. Zapravo, možda će vas iznenaditi da bih podstakao mnoge crkve da smanje svoje evangelizacione programe. Reći ću vam kasnije zašto, a ovde je dovoljno reći da želim da istražim kako možemo utkati odgovornost koju svaki hrišćanin ima da deli veru u život naših crkvenih zajednica, umnožavajući pojedinačne napore.

Veliki deo problema koji imamo sa evangelizacijom proističu iz toga što nemamo dovoljno velik pogled na crkvu. Verujem da Bog voli svet i da ima divan plan za evangelizaciju: njegovu crkvu. To je tema trećeg poglavlja.

Pošto je ovo knjiga o evangelizaciji i kulturi evangelizacije u životu crkve, ona takođe opisuje platforme koje se često zapostavljaju, a koje hrišćani moraju pripremiti da bi evangelizacione aktivnosti bile plodonosne. To je tema četvrtog poglavlja. Primeri za to su:

- Svesna priprema za evangelizaciju
- Život oblikovan evanđeljem
- Ne pretpostavljati da je evanđelje svima poznato
- Evangelizacija kao duhovna disciplina
- Molitva
- Vođstvo u evangelizaciji.

Naravno, potom treba da istražimo osnovna načela koja oblikuju samu praksu deljenja naše vere, stvari koje moramo činiti da bismo živeli kao Hristovi poslanici u svetu pogođenom grehom. To je tema petog poglavlja.

Imam dobre prijatelje koji me smatraju evangelizatorom, ali nisam sasvim siguran u to. Ipak, čeznem da ljudi upoznaju Isusa. I osećam da jesam osoba koja nastoji da bude verna u evangelizaciji. Ali želim da ljudi znaju da se zaista suočavam sa strahovima o tome šta drugi misle o meni kada govorim o duhovnim pitanjima. Veoma sam svestan svojih propusta i ograničenja u evangelizaciji. I kada pogledam oko sebe, vidim mnoge druge ljude koji su daleko bolji evangelizatori od mene. Ako i jesam evangelizator, onda sam prosečan u tome.

Međutim, postoji jedna stvar u kojoj, po Božjoj milosti, smatram da jesam dobar: verujem da me je Bog koristio da razvijam kulturu evangelizacije. Tokom godina, dok sam pomagao u uspostavljanju studentskih službi ili u osnivanju crkava, želeo sam da se postaram za to da te zajednice imaju evangelizaciju kao sastavni deo njihovog duha i kulture.

To je ono što me pokreće, i zato sam uzbuđen zbog ove knjige. Ona je način da sve ono što sam s ljubavlju gradio prikupim i podelim sa vama.

1.

O POZIVIMA DO OLTARA I SVETLOSNIH EFEKTIMA

Bio sam novopečeni Isusov sledbenik u eri sedamdesetih. Tokom prvih meseci moje prve godine fakulteta, doveo sam svog prijatelja i cimera, Džona, Isusu. Jedne nedelje, nedugo nakon toga, odlučili smo da prisustvujemo službi u velikoj baptističkoj crkvi u centru Memfisa.

Prilično sam se isticao: imao sam ogromnu crvenu afro-frizuru, zvonaste pantalone i ljubičasti vuneni mantil. Sedeli smo među ljudima sa sređenim kratkim frizurama u odelima.

Propovednik je propovedao, sve pesme smo otpevali, i onda je usledio poziv. Propovednik je strogo izjavio da bi radije video nekoga kako izlazi iz crkve tokom njegove propovedi nego tokom poziva, „najvažnijeg dela bogoslužnja“.

Usledio je poziv da ljudi predaju svoj život Isusu. Dizale su se ruke. Zahvalili su nam i onda nam je rečeno da „samo tiho skliznemo“ iz klupe i dođemo napred. „Ako ne možete javno stati za Isusa u crkvi, nikada nećete stati za njega ni izvan ovih zidina,“ rekao je propovednik. Logika mi je delovala nepogrešivo.

Džon, čija je glava bila spuštена, ali su mu oči bile otvorene (uprkos uputstvima), šapnuo mi je: „Misliš li da treba da izađem napred?“

„Pa, ne može da škodi,“ šapnuo sam mu, „Poći ću sa tobom.“ Džon je iskočio iz klupe, a ja sam ga pratio.

Desetine ljudi je tiho skliznulo iz svojih klupa i pohrlilo ka napred. A mi nismo znali da su oni većinom bili crkveni redari. Napred su nas okruživali polukružni redovi crkvenih klupa. Zajednica, koja je bila brojnija nego što nam je delovalo sa naših mesta od pozadi, izgledala je kao da se nagine ka napred i usredsređuje na nas, osmehujući se.

U trenutku, propovednik se stvorio pored mene. „Sine,“ upitao me je ljubaznim glasom, „zašto si danas ovde?“ Držao je mikrofون pritisnut uz nogu, a dug kabl zvučnika uvio je iza svojih stopala većtim pokretom zgloba.

„Pa,“ rekao sam, „moj prijatelj Džon je pre nekoliko nedelja prihvatio Isusa kao svog spasitelja i želeo je da stane za Isusa.“ Pastor je bacio pogled na Džona, čiji je život bio haotičan, ali koji se oblačio konзерvativno. Klimnuo je Džonu: „To je divno, sine.“ Okrenuvši se ponovo ka meni, upitao je: „A šta tebe dovodi napred?“

Gledao sam prema galeriji i blještavim reflektorima sa izrazom lica koji kao da je govorio da sam dečko sa sela u velikom gradu. „Pa, ja... želeo sam da podržim Džona,“ promrmeljao sam.

„Razumem,“ rekao je, klimajući glavom, dok mi je sada njegova ruka stajala preko ramena. „Da li si hrišćanin, sine?“

„Jesam,“ odgovorio sam.

„I da li želiš da ponovo posvetiš svoj život Isusu?“ Teološke komplikacije ovog pitanja su mi promakle, pa sam odgovorio: „Da, naravno, pretpostavljam.“

Propovednik je zatim prislonio mikrofон uz usne i pogledao prema galeriji. Pronašao je nedavno postavljenu TV kameru i pokazao na nju rukom, raširenih prstiju. „Želeo bih da saopštим svima vama ispred TV ekrana da su ova dvojica mladića došla da predaju svoje živote Isusu. Možete to učiniti i vi koji ste kod kuće, upravo sada, tu gde sedite...“

Trebalo je da prođu godine da bih shvatio šta se tada dogodilo.

ŠTA JE EVANGELIZACIJA?

Kada se osvrnem na to bogosluženje od pre mnogo godina, zapitam se: da li se tog jutra u toj crkvi zaista dogodila evangelizacija?

Trebalo bi da obazrivo odgovorimo na to pitanje. Mnogi ljudi su postali hrišćani nakon što su, čuvši poziv do oltara, izašli napred. Nedavno je, na jednoj konferenciji pastora na Jugoistočnom fakultetu, njegov predsednik, Deni Ejkin, primetio da su okupljeni pastori kulturno osvešćeni, obrazovani i teološki čvrsto utemeljeni. Nijedan od njih ne bi ni pomislio da uputi poziv do oltara poput onog koji sam ja iskusio u Memfisu. Međutim, Ejkin je zatim upitao: „Koliko vas je postalo vernik u crkvi koja je evangelizirala na načine koje biste danas odbacili?“ Gotovo svi pastori su podigli ruku.

Ovaj odgovor bi trebalo da nas navede na razmišljanje. Kada je reč o evangelizaciji, ima mnogo prostora za poniznost. Treba da priznamo da je Bog suveren i da može činiti kako On želi da bi doveo ljude sebi. Ne postoji formula koja propisuje kako Bog mora da dela prilikom evangelizacije. I iako se možda ne slažemo sa evangelizacionim praksama pojedinaca, službi ili crkava, moramo takođe priznati da Bog može doneti istinski plod tamo gde su ljudi iskrenog srca posvećeni evangelizaciji.

Lično bih uvek radije izabrao ljude koji evangeliziraju najbolje što umeju od onih koji odustaju od evangelizacije dok ne pronađu savršen način. Setite se koliko su blago Priskila i Akvila podučavali Apolosa prilikom njegovih evangelizacijskih poduhvata (Dela 18,26). Pavle se čak radovao zbog toga što su neki evangelizirali iz sebičnih razloga, iako mu je to pravilo poteškoće (Filipljanima 1,17–18). Dakle, kada ljudi dolaze do vere na neobične načine i kroz neobične metode, treba da se utešimo činjenicom da Bog može uzeti i najsitnije seme istine evanđelja i pretvoriti ga u veliki plod evanđeoskog pomirenja u srcima ljudi.

Želim da budem jasan: ne mislim da su pozivi do oltara apsolutno pogrešni. Međutim, kada se osvrnem na svoje iskustvo iz Memfisa, lako je uočiti da su tadašnje metode u velikoj meri bile vođene željom za trenutnim rezultatima: previše se naglašavalo donošenje odluke ili

hod ka oltaru, previše pažnje se usmeravalo na televizijske gledaoce, a premalo na stvarno stanje moje duše i mog greha.

Mnogi ljudi su tokom proteklih godina odgovorili na pozive do oltara. Ali u poređenju sa svima onima koji su se istinski obratili Bogu kada su odgovorili na poziv, bilo je mnogo više onih koji su jednostavno izašli napred iz nekog drugog razloga – upravo kao Džon i ja. Najvažnije je da, iako ljudi dolaze do Isusa na različite načine, u Bibliji rezultati *nikada* nisu smernica ili opravdanje za način evangelizacije.

Dakle, kada se upuštamo u praksu evangeliziranja, moramo početi od biblijskih osnova. Moramo se osloniti na njih kako bismo oblikovali, čuvali i usmeravali način na koji delimo svoju veru, umesto da prvo tražimo način da postignemo maksimalne rezultate. Moramo se pažljivo potruditi da uskladimo našu praksu evangeliziranja sa Biblijom, jer to odaje poštovanje Bogu.

Nažalost, ono što često oblikuje našu praksu evangeliziranja je svet — možda poslovni svet ili ideje iz odeljka za samopomoć u knjižari — a ne Sveto pismo. Satana koristi našu želju za postizanjem rezultata, nudeći veće TV službe ili finansijsku dobit. On nas čak iskušava naizgled dobronamernim željama, kao što su proširenje crkvenog članstva ili nesumnjivo verovanje da, dete, ako izgovori molitvu pokajanja, postaje posvećeni vernik, bez obzira na to kako živi. U svemu ovome, ljudi zamenjuju biblijske principe svetovnim željama i naše evangelizacione prakse se izopačuju.

Pavle je mogao da se raduje propovedanju evanđelja bez obzira na motive, jer je znao da će Bog ostvariti svoje ciljeve kroz svoju Reč. Međutim, Pavle je takođe ispravljao pogrešne evangelizacione prakse: naglašavao je da ne smemo manipulirati ljudima, menjati poruku ili zavaravati (npr. 2. Korinćanima 4,1–2). Umesto toga, treba da evangeliziramo iz čistih motiva, vođeni ljubavlju prema ljudima i Hristu, uz duboku uverenost u istinu (2. Korinćanima 5,11–15). I moramo verovati da će Gospod dodati nove članove našoj zajednici (Dela 2,47).

Razmislite o tome koliko se toga u bogoslužjenju u Memfisu graničilo s pogrešnim:

- Da li je pastor u stvari verovao da je najvažniji deo bogoslužnja poziv do oltara, a ne ispravno propovedanje Božje Reči?
- Gde u Bibliji vidimo ljude kako podižu ruke da bi pozvali Isusa u svoja srca? I otkad je izlazak do prednjeg dela crkve zamenio krštenje kao javni izraz vere — i to još u *baptističkoj* crkvi, ni manje ni više!
- Zar nije bilo manipulativno to što su crkveni redari tiho ustali iz svojih klupa u navodnom odgovoru na poziv? Zar upotreba nebiblijskih izraza kao što je „ponovo posvetiti svoj život Isusu“ nije zamaglila jasno iznošenje istine (2. Korinćanima 4,2)?
- Da li je pastor nameravao da javno izrekne neistinu kada je rekao da smo Džon i ja upravo predali svoje živote Isusu, iako to zapravo nismo učinili? Ili je bio toliko zaslepljen kulturnim obrascima, da jednostavno nije prepoznao dvojicu braće u Hristu koji su stajali pred njim? Da li smo poslužili samo kao sredstvo, kako bi se svetu pokazala delotvornost njegovog služenja u evangelizaciji?

U stvari, ona dva mladića koja su stajala pred njim bila su ono najvažnije i on to nije primetio — i taj previd u meni budi poriv da se naglas pobunim. Propustio je da prepozna živi primer najbolje vrste evangelizacije: osamnaestogodišnjeg mladića koji ne bi mogao da pronađe ni Markovo evanđelje bez gledanja u sadržaj na početku knjige, a koji je svog prijatelja doveo Isusu, jednostavno tako što ga je dovoljno voleo da mu objasni ono što je on znao o poruci evanđelja. A slutim da je i sama zajednica bila toliko zaslepljena blještavilom pažljivo osmišljenog programa i prisustvom TV publike da na to uopšte nije ni pomislila.

DEFINICIJA EVANGELIZACIJE

Kako, dakle, da znamo da se evangelizacija zaista događa? Pa, odgovor zavisi od toga kako definišemo evangelizaciju. Biblijsko razumevanje evangelizacije pomaže nam da svoje evangelizacione prakse uskladi-
mo sa Svetim pismom. Evo definicije koja me godinama dobro služi:

Evangelizacija je poučavanje evanđelja sa ciljem da se ljudi uvere.

Zvuči skromno, zar ne? Većina bi verovatno očekivala mnogo više od tako važne teološke reči. Pa ipak, ova kratka definicija pruža daleko uravnoteženije merilo za procenu naše evangelizacione prakse od pukog prebrojavanja onih koji su se odazvali nekom pozivu.

Otprilike u vreme kada smo Džon i ja posetili onu crkvu u Memfisu, kupio sam mu Bibliju. Bilo je to prošireno izdanje Biblije (eng. *Amplified Bible*), koja — ako je niste videli — nudi čitave nizove sinonima ključnih pojmova. Evo kako bi ta Biblija mogla da proširi moju definiciju:

Evangelizacija je poučavanje (objavljivanje, naveštavanje, propovedanje) evanđelja (Božije poruke koja nas vodi u spasenje), sa ciljem (nadam, željom, svrhom) da se ljudi uvere (ubede, obrate).

Obratite pažnju na to da ova definicija ne zahteva da osoba da trenutni spoljašnji odgovor. Hodanje niz crkveni prolaz, podizanje ruke ili čak izgovaranje molitve mogu nam ukazati na to da se evangelizacija dogodila, ali sami po sebi ne predstavljaju evangelizaciju. Takođe, primetite da ako izostane bilo koja od ove četiri sastavne komponente, verovatno više ne govorimo o evangelizaciji, već o nečemu drugom.

Kada bih mogao da se vratim u prošlost, voleo bih da sam mogao da poučim onu crkvu u Memfisu šta evangelizacija zaista jeste. Upozorio bih ih da mnoge crkve širom sveta nisu zdrave, upravo zbog toga što se evangelizacijom naziva nešto što ona zapravo nije. „Molim vas“, preklinjao bih ih, „kada poučavate ljude, nemojte ih učiti kako da se ponašaju tokom poziva do oltara, već jasno naučavajte šta je evanđelje i šta se od nekog traži da bi se okrenuo Hristu.“

Podsticao bih crkvu da teži da uveri ljude, ali da to čini bez manipulacije. Ohrabrio bih ih da ne prećutkuju ono što je teško u hrišćanskom životu, ma koliko to delovalo primamljivo; da ne poistovećuju ljudsku reakciju sa delovanjem Svetog Duha, i da ne manipulišu istinom o rezultatima. „I, molim vas“, rekao bih, „budite oprezni kada nekoga

nazivate hrišćaninom bez jasnog dokaza da je zaista postao iskreni sledbenik Hrista.“

Naravno, vodeći se današnjim standardima, lako je podsmevati se ovim starim crkvenim praksama. Ali ako smo iskreni, moramo priznati da se i dan danas suočavamo sa istim iskušenjem da žrtvujemo biblijske principe zarad rezultata i „uspeha“. Kada pogledam oko sebe, ne vidim da se mnogo toga promenilo, osim forme u kojoj praktikujemo nebiblijsku evangelizaciju. Često se desi da se evanđelje ne propoveda, a da nebiblijske reči umrtvljuju dirljivo suštinsko značenje greha, smrti i pakla, ili zbunjuju ljude koji iskreno tragaju za istinom.

Obećanja zdravlja i bogatstva obmanjuju najranjivije: siromašne, ugrožene i bolesne. A mnoge crkve nude „evanđelje“ koje ništa ne košta, a donosi udobnost i nagrade, i koje se nigde u Svetom pismu ne spominje. Zapravo, evanđelje biva narušeno onim što Pavle naziva „nekim drugim radosnim vestima“, koje u stvari ni nisu radosna vest (Gal. 1,6–7). Prilagođavajući se željama ljudi, crkve šalju poruku da su usmereni na nevernike, a ne na Božju slavu koju njegov narod iskazuje dok mu se klanja.

Visoki horski tonovi zamenjeni su laserskim svetlosnim efektima, tako da bogoslužjenje postaje više način zabave nego istinsko obožavanje Boga. Isus je pobuđivao interesovanje ljudi, ali nije bio njihov zabavljač. Između ove dve stvari postoji velika razlika, koju moderna crkva često ne primećuje. Slično tome, privlačenje prijatelja, sledbenika i obraćenika putem društvenih mreža mnogo podseća na televizijsku kameru na balkonu iz prošlih vremena: oba pristupa mogu odvratiti pažnju crkvenih vođa od ljudi koji su pred njima. Pristup prodaje s pritiskom da se kupi iz prošlosti zamenjen je suptilnijim pristupom samopomoći.

Ovakve stvari rezultat su istih svetovnih iskušenja koja podrivaju biblijsku evangelizaciju, i to u toj meri, da oni koji se podsmevaju starim praksama, možda treba da se izvinu onoj crkvi iz Memfisa.

Ipak, postoji odgovor na takva iskušenja. Danas situacija nije drugačija nego što je bila u vreme kada sam bio brucoš ili u prvim crkvama u

Pavlovo vreme. Rešenje je u tome da u svojim mislima i srcima utemeljimo evangelizaciju zasnovanu na biblijskim principima i usmerenu na evanđelje. To znači naučiti kako poučavati evanđelje sa integritetom i ne gubiti iz vida širu sliku cilja istinskog obraćenja.

Hajde da pažljivo objasnimo četiri dela moje definicije evangelizacije: „poučavanje“, „evanđelje“, „cilj“ i „uveravanje“.

POUČAVANJE

Prvo, nema evangelizacije bez reči. Isus je, uostalom, Reč, i Reč je bila s Bogom (Jovan 1,1).

Najvažniju upotrebu reči u evangelizaciji predstavlja poučavanje. Ako se zamislimo, to ima smisla. Mi, ljudi, ne možemo sami otkriti put do spasenja. Zato nam spasenje mora mora otkriti Bog kroz njegovu Reč.

Poučavanje je takođe obrazac koji se provlači kroz Bibliju. Biblija je knjiga poučavanja. Od Postanja do Otkrivenja, Biblija nas poučava. A Biblija nas upućuje i da poučavamo druge: svoju decu, svoje komšije, strance u našoj sredini. Starijim ženama se nalaže da poučavaju mlađe. Jedini uslov za starešine, pored toga da budu revnosni sledbenici Isusa, jeste da budu sposobni da poučavaju.

Možda upravo zato što je poučavanje svuda u Svetom pismu, lako možemo prevideti njegovu važnost. Isus je video da su ljudi kao ovce bez pastira, pa je nahranio hiljade sa par hlebova i riba (Marko 6,34–44; Luka 9,10–17). Ova čuda nas zadivljuju, i tako treba da bude. Ali zanimljivo je da je u svakoj situaciji Isusov *prvi* čin saosećanja bio upravo poučavanje.

Mnogi od nas, kada pomisle na evangelizaciju, misle na propovedanje, i to je ispravno. Ja, na primer, želim da svaka propoved koju držim sadrži u sebi evanđelje. Pavle je, sigurno, bio vrlo aktivan u evangelizacionom propovedanju. Ali često, kada opisuje svoje služenje, on ga naziva službom poučavanja (1. Timoteju 2,7; 2. Timoteju 1,11). Dž. I. Parker u svom pregledu Pavlove prakse evan-

gelizacije kaže da je Pavlov metod evangelizacije bio prvenstveno metod poučavanja.¹

Ovo su dobre vesti za one od nas koji ne propovedaju svake nedelje. Ne možemo svi biti propovednici, ali svi možemo poučavati evanđelje kad nam se ukaže prilika. Često se zapitam da li više ljudi dolazi Bogu kada tokom ručka neko upita: „Šta misliš o današnjoj propovedi?“, nego za vreme same propovedi. Velike stvari se dešavaju kada možemo da poučavamo evanđelje.

Sposobnost da poučavamo evanđelje koristi našem duhovnom životu jer nas podseća i usmerava da živimo u skladu sa evanđeljem. Jedna od prvih stvari koje bi trebalo da uradimo dok primamo Večeru Gospodnju jeste da proverimo da li su naši životi u skladu sa evanđeljem. Zapitajte se: Da li živim život vere u Hristovo delo? Da li iskazujem milost evanđelja prema ljudima oko sebe? Da li pružam žrtveni oproštaj onima koji su mi učinili zlo?

Ako ne znate kako da poučavate evanđelje, možda ga zapravo ne razumete. A ako ga ne razumete, možda niste pravi hrišćanin. Poznajem mnoge ljude koji su mislili da su vernici, ali kada su počeli da proučavaju evanđelje kako bi ga poučavali, shvatili su da se nikada nisu zaista pokajali za svoje grehe i pouzdali u Isusa.

Ali najvažnije je zapamtiti da je neophodno da se evanđelje poučava da bi neko mogao da postane hrišćanin.

Kada sam tokom godina dovodio ljude Hristu, to je obično bivalo zbog toga što je neki nevernik bio spreman da proučava Sveto pismo sa mnom. Možda se radilo o grupi studenata koja je proučavala Evanđelje po Marku na nekom kampu ili konferenciji. Možda se radilo i o dvoje ljudi u kafiću ili samo o jednoj osobi na pauzi za ručak. Bez obzira na to gde se nalazili ili o kome se radilo, proces je jednostavan: čitamo odlomak i razgovaramo o njegovom značenju. Vremenom, pojedinačno ili u parovima, ljudi upoznaju Isusa zato što ih neko poučava evanđelje. Takvo poučavanje možda nije tako uzbudljivo kao masovno probuđenje, ali ako bi svaki hrišćanin ovako radio sa svojim neverujućim prijateljima, takvo poučavanje bi imalo daleko veći domet i autentičnost.

EVANĐELJE

Ne poučavamo ljude matematiku ni biologiju. Poučavamo ih evanđelje. Važno je dobro poučavati evanđelje, jer postoji mnogo nejasnoća vezanih za njega širom sveta.

Postoje dve greške koje možemo napraviti u vezi sa evanđeljem. Možemo ga učiniti suviše malim ili suviše velikim. Obe greške se svode na jedan mali ključni momenat: nerazumevanje praktičnih posledica evanđelja. Te posledice proističu iz naše vere u poruku evanđelja.

Umanjeno evanđelje

Evanđelje umanjujemo kada mislimo da nas ono samo dovodi do spasenja, da je neka vrsta osiguranja od požara, a ne razumemo da ono oblikuje ceo naš život.

Pošto evanđelje otkriva srce Boga, logično je da njegove teme oblikuju način na koji živimo — teme poput ljubavi, pomirenja, oprostaja, vere, poniznosti, pokajanja i mnogih drugih. Tada vidimo da je evanđelje i vrata spasenja i putokaz za život.

Tim Keler je sjajno pisao o životu oblikovanim evanđeljem i o tome kako evanđelje nije samo osnova hrišćanskog života, tj. put do spasenja, već vodi kroz čitav hrišćanski život, od početka do kraja. Evanđelje oblikuje način na koji živimo. O životu oblikovanim evanđeljem govorićemo više u četvrtom poglavlju.

Uvećano evanđelje

Evanđelje uvećavamo kada tvrdimo da ono obuhvata sve. To radimo kada mislimo da se spasavamo verom i raznim implikacijama evanđelja. Na primer, veliki deo hrišćanskog sveta veruje da smo se spasavamo verom i dobrim delima. Drugi, možda većina njih, veruje da se spasava verom i po Zakonu.

Mnogo toga je kroz istoriju dodavano evanđelju. Uvek se radi o istoj grešci. Ljudi dodaju stvari koje mogu biti dobre, pa čak i religiozne, kao što su: vođenje moralnog života, briga za siromašne ili razumevanje svetih tajni krštenja i pričešća kao presudnih za spasenje. Sve su to

važni delovi hrišćanskog života i predstavljaju privilegije za hrišćane. Ali iako proističu iz evanđelja, one nas ne mogu spasiti.

Dodaci evanđelju, koliko god delovali dobro ili bili dodati iz dobih namera, iskrivljuju evanđelje.

Dobra definicija evanđelja

Dakle, kada govorimo o životu hrišćanina, govorimo o tome kako živeti u skladu sa principima i implikacijama evanđelja. Ali kada govorimo o spasenju, usredsređujemo se na poruku evanđelja. Kada delimo svoju veru, u centru pažnje je *poruka* koja vodi do spasenja. Važno je primetiti da kada Biblija upotrebljava reč „evanđelje“, i u Starom³ i u Novom zavetu, ona je uvek vezana za spasenje.

Evo jedne dobre radne definicije:

Evanđelje je radosna poruka od Boga koja nas vodi ka spasenju.

Ova definicija možda deluje odviše jednostavno, pa se nameće pitanje:

„Šta je, zapravo, sama poruka spasenja?“

Poruka evanđelja odgovara na četiri velika pitanja: Ko je Bog? Zašto smo u ovakvom stanju? Šta je Hristos učinio? I kako možemo ponovo doći do Boga? Ne postoje važnija pitanja na svetu, a odgovori na njih se mogu sažeti u ovom prikazu: Bog, Čovek, Hristos, Odgovor (pogledajte Dodatak za različite biblijske tekstove koji potkrepljuju ovaj prikaz).

- Bog je naš Stvoritelj. On je pun ljubavi, svet i pravedan. Jednog dana izvršice svoju savršenu pravdu nad svim grehom.
- Ljudi su stvoreni na sliku Božju. Mi smo prelepa i čudesna bića, obdarena dostojanstvom, vrednošću i značajem. Ali, kroz našu svesnu, grešnu pobunu protiv Boga, udaljili smo se od uloge Njegove dece i postali Njegovi neprijatelji. Ipak,

svaki čovek ima mogućnost da u obnovljenom, ljubavlju ispunjenom odnosu, bude povezan sa živim Bogom.

- Hristos je Sin Božji, čiji je bezgrešni život omogućio da postane savršena žrtva. Kroz Njegovu smrt na krstu otkupio je grešne ljude. Hristova smrt platila je grehe svih koji mu dođu u veri. Njegovo vaskrsenje iz mrtvih predstavlja konačnu potvrdu istinitosti ovih tvrdnji.
- Odgovor koji Bog od nas zahteva jeste da priznamo svoj greh, pokajemo se i poverujemo u Hrista. Tako se okrećemo od greha, naročito greha nevere, i okrećemo se Bogu verom, sa uverenjem da ćemo ga slediti tokom ostatka našeg života.

Drugi način da se ispriča ista priča jeste kroz pregled Stvaranja, Pada, Otkupljenja i Ispunjenja. Postoje mnogi drugi dobri sažeci evanđelja. Sam redosled koji koristite nije presudan, sve dok prenosite poruku koju ljudi moraju da znaju da bi se pomirili sa Bogom.

Nada u evangelizaciji je u tome da toliko uronimo u istinu evanđelja i u život po evanđelju, i da se toliko posvetimo proučavanju evanđelja, da ono neizbežno mora poteći iz nas.

CILJ

Dok propovedamo evanđelje, imamo cilj. *Cilj* je kratka reč i lako nam može promaći dok analiziramo definiciju evangelizacije. Ipak, cilj je možda upravo ono što može dovesti do poteškoća prilikom evangelizacije, naročito kada se radi o zrelijim hrišćanima.

Naš cilj proističe iz razumevanja da se svaka osoba s kojom razgovaramo kreće ka jednom od dva ishoda: ka večnom životu ili ka večnoj kazni. Zato evanđeoske istine ne izlažemo samo akademski, niti nasumično. Naše poučavanje evanđelja ima cilj i smer. Cilj nas podseća na to da je ljudima potrebno više od pukog prenosa informacija. Neki ljudi, koji evangelizaciju shvataju isključivo kao poučavanje, često veoma dobro objašnjavaju, šire priču i odgovaraju na pitanja — i to

treba svi da radimo. Svaki hrišćanin treba da posveti vreme da promisli o razlozima za nadu koju imamo u Hristu, a to su razlozi koji uklanjaju prigovore i razrešavaju nedoumice. Ali, dok iznosimo činjenice evanđelja, razmišljanje o njegovom cilju pomaže nam da budemo saosećajni, puni razumevanja i ljubavi (1. Petrova 3:15). Kada imamo cilj, to nam pomaže da zadržimo pravu perspektivu onoga što radimo. Cilj nas usmerava ka svrsi. Podseća nas da je mnogo toga u igri: da ljudi pređu iz tame u svetlost, iz ropstva u slobodu. Usmerenost ka nečemu većem pomaže nam i da razlučimo koje borbe treba voditi, a koje treba izbeći.

Gostovao sam u jednoj radio-emisiji kada se javila žena s pitanjem: „Da li treba da idem na krštenje sina moje sestre u katoličkoj crkvi?“ Zatim je počela da izražava bes, pa čak i mržnju, povodom toga što je njena sestra verovala da će krštenje „spasiti“ njeno dete.

Prekinuo sam je i rekao: „Mislim da treba da idete, ali ne zato da biste podržali nebiblijsko shvatanje obraćenja. Treba da idete zato što je vaš cilj nešto mnogo veće od pukog ispravljanja teološkog nerazumevanja krštenja vaše sestre. Treba da idete i pružite podršku, ispunjeni ljubavlju, jer čeznete da imate priliku da govorite u život svoje sestre o jedinom putu spasenja, a, dugoročno gledano, i u život svog sestrića.“

Želeo sam da ima bolji cilj, kako ne bi promašila samu suštinu evangelizacije.

UVERAVANJE

U evangelizaciji nije prihvatljiv bilo kakav cilj. Postoji vrlo precizan cilj na koji smo usmereni: da ljude uverimo da se obrate Bogu, da postanu sledbenici Isusa.

Pavle kaže da nastojimo da uverimo ljude da slede Isusa (2. Kor. 5:11). Smatram da je reč *uveriti* veoma korisna, jer nas čuva od grešaka: uveravamo, ali ne manipulišemo; uveravamo, ali pokajanje ili obraćenje ne dolaze od nas. Naravno, čeznemo da vidimo obraćene ljude, jer razumemo da je obraćenje neophodno da bi neko postao hrišćanin. Ali, istinsko obraćenje je delo Svetog Duha.

Zapravo, upravo je obraćenje deo hrišćanske vere koji se najčešće pogrešno razume. Bilo je zbunjujuće još u doba kada ga je Isus objašnjavao verskom vođi u njegovog vreme (Jovan 3). Zbunjujuće je i današnjim hrišćanima i nehrišćanima. Zato je dobro posvetiti vreme tome da se objasni obraćenje.

U muslimanskoj sredini u kojoj živim, za mnoge iz drugih verskih pozadina vrlo je zbunjujuće kada čuju da propovedam da se niko ne rađa kao hrišćanin i da su svi hrišćani obraćenici. Čak su i oni iz hrišćanskog okruženja često zbunjeni pojmom obraćenja, jer potiču iz tradicija koje naglašavaju da je neko hrišćanin zbog spoljašnjih razloga. Međutim, Biblija jasno poučava da obraćenje ne zavisi od vere tvojih roditelja, od crkve kojoj pristupiš, niti od onoga što piše u tvom pasošu. Ono nije zasnovano na tvojim akademskim dostignućima, čak ni kada su stečena u verskim institucijama. Obraćenje dolazi iz istinske, svesne i autentične vere u Isusa.

Ali, kao što obraćenje nije u našoj moći, tako nije ni istinska vera. I to je područje delovanja Svetoga Duha.

Moj prijatelj Džef razgovarao je sa kolegom, brokerom na berzi, o hrišćanstvu tokom ručka. Dok se razgovor bližio kraju, kolega mu je rekao, pomalo snishodljivim tonom: „Znaš, Džefe, voleo bih da imam veru kakvu ti imaš.“

Džef mu je odgovorio: „Vera je dar. To u stvari nema mnogo veze sa mnom. Bog je onaj koji je daje, zato ću se moliti da ti On da dar vere.“ To nije bio odgovor koji je kolega očekivao, ali je bio sasvim ispravan. Obraćenje je neophodno, ali je posledica istinske vere, a veru daje Sveti Duh.

Možda je, ipak, najvažnije da razumemo kako obraćenje izgleda nakon što se dogodi.

VATRA U SINAGOGI: KAKO IZGLEDAJU ISTINSKI OBRAĆENICI

Obraćenje nije samo dobar osećaj. Nije samo promena mišljenja. Nije ni okretanje novog lista. Sve se to može dogoditi, ali i iz razloga koji nemaju nikakve veze s obraćenjem. Istinsko obraćenje je jedinstveno. Rađa se iz pokajanja i vere, a njegov plod je promenjen život.

Nedavno sam prisustvovao predavanju Džejmisa Makfersona, istoričara i dobitnika Pulicerove nagrade, koji je govorio o pomorskim bitkama tokom Američkog građanskog rata. Predavanje u organizaciji lokalnog istorijskog društva održano je u velikoj sinagogi. Sala je bila prepuna. U vazduhu se osećalo uzbuđenje dok smo čekali da čujemo čuvenog profesora sa Prinstona.

Kad je dr Makferson izašao na binu, odmah je zadobio punu pažnju publike. Njegov snažan glas, suv humor i zadivljujuće poznavanje teme potpuno su osvojili slušaoce. Međutim, negde na polovini predavanja, oglasio se protivpožarni alarm. Ovo nije bio neki uobičajeni alarm. Nije se čulo samo glasno „bip, bip, bip“ iz elektronskih sirena; svetlela su i strobofopska svetla zaslepljujućim bljeskovima u nepravilnim razmacima.

Dr Mekferson se zaledio. Njegov razrogačeni pogled podsećao me je na sovu koju je neko iznenada probudio iz dremke. Okretao je glavu levo-desno, ne znajući šta da radi. Kako se činilo da niko u publici nije redovan posetilac sinagoge, niko nije preuzeo kontrolu nad situacijom. Samo smo se gledali, osmehivali i pitali se šta da radimo. Alarm je, činilo se, potrajao čitavu večnost. Ljudi su počeli da razgovaraju u manjim grupama, čekajući da se alarm ugasi.

„Možda je zaista izbio požar“, pomislio sam. Ali sam tu misao brzo odbacio: lažne uzbune su uobičajene; pretpostavio sam da samo treba resetovati sistem. Osim toga, niko drugi nije delovao zabrinuto — osim čoveka koji je ustao, mirno krenuo ka izlazu i napustio zgradu. Nisam siguran da ga je iko primetio. Ubrzo se alarm ugasio i dr Makferson je nastavio tamo gde je stao.

Ako bi ova priča bila parabola o istinskom obraćenju, onda bi u toj sali postojao samo jedan obraćenik, samo jedan pravi vernik; svi ostali

bili smo zaglavljani u sopstvenim racionalizacijama. Neki su možda i pomislili da je izbio požar, ali nisu dovoljno verovali u to da bi izašli napolje. U biblijskom smislu, nismo uvereni ukoliko se ne pokajemo, ne položimo istinsku veru u Isusa i ne pođemo za njim.

Eto, to su bila četiri elementa moje definicije evangelizacije.

ŠTA SE DOGAĐA AKO EVANGELIZACIJU POGREŠNO SHVATIMO?

Evangelizacija je poučavanje evanđelja (Božije poruke koja vodi u spasenje) sa ciljem da se uveri. Ako crkva ne razume biblijsku evangelizaciju, vremenom će zastraniti. Kada se zdrava evangelizacija ne praktikuje, lančana reakcija negativnih posledica postaje neizbežna:

- Težište propovedanja i poučavanja postaje moralan život, a ne život usmeren na evanđelje.
- Nehrišćani bivaju uljuljkani u mišljenje da nemaju razloga za brigu u svom izgubljenom stanju.
- Hrišćani smatraju da su nehrišćani vernici zato što su dali površnu, spoljašnju izjavu vere.
- Crkva krštava one koji nisu vernici.
- Crkva prima nehrišćane u članstvo.
- Na kraju, nehrišćani postaju vođe u crkvi.
- Crkva postaje nominalistička potkultura.

Nebiblijska evangelizacija je metoda potpomognutog samoubistva crkve i zato je izuzetno važno ispravno vršiti evangelizaciju. Evangelizatori su poput obučanih savetnika koji su pozvani da razgovaraju s ljudima na ivici samoubistva. Njihov cilj je da odgovore one koji stoje na ivici. Savetnici ne koriste silu i ne lažu. Koriste istinu, nadu i razum kako bi uverili. Ostaju pribrani i smireni, ali i blagi, jer znaju da je nečiji život u pitanju.

Baš kao i oni, i mi se oslanjamo na nadu evanđelja dok razumno uveravamo. Ostajemo smireni i ljubazni, jer imamo na umu šta je u

igri. Naš cilj je da uverimo ljude da se pomere od ivice. A veliko je olakšanje kada se to dogodi — kada neko *bude* uveren i zakorači u sigurni zagrljaj Spasitelja.

2.

KULTURA EVANGELIZACIJE

U svom pismu Filipljanima, apostol Pavle je napisao:

A i pravo je da ovako mislim o svima vama, jer vas nosim u svome srcu, sve vas koji učestvujete sa mnom u milosti, kako u mojim okovima, tako i u odbrani i utvrđivanju Radosne vesti. Bog mi je svedok da čeznem za svima vama ljubavlju Isusa Hrista. (Fil. 1:7–8)

Snažno se poistovećujem s Pavlovom ljubavlju prema prijateljima u Filipima. Otkad znam za sebe, živio sam okružen prijateljima. Kao dete, dovodio sam ih kući. Moje najranije uspomene su dvorište puno prijatelja – na radost moje društvene majke.

Na fakultetu sam retko učio sam – zapravo, nisam baš preterivao s učenjem, ali kad sam učio, to je bilo u društvu bliskih prijatelja.

Oženio sam se svojom najboljom prijateljicom.

Na poslu najviše uživam da radim sa ljudima koje cenim i smatram prijateljima.

Vodio sam prijatelje sa sobom na razne kontinente širom sveta da tamo živimo i na tim mestima sam takođe sklapao prijateljstva s ljudima koji su tamo živeli.

EVANGELIZACIJA

Naravno, postoje i izazovi. Još uvek (neuspešno) pokušavam da otkrijem kako da napišem knjigu zajedno s prijateljima, na primer. Ali uprkos povremenim aktivnostima koje zahtevaju individualni trud, moja životna želja, od najbližeg okruženja do najudaljenijih krajeva sveta, jeste da budem s prijateljima. To mi je oduvek bila želja, takav sam.

Zašto onda ekstrovertna osoba, kao što sam ja, o evangelizaciji razmišlja isključivo u individualnim okvirima? Možda zato što se skoro svaka pouka koju sam ikada čuo o evangelizaciji odnosila na ličnu evangelizaciju. Čak se i ono čemu sam ja podučavao godinama uglavnom ticalo lične evangelizacije. To mi je neobično, naročito zato što evangeliziranje može biti zastrašujuće, a ne volim da radim strašne stvari sam. Verujem da ne volite ni vi.

Naravno, postoje ljudi koji lako, bez ustezanja dele svoju veru. Ali ako pitate prosečne ljude šta ih koči u evangelizaciji, velika većina će vam reći da je to strah: strah od odbacivanja, od toga da će ispasti glupi ili da će ih svrstati u čudne stereotipe o evangelizatorima. Uz izvinjenje G. K. Čestertonu, problem nije u tome što ljudi isprobaju evangelizaciju, pa se ona pokaže manjkavom, nego u tome što je dožive kao tešku, pa je ni ne započnu.

Pa zašto onda raditi nešto zastrašujuće i teško sam? Vernici, udružite se! Evangelizirajte sa prijateljima vernicima koji će vas podstaći i povući napred.

Cenim ličnu evangelizaciju i moramo biti pripremljeni za nju. Ali pošto verujem u crkvu kao pokretačku snagu evangelizacije, moramo razvijati kulturu evangelizacije i u našim lokalnim crkvama. Želimo čitave crkve koje govore o Isusu.

Razmislite o prednostima zajedničke evangelizacije:

- Međusobno se pozivamo na odgovornost.
- Jačamo našu zajedničku rešenost.
- Učimo jedni od drugih.
- Zajedno se radujemo uspesima i tugujemo u neuspesima.
- Zbližavamo se kroz zajednička iskustva u trenucima velikih izazova.

Prirodno je da delimo našu veru zajedno s prijateljima.

Zapravo, većinu hrišćana nije teško uveriti da je evangelizacija kroz zajednicu pravi put. Nije čak teško ni pronaći ljude koji su spremni da se udruže da bi ostvarili neki evangelizacioni zadatak.

Ali, kada razmišljamo o evangelizaciji kroz zajednicu, obično mislimo na evangelizacione programe, što nije isto. Pod „programom“ podrazumevam povremene velike događaje sa poznatim govornicima ili uzbudljivim temama. U nekom trenutku tokom takvog događaja sledi izlaganje radosne vesti. Ili se može raditi o nekom svedenijem programu, osmišljenom za one koji tragaju za istinom, kao što su društveno korisni projekti ili sportske aktivnosti, sa nadom da će to otvoriti vrata za duhovne razgovore.

Bog može da iskoristi takve programe. Poznajem ljude koji su poverovali u Boga upravo na takvim evangelizacionim događajima. Da se razumemo, i sam često promovišem evangelizacione programe i govorim na njima. Ali smatram da programi nisu najefikasniji, pa čak ni glavni način na koji bi trebalo da pristupimo evangelizaciji.

USKRŠNJA PREDSTAVA KAO EVANGELIZACIONI PROGRAM

Crkva u mom rodnom gradu odlučila je da organizuje uskršnju predstavu. Njihova zamisao je bila da se čudesna priča o Uskrsu pretoči u dramski komad koji bi ljude pozvao Hristu. Predstave o Hristovom stradanju nisu ništa novo, ali su starešine ove crkve želele da poruka

evanđelja u izvođenju predstave bude potpuno jasna. Na kraju bi ljudima bila pružena prilika da odgovore na radosnu vest.

Ovaj cilj zahtevao je vešto napisan scenario, kako bi se prevazišla ograničenja pozornice. I, naravno, izvođenje je moralo biti zabavno. Bilo je tu pesme i zaista dobre glume. Članovi crkve su pozvani da izgrade složenu scenografiju i radili su neumorno, kako bi ispoštovali strog raspored produkcije. Zoo-vrtovi i imanja su ispražnjeni kako bi se obezbedile životinje i dreseri za njih. Kamile, ovce i krave su hodale kroz prolaze između sedišta kako bi stigle do bine, na opšte oduševljenje publike. Golubovi su (uglavnom) poletali tačno na zadati znak.

Predstava se izvodila svake godine i, kako je vreme prolazilo, njena popularnost je prevazišla sva očekivanja. Kada je postala popularnija, angažovani su i profesionalni holivudski producenti. Čak je i ulogu Isusa tumačio holivudski glumac (koji nije bio hrišćanin). Iako je ta crkva imala jednu od najvećih sala u okruženju, potražnja za mestima je bila daleko veća od ponude. Besplatne karte su se delile radi kontrole gužve, predstave su trajale nedeljama, a ubačena su i dodatna izvođenja. Ljudi su hrlili iz okolnih gradova, pa čak i iz dalekih zemalja. Program je postao sam sebi cilj.

Kada bi se sve uklopilo, kakav je to samo bio spektakl! Niko nije spavao dok se kazivala *ova* priča o evanđelju! Gluma je bila vrhunska, pevanje profesionalno. Životinje su očarale decu. Vrhunac je, barem za moju decu, bio trenutak kada bi se beli pastuv propeo na bini dok je centurion na konju isukao svoj mač. (Nikada nisam baš sasvim dokučio u kom delu Evanđelja su pronašli tu scenu.) Nakon raspeća, koje je izvedeno sa malo više ukusa i pozorišnog duha nego što je to bio slučaj u stvarnosti, „Isus” je podignut ka tavanici pomoću niza vešto postavljenih sajli. Sve je to izgledalo zaista neverovatno!

Međutim, postojao je samo jedan problem: kada je crkva sagledala šta se dešavalo tokom tih godina, uprkos popularnosti programa, shvatila je da praktično niko nije došao Hristu.

Uz sav taj ogroman utrošak novca, sve vreme potrošeno na izgradnju scenografije, angažovanje ljudi, ispunjavanje strogih gradskih propisa

za podizanje ljudi na sajlama, na hiljade i hiljade posetilaca i sve to čišćenje životinjskog izmeta — ljudi nisu dolazili Isusu, barem ne u većem broju nego što bi se to očekivalo tokom redovnog propovedanja Reči. Zbog toga su starešine crkve mudro obustavile predstavu.

Kladim se da je to bila teška odluka. Ljudi vole programe - samo uzmite u obzir posećenost ove predstave. Ali crkva je na kraju zaključila da bi videla bolji odziv na evanđelje i doprla do još više ljudi kada bi njeni članovi proveli polovinu vremena posvećenog predstavi u prijateljskim evangelizacionim razgovorima sa komšijama, kolegama ili prijateljima sa studija. Kada malo razmislite, ne postoji način da u crkvenu salu smestite sve nehrišćane sa kojima su članovi vaše crkve u kontaktu tokom nedelje, bez obzira na to koliko je crkva velika.

Činjenica je da većina ljudi dolazi do vere pod uticajem članova porodice, kroz proučavanje Biblije u malim grupama ili u razgovoru sa prijateljem posle crkvene službe: dakle, kada hrišćani s namerom razgovaraju o evanđelju.

Ali kada objektivno i realistično analizirate programe, računica se jednostavno ne poklapa. Kao prvo, ovde postoji obrnuta srazmera između uloženog novca i dobijenog rezultata: što se više novca troši na programe, to je manje plodova u evangelizaciji. Na primer, kada su ljude mlađe od dvadeset jedne godine (doba u kojem većina ljudi poveruje) upitali kako su se nanovo rodili, samo 1 procenat je rekao da je to bilo putem televizije ili drugih medija, dok je neverovatnih 43 procenata izjavilo da su do vere došli preko prijatelja ili člana porodice.¹ Razmislite samo o razlici u ceni između jedne šoljice kafe i televizijske produkcije. Ili razmislite o rezultatima: majke dovedu više ljudi Isusu nego programi.

Neobično je to što evangelizacioni programi, čini se, imaju veći uticaj na *druge* stvari, a ne evangelizaciju: stvaraju zajedništvo među hrišćanima koji u njima učestvuju, podstiču vernike da zauzmu stav za Hrista i mogu pomoći crkvama da zakorače u nova područja službe.

Pa ipak, izgleda da imamo neutoljivu glad za programima za evangelizaciju. Zašto? Programi su kao šećer. Prijatni su, čak stvaraju zavisnost. Međutim, oni ubijaju želju za zdravijom hranom. Iako daju

trenutni nalet energije, vremenom vas čine tromim, a stalna ishrana zasnovana na njima će vas ubiti.

Stroga dijeta koja se zasniva na evangelizacionim programima proizvodi nedostatnu evangelizaciju. Baš kao što nas konzumiranje šećera može prevariti da se osećamo sitima iako nismo jeli, ovakvi programi nas često mogu navesti da se osećamo kao da smo radili evangelizaciju, a da zapravo nismo. Zato bi trebalo da imamo zdravu dozu podozrenja prema programima. Treba ih koristiti strateški, ali umereno, imajući u vidu da Bog nije poslao događaj, već svog Sina.

Šta nam je onda činiti? Želimo da se evangelizacija odvija u zajednici. Čeznemo da prijatelji budu uz nas dok delimo svoju veru. Ali, u isto vreme, uviđamo ograničenja, pa čak i opasnosti programa. Postoji li neka alternativa?

Želeo bih da se založim za nešto sasvim drugačije, što je istovremeno i zajedničko i lično: za kulturu evangelizacije.

ŠTA JE KULTURA EVANGELIZACIJE?

Živeo sam u različitim kulturama veliki deo svog života i ako sam išta naučio, to je da je gotovo nemoguće razumeti neku kulturu, bez obzira na to o kojoj kulturi se radi, kroz puko čitanje knjiga. To se odnosi i na definicije i uputstva o „kulturi evangelizacije“. Objašnjenja su nepotpuna bez stvarnih životnih iskustava koja im daju smisao.

Kultura svakako ima veze sa zajedničkim idejama, zajedničkim jezikom i zajedničkim razumevanjem o tome kako treba postupati. Postoje mnogi izrazi kulture: od širokih, kao što je kineska kultura, do uskih, kao što je porodična kultura. Kultura je često nevidljiva, naročito za one koji su unutar nje. Slično tome, „kultura evangelizacije“ u crkvama ili zajednicama ima zajedničke biblijske ideje, biblijski jezik i zajednička biblijska dela. I ova kultura je često nevidljiva za one koji su u njoj.

Ali, kada razgovaram sa crkvenim vođama širom sveta i kažem im da čeznem za „kulturom evangelizacije“, ne moram da je definišem. Oni me intuitivno razumeju. I oni žude za njom. Čeznu da njihove crkve budu

zajednice pune ljubavi, posvećene deljenju evanđelja kao delu svakodnevnog načina života, a ne putem povremenih evangelizacionih akcija.

Iako je gotovo nemoguće podučiti nekoga o svakom postupku potrebnom za zdravu kulturu evangelizacije, mislim da možemo opisati čežnju koju osećamo prema njoj. Zato ćemo ostatak poglavlja da posvetimo tim čežnjama. Evo deset stvari koje najviše želim da vidim u kulturi evangelizacije:

1. Kultura koju pokreće ljubav prema Isusu i Njegovom Evanđelju

Hristova ljubav nas obuzima, jer smo došli do uverenja da je jedan umro za sve, što znači da su svi umrli. *Hristos* je umro za sve, da živi ne žive više za sebe, nego za njega koji je umro i vaskrsao za njih. (2 Kor. 5:14–15)

Evangeliziranje često može delovati kao guranje tereta uzbrdo. Ali kada sam sa ljudima čija motivacija za evangelizaciju izvire iz njihove ljubavi prema Isusu, pogled na evangelizacije se menja. Divna je stvar biti podstaknut ljubavlju da delimo evanđelje kao pojedinci, ali kada se to desi u zajednici, radost je veličanstvena. Potreba da se ljudi primoravaju da dele svoju veru nestaje. To postaje nešto što žudimo da radimo. Postaje naš način razmišljanja.

Nedavno sam proveo neko vreme sa prijateljima koji su se obrađovali, videvši kako neki novoobraćenici duhovno rastu. Brajan se okrenuo prema Šanil i rekao: „Šanil, moram ti odati priznanje. Deni je bio toliko tvrdog srca prema evanđelju, da bi većina odustala, ali ti si se borila za njega sa neverovatnom ljubavlju, i prema njemu, i prema Isusu. Nisi odustala, i Bog te je upotrebio. Neverovatno je videti kako je evanđelje promenilo Denijev život.“

Dok sam slušao Brajana kako ohrabruje Šanil, i sam sam osetio ohrabrenje i prisetio sam se svoje ljubavi prema Isusu i Njegovom evanđelju, i podsetio sam se koliko želim da verno delim evanđelje sa drugima. Svet, telo i đavo nam se uvek suprotstavljaju tokom evangelizacije. Ali u

kulturi evangelizacije, koja je ukorenjena u srcima ispunjenim ljubavlju prema Isusu i njegovom evanđelju, čini se kao da se strmina ublažila, pa umesto da guramo teret uzbrdo, hvatamo zamah.

2. Kultura koja ima nepokolebljivo pouzdanje u evanđelje

Ja se, naime, ne stidim Radosne vesti, jer je ona Božija sila koja vodi k spasenju svakoga koji u nju veruje. (Rim. 1:16)

„Pitam se kada su prestali da veruju u moć evanđelja“, zamišljeno reče moj prijatelj Britanac.

Nisam navikao na takvo izražavanje. „Kako to misliš?“, upitao sam ga.

Razgovarali smo o paracrkvenoj službi koja je nekada bila žarište svedočenja evanđelja, ali je vremenom postala mlaka — nažalost, istorija je puna takvih priča. On se zamislio, protrljao bradu prstima, pa dodao: „Mislim, u kom trenutku su počeli da se uzdaju u trikove i svetovne metode, umesto u samu poruku evanđelja?“

Čeznem za kulturom evangelizacije koja nikada neće zameniti pouzdanje u evanđelje pouzdanjem u tehnike, ljude ili zabavne trikove. Protivnici evanđelja oduvek govore hrišćanima da ga je savremeni svet prevazišao. Oni pokušavaju da poljuljaju veru hrišćana u silu evanđelja. To su radili još davno, u svetu koji više uopšte ne deluje moderno, a isto čine i danas, i nastaviće da rade, sve dok se Isus ne vrati. Svet iskušava slabe hrišćane da se postide evanđelja. Čeznem za kulturom u kojoj ćemo jedni druge izgrađivati i podsećati da ostavimo po strani svetovne običaje i raznorazne tehnike evangelizacije, polažući sve svoje pouzdanje u silu jednostavne poruke evanđelja.

3. Kultura koja prepoznaje opasnost zabave

Sine čovečiji, tvoji sunarodnici govore o tebi uz zidove i kod kućnih vrata. Govore jedan drugom: 'Dođite i poslušajte reč koja je došla od Gospoda!' Dolaze k tebi kao kad narod dolazi na sabor; moj narod seda ispred tebe i sluša tvoje reči, ali ih ne izvršava; pričaju im u ustima, a srce im ide za nepoštenim dobitkom. Ti si za njih

kao pevač umilnog glasa, koji peva ljubavne pesme i vešto svira; slušaju tvoje reči, ali ih ne izvršavaju. (Jez. 33:30–32)

Ljudi su u drevnom Izraelu govorili o proroku Jezekilju na društvenim mrežama svoga vremena, pored zidina i na vratima grada, i pozivali su jedni druge: „Hajde da idemo da čujemo najnoviju senzaciju u gradu: Jezekiljevu propoved!“ Išli su da ga slušaju kao da je pevač koji opčinjava publiku ili poznati muzički izvođač. Jezekilja nisu doživljavali kao proroka koji im govori o njihovom spasenju, nego kao zabavljača. Iako su se oduševljavali njegovim nastupom, u mislima su im bili seks i novac, a ne poslušnost Bogu.

Zar to ne zvuči kao problem našeg vremena? Danas je, da bismo privukli ljude na bogoslužjenje, dovoljno da na Tviteru objavimo provokativnu temu, organizujemo uzbudljiv muzički program ili pronađemo harizmatičnog govornika koji udara na emocije, a veliki plus je ako je i duhovit. To uopšte nije teško. Ali pazite: Bog je upozorio Jezekilja, a upozorava i nas danas: takvim metodama možete privući masu, ali nećete pridobiti njihova srca. Pridobijanje srca je isključivo delo Svetog Duha.

U kulturi evangelizacije ne mešamo zabavu sa službom, niti službu sa zabavom. Zajednički objavljujemo divne istine o Bogu. Jedni drugima govorimo o njegovom velikom spasenju, o njegovoj slavi među narodima i o njegovim čudesnim delima (Ps. 96,2–3). Čeznem za crkvom koja razume opasnosti zabave i vidi je onakvom kakva jeste: kao lava koji stoji na vratima evangelizacije, spremnog da nas proždere. Potrebna nam je kultura evangelizacije koja nikada ne žrtvuje istinu idolopoklonstvu zabave, nego služi bogatu trpezu koja se nalazi u Hristovom evanđelju.

4. Kultura koja vidi ljude u pravom svetlu

Tako od sada ni o kome ne sudimo po ljudskim merilima.
(2 Kor. 5:16a)

Kako je samo lako usvojiti kulturu sveta i posmatrati ljude na osnovu seksističkih, rasističkih ili drugih površnih stavova. Skloni smo da zabo-

ravimo da su ljudi oko nas osobe od krvi i mesa sa stvarnim povredama, snovima, borbama i ljubavima. Ali, Pavle govori o tome kako se naš pogled na ljude menja kada upoznamo Hrista. Ne vidimo ih očima sveta, kao što smo nekada činili, već Božijim očima.

Kada smo se tek doselili u naš komšiluk u Leksingtonu u Kentakiju, iskreno smo želeli da dosegneмо za Hrista ljude oko nas. Ali naš prvi razgovor o duhovnim temama sa komšijom Tomom, koji je živio tri kuće od nas, nije mnogo obećavao. Jednog dana me je video kako radim u dvorištu i svratio je u posetu. U jednoj ruci je držao alkoholno piće, a u drugoj cigaretu. Časkali smo o svemu i svačemu, uglavnom o tome kako mu dvorište sjajno izgleda, kada je pritrčao moj šesto-godišnji sin. „Pušenje je opasno — moraš da prestaneš“, bubnuo je on namrštenog lica, držeći ruke na kukovima. „Moli se Isusu i on će ti pomoći da prestaneš da pušiš.“

Ostao sam bez teksta sa zaleđenim osmehom na licu. „Pa, sjajno!“, pomislio sam. „Odakle mu to? Verovatno već misle da smo verski fanatici koji vole da morališu i za stolom pričaju o zlim komšijama.“ U Dejvidovu odbranu, njegova tetka Linda, koja je nedavno postala vernica, odlučila je da prestane da puši i Dejvid se molio za nju. Ipak, propao sam u zemlju od stida.

Ali je Tom ugasio cigaretu, spustio se na nivo mog sina, nasmešio se i stavio mu ruku na rame. „Znaš šta, Dejvide?“, rekao je. „Verovatno si u pravu, verovatno si u pravu.“

Kako je samo milostiv i divan bio Tomov odgovor! Naveo me je da razmišljam o tome kako ga vidim. Shvatio sam da moram da se pokajem za to što sam o Tomu razmišljao samo kao o nekom liku iz ulice i da ga vidim onakvim kakav jeste. Dejvidova opaska je možda bila nepristojna, ali je bila bolja od moje neaktivnosti, i zapravo je dovela do odnosa sa Tomom za koji ne znam da li bi ikada postojao, da nisam počeo da posmatram Toma kao stvarnu osobu.

Kada Pavle kaže da treba da vidimo ljude Hristovim očima, misli da treba da imamo evanđeoski pogled na ljude. Tako ljude vidimo kao lepa, dragocena stvorenja, stvorena po Božjem obličju. Svako od nas

nosi Božji otisak. Zato hrišćani veruju da svi ljudi imaju dostojanstvo, vrednost i značaj.

Istovremeno, znamo da je svaki čovek pao, da je grešan i odvojen od Boga. Ljudi su izobličili Božji lik na užasne načine. Zato hrišćani nisu opčinjeni ljudima.

Ali u kulturi evangelizacije, pre svega smo svesni onoga što ljudi mogu postati: nova stvorenja u Hristu, obnovljena i preporođena preobražavajućom silom Božjom (2. Kor. 5:17). Čeznem da budem u društvu hrišćana koji pamte da su ljudi nosioci Božjeg lika. Čeznem da budem u društvu hrišćana koji pamte odvojenost ljudi od Boga. Najviše od svega, čeznem za kulturom koja pamti šta ljudi mogu postati kroz evanđelje.

5. Kultura zajedničkog stremljenja i delovanja

Zahvaljujem svome Bogu kad god vas se setim. U svakoj svojoj molitvi za sve vas, uvek se molim s radošću radi vašeg učešća u širenju Radosne vesti, od prvog dana do danas. (Fil. 1:3–5)

Pavle je pisao krkvi u Filipima, govoreći im o zahvalnosti za to što su s njim sarađivali u službi evanđelja. To je slika kulture evangelizacije. Svi su zajedno ulagali napor radi evanđelja. Svi su tome bili potpuno posvećeni.

Kada sam trenirao fudbalski tim mog petogodišnjeg sina, okupili smo ekipu (bili su preslatki) i upitao sam ih: „Momci, kada je lopta kod protivnika, koji naši igrači igraju odbranu?“ Oni su povikali iz sveg glasa: „Svi!“ Zatim sam ih upitao: „A kada je lopta kod nas, koji naši igrači idu u napad?“ „Svi!“ odgovorili su. Međutim, kada bi usledila prava utakmica, primena tog koncepta u praksi išla je malo teže sa petogodišnjacima.

Evangelizacija je slična tome. Cilj je isti: da svi složno streme u istom pravcu.

U kulturi evangelizacije se podrazumeva da su svi uključeni. Jeste li ikada čuli da neko kaže: „Evangelizacija nije moj dar“, kao da ga to oslobađa od deljenja vere? To bi bilo površno razumevanje evangeliza-

cije. Svi hrišćani su pozvani da dele svoju veru jer je to pitanje vernosti, a ne dara (Mt 28:19).

Čeznem da delim svoju veru u kontekstu crkve koja razume šta radim i koja aktivno deluje zajedno sa mnom. U takvoj kulturi, kada dovedem prijatelja u crkvu, drugi ne pretpostavljaju da je ta osoba hrišćanin. Nisu šokirani kada nekoga predstavim i kažem: „Ovo je Bob, on želi da sazna više o hrišćanstvu.“ I ne samo da nisu šokirani, nego odgovaraju otprilike ovako: „Baš mi je drago što si ovde. I ja sam bio na tvom mestu pre par godina i voleo bih da čujem tvoje mišljenje. Reci mi, o čemu trenutno razmišljaš?“

Čeznem za kulturom u kojoj svi zajedno radimo na tome da budemo svedoci za Hrista.

6. Kultura u kojoj ljudi podučavaju jedni druge

Budite uvek spremni da date odgovor svakom ko zatraži od vas da mu objasnite razlog vaše nade. (1 Pet. 3:15b)

Čvrsto se drži zdravih reči koje si čuo od mene, uzimajući ih kao uzor, te ostani u veri i ljubavi koja je u Hristu Isusu. (2 Tim. 1:13)

Petar nas uči da budemo spremni da podelimo razloge i odgovore za nadu koja je u nama. Da bismo to mogli da uradimo, potrebna nam je temeljna obuka koju potom primenjujemo. Zato Pavle podseća Timoteja da se drži onoga čemu je poučen.

Rado bih se odrekao svog sjaja i pompe vrhunskih govornika, neverovatne muzike i popularnih uskršnjih predstava zarad kulture evangelizacije u kojoj su ljudi obučeni da vode proučavanje Biblije sa nehrišćanima kroz Evanđelje po Marku, da ukažu na poruku evanđelja u tekstu i da podstaknu nevernike da dođe Isusu na osnovu istine koju su saznali iz Svetog pisma.

U kulturi evangelizacije, vernici poučavaju jedni druge stvarima koje smo razmatrali u prethodnom poglavlju: šta je evangelizacija, šta je evanđelje i šta je pravo biblijsko obraćenje. Takođe učimo jedni

druge kako da prenesemo poruku evanđelja. Zatim sve to ponavljamo iznova, znajući da lako zaboravljamo. U kulturi evangelizacije, ljudi posvećeno poučavaju druge tome kako da dele veru na biblijski način.

7. Kultura koja daje primer evangelizacije

Učenje koje si čuo od mene pred mnogim svedocima, poveri po-
uzdanim ljudima, koji će biti u stanju da pouče druge. (2 Tim. 2:2)

Lepa stvar u vezi sa kulturom evangelizacije, ako je ispravno razvijena, jeste to što novi vernici imaju žar i kontakte koji starijim hrišćanima često nedostaju. S druge strane, stariji hrišćani imaju uvide i znanja koji su potrebni mlađim hrišćanima.

Dok ovo pišem, moja žena sedi na kauču, spremajući se za za popodnevni susret sa Rut i Samanti. Lijen ih obe vodi kroz kurs „Objašnjeno hrišćanstvo“. Rut je nova vernica; uzbuđena je zbog svoje vere i deljenja evanđelja. Rut i Samanti rade zajedno i imaju mnogo toga zajedničkog jer su iz istog grada u Šri Lanki. Samantin otac je budista, majka rimokatolkinja, a muž musliman, što je tipično za Dubai. Dok je Rut govorila o svojoj hrišćanskoj veri sa Samanti, Samanti joj je rekla da želi da sazna više o tome. Rut je duboko svesna da je Isus otkupio njen život, ali kada je u pitanju objašnjavanje vere, potrebna joj je pomoć, posebno sa osobom Samantinog porekla. Zato je mudro dovela Samanti kod Lijen. Lijen je, s druge strane, evangelizatorica sa bogatim znanjem i razumevanjem, ali njen krug prijatelja uglavnom čine zreli hrišćani. Lijen je bila oduševljena što je upoznala Samanti i što može da razgovara s njom. A Samanti je potreban Isus!

Njih tri su sjajan primer onoga što se dešava u kulturi evangelizacije. Lijen preuzima vođstvo kada se radi o objašnjavanju evanđelja. Rut uči o deljenju vere dok učestvuje u proučavanju i nastavlja da neguje prijateljstvo sa Samanti. I, ako Bog da, Samanti ima priliku da čuje i odgovori na čudesnu poruku da Hrist spasava grešnike. U kulturi evangelizacije, ljudi jedni drugima daju primer kako se svedoči o veri.

8. Kultura u kojoj se cene oni koji dele svoju veru

Nadam se u Gospodu Isusu da ću vam uskoro poslati Timoteja, da se i ja ohrabrim kada saznam kako ste vi. Nemam, naime, nikog toliko bliskog sebi ko bi se tako valjano brinuo o vašim potrebama. Jer svi traže svoje, a ne ono što pripada Hristu Isusu. Ali vi znate za njegovu prokušanost, da je, kao dete sa ocem, zajedno sa mnom služio u naveštavanju Radosne vesti. (Fil. 2:19–22)

Kultura evangelizacije

Dopada mi se kako Pavle odaje počast Timoteju zbog njegovog rada na evanđelju. Na sličan način, Džon, koji je pastor u drugoj crkvi u našem gradu, redovno započinje vreme zajedništva tražeći da čuje priče onih koji su te nedelje imali priliku da govore o Isusu. Nakon što oni podele svoja iskustva, on zamoli nekoga da se pomoli za njih.

Ova praksa cenjenja i vrednovanja truda u evangelizaciji je jednostavna i ne oduzima mnogo vremena, ali je izuzetno važna za razvijanje kulture evangelizacije. Ništa ne obeshrabruje toliko kao osećaj da crkvu više zanima ko čuva decu od deljenja vere.

Čeznem da budem u crkvi gde se čak i pokušaji evangelizacije podržavaju. Čak i ako trud ne dovede do razgovora o evanđelju, bolje je ne uspeti, nego ni ne pokušati evangelizirati.

9. Kultura koja zna da prepozna i proslavi novi život

Uvek zahvaljujemo Bogu, Ocu našega Gospoda Isusa Hrista, kad god se molimo za vas. Jer čuli smo o vašoj veri u Hrista Isusa . . . kao što je došla i do vas, od dana kad ste čuli i razumeli istinu o Božijoj milosti, koju ste naučili od Epafrasa, našeg voljenog saradnika. (Kol. 1:3–4, 7)

Pavle je znao kako da podrži nove vernike. Slavio je njihovo obraćenje, ali je zadržao i svoj i njihov fokus na Hristu. Nije ih neumereno uzdizao, ali ih nije ni ignorisao. Kultura evangelizacije slavi novi život u Hristu na pravi način.

Nakon niza individualnih susreta i proučavanja Biblije sa Markom Deverom, Rob je odbacio svoju pređašnju ateističku veru i rekao Marku da je postao hrišćanin. „Pa, Robe“, rekao je Mark, „reci mi šta pod tim podrazumevaš.“ Rob je objasnio evanđelje i ispričao kako se pokajao za svoj nevernički način života i položio potpuno pouzdanje u Hrista.

Tada mu je Mark rekao: „Brate, na osnovu toga što si mi rekao, slažem se s tobom: postao si hrišćanin. Pomolimo se.“ Nakon što su se pomolili, Maro je dodao: „Razumeš da znak pravog obraćenja nije jedna molitva, nego dugotrajan hod sa Isusom. Zato, iako verujem da si došao Hristu, videćemo šta će se dešavati kako vreme bude odmicalo.“

Markov odgovor je primer onoga što ja nazivam reakcijom: „Aleluja!“ i „Videćemo“. Kažemo „Aleluja!“ jer je istinsko obraćenje najbolja stvar koja se nekome može dogoditi. Kažemo „Videćemo“ jer znamo da obraćenje može biti prividno, čak i bez loše namere. Najvažnija provera je trostruka: dobro razumevanje evanđelja, promenjen život i dugotrajan hod sa Hristom.

Mark nije krio Robovo obraćenje, ali ga ni nije uzdizao kao instant zvezdu. Na svom krštenju, Rob je primereno podelio kako je došao do vere. Međutim, pred njim su bili izazovi, i način na koji je prolazio kroz njih bio je važniji od same priče o obraćenju.

U kulturi evangelizacije, hrišćani znaju kako da pristupe onima koji su nedavno poverovali.

10. Kultura koja vrši službu koja deluje rizično i opasno

Želim da znate, braćo, da je ovo što se sa mnom dešava, učinilo da Radosna vest napreduje, tako da je svoj carskoj gardi i svima ostalima postalo jasno da ja nosim okove radi Hrista (Fil. 1:12–13).

Pavlova služba bila je dovoljno rizična da je zbog nje završio u zatvoru. Slično tome, živim u delu sveta gde lično poznajem ljude koji su bili u zatvoru jer su živeli verno u Hristu.

Kao što vidimo u 2. Korinćanima 10:5, Pavle je hrišćanski život shvatao kao vođenje rata protiv misli koje se protive Bogu: „Mi ru-

šimo mudrovanja i svaku uznositost koja se protivi bogopoznanju, te zarobljavamo svaku misao da je potčinimo Hristu.“ To je rizično; svet ne voli da se njegove misli dovode u pitanje. Jesmo li spremni da pozovemo ljude na evangelizaciju koja preuzima rizike? Čeznem za kulturom evangelizacije koja preuzima rizike u smislu da se suprotstavljamo kulturi.

Crkva „Vrata nade“ (*Door of Hope Church*) u Portlandu u Oregonu, veoma uspešno dopire do hipstera. Vođstvo crkve je čak odlučilo da svoju službu nedeljom uveče premesti u obližnji park. Bila je to redovna služba, samo se održavala na otvorenom. Suočili su se sa podsmehom, dobacivanjem i ženom koja je skinula gornji deo odeće da bi šokirala vernike. Ali drugi, koji su prepoznali ljubaznost i ljubav crkve, pridružili su im se.

Drugi preuzimaju drugačije vrste rizika. Moja prijateljica Džoana kaže: „Ne znam ni kako da držim proučavanje Biblije, a da u grupi nemam barem par muslimana.“ Svi bi trebalo da promislimo o načinima na koje možemo preuzeti rizik u našim konkretnim okruženjima. Kada rizikujemo, dešava se nešto neobično: postajemo opasni u duhovnom smislu za one čiji su umovi protiv Boga.

U Poslanici Filipljanima, Pavle kaže da je evanđelje postalo poznato u celoj carskoj gradi (Fil. 1:13). A kada na kraju knjige šalje pozdrave, piše: „Pozdravljaju vas svi sveti, a posebno oni iz carevog doma.“ Jasno je da je Pavle svedočio tome kako su neki od njegovih stražara poverovali.

Pavle je rizikovao, a njegov rizičan način života zarad evanđelja odveo ga je u zatvor. Ali oduvek mi se dopadalo zapažanje da nije toliko Pavle bio vezan lancima za stražara, koliko je stražar bio vezan za Pavla.

Čeznem za crkvom u kojoj će ateisti i nehrišćani iz komšiluka videti ateiste i nehrišćane iz svoje okoline kako prihvataju veru, što bi bio pokazatelj da smo deo kulture evangelizacije koja preuzima rizik.

11. Kultura koja razume da je crkva odabrani i najbolji metod evangelizacije

Svakog dana su se jednodušno okupljali u hramu, sastajali se lo-meći hleb po kućama i primali hranu iskrena i radosna srca hvaleći Boga. Zato su uživali blagonaklonost celog naroda, a Gospod je svakog dana umnožavao broj spasenih. (Dela apostolska 2:46–47)

Dobro, znam da sam rekao da ću pomenuti deset stvari. Ali postoji još jedna, ona koja prožima svih ostalih deset: čeznem za crkvom koja razume da je upravo ona — lokalna crkva — odabrani i najbolji metod evangelizacije. Čeznem za crkvom u kojoj su hrišćani toliko zaljubljeni u Isusa da, dok obavljaju svoje redovno bogoslužjenje, postaju slika evanđelja. Čeznem za crkvom koja razoružava ljubavlju, a ne zabavom, i koja živi sa onom vrstom samopouzdanja koje je suprotno duhu ovog vremena, uzdajući se u silu evanđelja. Čeznem za crkvom u kojoj se najveća slavlja priređuju zbog onih koji dele svoju veru, a heroji su oni koji rizikuju svoj ugled da bi evangelizirali.

Žudim za kulturom evangelizacije sa braćom i sestrama koji mi čuvaju leđa u bici, gde mene uče i gde ja druge učim o tome šta znači deliti našu veru, i gde vidim vođe u crkvi kako dovode ljude Isusu. Želim crkvu u kojoj možete uperiti prst u promenjene živote, gde možete videti ljude kako ustaju i govore: „Kada sam došao u ovu crkvu pre dve godine, nisam poznavao Boga, ali sada Ga poznajem!“ Čeznem da budem deo takve kulture evangelizacije. Verujem da i vi to želite.

Ranije sam pomenuo da ne mislim da su programi evangelizacije najbolji, pa čak ni glavni način na koji treba da evangeliziramo. Smatram da se najbolje dosežu ljudi za Boga u kulturi evangelizacije u okviru zdrave crkve. Tema je preširoka da bi se mogla obuhvatiti u okviru glavnih deset stvari. U sledećem poglavlju bavimo se ulogom crkve i načinom vršenja evangelizacije.

3.

POVEZIVANJE CRKVE I KULTURE EVANGELIZACIJE

Kao što sam ranije pomenuo, ako ste deo zdrave crkve koja neguje kulturu evangelizacije, vi ste deo najboljeg načina za evangelizaciju koji je ikada postojao. Kako se ovaj princip sprovodi u crkvi?

Ostavite po strani pragmatične prigovore ovoj ideji; ovde je reč o duboko duhovnom, biblijskom konceptu. Isus je rekao: „Ako budete imali ljubavi jedan za drugog, svi će znati da ste moji učenici.“ (Jovan 13:35). Malo kasnije, tokom tog istog razgovora sa svojim učenicima, molio se da oni budu ujedinjeni, „da svet veruje da si me ti poslao“ (Jovan 17:20–21). Isus kaže da je ljubav koju imamo jedni prema drugima u crkvi potvrda da smo se zaista obratili. A kada smo ujedinjeni u crkvi, pokazujemo svetu da je Isus Sin Božiji. Ljubav potvrđuje naše učenje. Jedinstvo potvrđuje Hristovo božanstvo. Kakvo moćno svedočanstvo!

Postoje mnogi odlomci iz Svetog pisma koji usmeravaju i oblikuju naše evangelizacione napore, ali ovi stihovi su od temeljnog značaja jer pokazuju da kultura evangelizacije treba da vlada u crkvama. Trebalo bi da koristimo te stihove za poučavanje naše dece

Pitanje: Koje delo potvrđuje naše iskreno obraćenje u Hristu?

Odgovor: Ljubav prema drugim hrišćanima.

Pitanje: A kako pokazujemo da je Isus Sin Božiji?

Odgovor: Kroz jedinstvo s drugim vernicima.

LOKALNA CRKVA JE VIDLJIVO EVANĐELJE

Ako treba da oslikavamo evanđelje svojom međusobnom ljubavlju, to treba da se odvija u lokalnoj zajednici ljudi koji su se zavetovali jedni drugima u ljubavi, kako bi bili crkva. Ne radi se o apstraktnoj ljubavi, već o ljubavi prema ljudima u stvarnom svetu. Ne mogu vam opisati koliko sam puta čuo od nehrišćana da im je crkva u početku delovala neobično, a da je ono što ih je privuklo zajedništvu bila upravo ljubav među članovima.

Međutim, evanđelje se ne očituje samo kroz našu ljubav. Da li ste ikada razmišljali o tome koliko je biblijskih uputstava Bog utkao u samu srž crkve i koja, ako se ispravno sprovode, služe kao proglašeni evanđelja?

U težnji ka zdravoj kulturi evangelizacije, ne menjamo crkvu iz korena radi evangelizacije. Umesto toga, dopuštamo da ono što je Bog već ugradio u crkvu objavljuje evanđelje. Isus nije zaboravio na evanđelje kada je gradio crkvu. Na primer, krštenje oslikava Isusovu smrt, pogreb i vaskrsenje. Ono pokazuje da je njegova smrt naša smrt, a njegov život naš život. Gospodnja večera objavljuje Hristovu smrt dok on ponovo ne dođe i podstiče nas da ispovedamo svoje grehe i da iznova iskusimo Božiji oproštaj. Kada se molimo, naše molitve su prožete Božijim istinama. Pevamo o veličanstvenim delima koja je Bog učinio za nas kroz evanđelje. Dajemo priloge kako bismo doprineli širenju poruke evanđelja. Kroz propovedanje Reči objavljuje se evanđelje.

Zapravo, propovedanje Božije Reči je ono što uopšte i oblikuje crkvu. A kada se crkva formira, poverava joj se zadatak da čini učenike, koji se potom šalju da propovedaju evanđelje, kako bi osnivali nove crkve. Ovaj ciklus traje još otkad se Isus vazneo na nebo i nastaviće se sve do njegovog povratka

PRAVI VRHUNAC U HAJ POINTU

Nedavno sam bio u baptističkoj crkvi Haj Point (prim. prev. *vrhunac*) u Ostinu u Teksasu. Pastor Huan me je zamolio da održim seminar o razvijanju kulture evangelizacije. Izlagao sam, a ljudi su postavljali pitanja. Tada je neko postavio pitanje o kom su svi razmišljali: „Mnogi Vijetnamci se doseljavaju u naselje oko naše crkve; šta će crkva uraditi da dopre do njih?“

S jedne tačke gledišta, to pitanje je bilo divno. Članica crkve je prepoznala da ima privilegiju i odgovornost da širi evanđelje i uočila je priliku za to. S druge strane, način na koji je pitanje sročeno implicirao je da je dopiranje do ljudi odgovornost crkve kao institucije, a ne osobe koja je uočila priliku. Ali kultura evangelizacije se gradi odozdo, a ne odozgo.

U kulturi evangelizacije ljudi razumeju da je glavni zadatak crkve da bude crkva. Već smo videli da je crkvena praksa svedočanstvo sama po sebi. Naravno, crkva treba da podržava i da se moli za prilike za evangelizaciju, ali uloga crkve nije da vodi programe. Crkva treba da neguje kulturu evangelizacije. Članovi crkve su ti koji se iz crkve šalju da evangeliziraju.

Znam da ovo može delovati kao sitničarenje, ali je zaista važno. Ako ovo ne raščistite, možete potkopati samu crkvu ili se neosnovano ljutiti na vođstvo crkve.

Evo kako sam odgovorio na postavljeno pitanje u Haj Pointu: „Nije najbolje rešenje da crkva osmišljava programe za rad sa Vijetnamcima, već bi vi sami trebalo da razmislite o tome kako možete da doprete do njih. Preporučio bih vam da naučite nešto o vijetnamskoj kulturi, možda par pozdrava na njihovom jeziku, da probate njihovu hranu i saznate sa kakvim se izazovima suočavaju kao manjina u ovoj kulturi. Povežite se sa njima i pozovite prijatelje koje steknete u svoj dom, na grupno proučavanje Biblije ili u crkvu. Zatim bi neki od vas možda trebalo da razmisle o preseljenju u vijetnamsku zajednicu, sa ciljem da u toj zajednici žive i prenose evanđelje.“

Gledali su me belo. Ali na licu pastora Huana videlo se ogromno olakšanje; bio je zahvalan što mu nisam upravo nametnuo još jedan program koji bi morao da vodi.

Potom sam dodao: „A kada dovedete svog prijatelja iz te zajednice u crkvu, tada svi stupamo na scenu: svi zajedno učestvujemo u evangelizaciji. To je kultura evangelizacije. Ne radi se samo o tome da budete ljubazni, iako je to neophodno, nego treba da imate duboku svest o tome da ovo radimo zajedno. U zdravoj crkvi, posetioci vide evanđelje u svemu što radimo. Zato pevamo Reč, molimo se u skladu sa Rečju, propovedamo Reč. Želimo da ljudi čuju evanđelje tokom službe. A kada učestvujemo u svetim tajnama, želimo da oni vide evanđelje i da ga ponovo čuju, dok objašnjavamo šta se dešava. Kada članovi crkve žive evanđelje, ono isijava iz nas.“

Ovo je skica kulture evangelizacije na delu. Znam da deluje pomalo radikalno, mada im čak nisam ni predložio da upišu svoju decu u školu u koju idu vijetnamska deca. Neko bi me mogao optužiti da ne brinem za vijetnamsku zajednicu jer sam savetovao ljudima u Haj Pointu da ne pokreću programe pod pokroviteljstvom crkve. Ali tvrdim da je najbolji način da pokažete brigu za tu ili bilo koju drugu zajednicu da podelite s njima evanđelje kako bi poverovali. Tom cilju najbolje služi svedočanstvo crkve koja neguje kulturu evangelizacije, u kojoj članovi sklapaju prijateljstva sa Vijetnancima, sa kojima onda mogu da podele evanđelje. Ovakav pristup ima mnogo veći uticaj od crkvenog programa podele odeće, dnevnog boravka, evangelizacije od vrata do vrata, organizovanja dečijih vašara ili od bilo kojih drugih dobronamernih stvari koje crkve rade.

U izvesnom smislu, sve crkve imaju neku vrstu kulture evangelizacije. Čak i crkve koje odbacuju evangelizaciju imaju svoju kulturu evangelizacije, mada nebiblijsku. Pitanje nije: „Imamo li kulturu evangelizacije?“, već: „Da li je naša kultura evangelizacije zdrava ili nije?“

Zastupam stav da glavni razlog zašto kultura evangelizacije u crkvama nije zdrava nije strah od ljudi ili nedostatak prave strategije i metoda evangelizacije, premda to jesu veliki problemi, već to što ne razumemo samu crkvu.

ODSTUPANJE OD SAMO STEPEN ILI DVA DOVODI VAS DALEKO OD CILJA

Jedna od najvećih radosti koje sam doživio dok sam vodio kratkotrajna putovanja za studente u Keniji bila je letenje sa misionarskim pilotom koji nam je pomagao u programu. Pit je leteo još pre vremena GPS-a, kada su se piloti orijentisali pomoću kompasa i sopstvenog osećaja.

Pit je prevezio naše studente do najudaljenijih mesta da bi izvršavali njihove zadatke. Ponekad je u avionu bilo mesta i za mene. Nakon što bismo odvezli studenta, postajao sam Pitov kopilot. Pit bi uzleteo, poravnao avion i dao mi kurs na kompasu. Pilotirao bih kroz Veliku rasednu dolinu, iznad rezervata Masai Mara i oko planine Kenija, koja se visoko uzdizala dok smo leteli pored nje. Pit je uživao pokazujući mi znamenitosti, a ja sam se divio predelima. Kakva radost!

Samo letenje zapravo nije toliko teško. Sletanje je ono što je teško, pa je taj deo obavljao Pit. Moj zadatak je bio samo da održavam avion na određenoj visini i upravljam prema zadatom kursu. Leteo sam u dobrom opštem pravcu, ali se nisam baš proslavio. Povremeno bi Pit pogledao kompas i delovao bi iznervirano. Lupnuo bi prstom po staklu kompasa i odsečno rekao: „Skrenuo si s kursa.” Mislio sam da sitničari, sve dok mi nije rekao: „Mek, shvati jednu stvar – dva stepena odstupanja odvešće nas u drugu državu.”

To je istina. Pogled na mapu ili globus lako potvrđuje kolike probleme mogu izazvati mala odstupanja od kursa. A isto važi i za crkvu.

Suštinski problem sa pitanjem postavljenim u Haj Pointu nije bio u tome što ta žena nije razumela evangelizaciju; problem je bio u tome što nije imala dobro shvatanje crkve. Odstupila je za samo par stepeni, ali tih par stepeni odvelo ju je na drugo odredište. Razumevanje crkve pomaže nam da postavimo ispravan kurs za evangelizaciju. Zato prvo treba da sagledamo šta je to crkva i šta je čini zdravom.

DEFINISANJE CRKVE

Zamislite da ste u kupovini u tržnom centru i da vas neko sa papirom i olovkom u ruci zaustavi i pita: „Molim vas, definišite crkvu najbolje što umete.“ Da li biste znali da odgovorite? A da vam postave potpitanje: „Koji su to neophodni i dovoljni elementi koji čine jednu crkvu?“ — da li biste ostali zatečeni?

Ako je odgovor potvrđan, niste izuzetak. Decenijama živim sa misionarima širom sveta i posećujem ih. Mnogi od tih ljudi sebe nazivaju osnivačima crkava. To su neverovatni, divni ljudi, ali sam često podjednako zapanjen time koliko malo njih ume da biblijski definiše crkvu. Kada i pokušaju da objasne šta je crkva, njihove definicije se obično zasnivaju na sopstvenim osećanjima i ljudskim strategijama.

Volim crkve iz mreže Acts 29 [Dela 29]¹ i voleo bih da ih ima više. Nažalost, na mnogim mestima širom sveta nemamo crkve tipa „Dela 29“, već ono što ja nazivam crkvama tipa „Sudije 22“: to su zajednice u kojima svako čini ono što mu se čini ispravnim (Sudije 21:25). Umesto njih, potrebne su nam crkve čvrsto utemeljene u Svetom pismu.

Proveo sam neko vreme sa misionarom koji je vodio tim za osnivanje crkava u Rusiji. On je bio, i još uvek je, divan brat u Hristu. Duboko je posvećen radu na širenju evanđelja. Služi drugima poniznog srca i spreman je da se žrtvuje za njih. Osim toga, on je vođa koji ima veliki uticaj na ljude sa kojima radi. Kada mi je rekao da je njegov primarni poziv osnivanje crkava, bio sam oduševljen. Ali, kada sam počeo da mu postavljam pitanja o samoj crkvi, delovao je kao da ne zna u kom pravcu da krene. Na kraju me je, pomalo frustrirano, upitao: „Dobro, a kako bi ti definisao crkvu?“

„Pa“, rekao sam, „ključne elemente crkve najbolje možemo razumeti kroz tri kategorije: šta je crkva, šta crkva radi i šta je misija crkve.“ Razgovor o crkvi se odužio do kasno u noć. Ukratko, evo šta sam mu rekao.

Hrišćanska vera ne poznaje kategoriju vernika koji nisu članovi lokalne zajednice. Crkva nije, niti je ikada bila, stvar izbora za vernika.² Ali čak i uz činjenicu da crkva ima tako značajnu ulogu u našem

učeništvu, prosečan član crkve ima zapanjujuće različite ideje o tome kakva bi crkva trebalo da bude — ideje koje nisu utemeljene u Bibliji.

Razume se, crkve imaju slobodu da čine mnoge stvari. Slobodne su da podižu zgrade ili da se sastaju u iznajmljenim salama, da vernici sede u klupama ili na podu. Takođe su slobodne da, pod autoritetom Božije Reči, osmišljavaju konkretne strategije za ispunjavanje širih biblijskih zapovesti. Tako mogu slobodno da organizuju muzičku službu, narodne kuhinje, molitvene sastanke za muškarce, hrišćanske škole ili male grupe.

Ali koji su to ključni elementi, one stvari koje su istovremeno i neophodne i dovoljne? Ako uklonite sve što je sporedno, koji su neizostavni delovi crkve? Ovo je u mnogim tačkama lako odrediti. Na primer, ako uklonite hrišćansku školu, i dalje imate crkvu. Ali, ako uklonite redovno propovedanje Božije Reči — crkve više nema.

Svaki hrišćanin bi trebalo da zna šta je to što crkvu čini crkvom. A biblijski odgovor na to pitanje je iznenađujuće jednostavan, barem na papiru.

Šta je crkva?

Lokalna crkva je zajednica krštenih, nanovorođenih hrišćana koji su se u ljubavi zavetovali jedni drugima da će se redovno sastajati pod autoritetom Svetog pisma i vođstvom starešina, kako bi obožavali Boga, bili vidljiva slika evanđelja i, iznad svega, proslavljali Boga (Jovan 3:1–8; 13:34–35; Dela 2:41; 14:23; Ef. 3:10; Kol. 3:16; 2. Tim. 3:16–17; Jev. 10:24–25).

Šta crkva radi?

Crkva mora da čini svega nekoliko stvari da bi zaista bila crkva: vernici treba da se redovno okupljaju u ljubavi prožetoj evanđeljem, kako bi slušali propovedanje Božije reči, pevali, molili se, davali priloge i vršili svete tajne krštenja i Gospodnje večere. Članovi, oni koji su se međusobno zavetovali, s ljubavlju se staraju jedni o drugima (1. Kor. 12:12–26), čak i kroz primenu crkvene discipline (Mt. 18:15–17).

Misija crkve

Crkva je Božiji strateški plan za evangelizaciju, sa jednom sveobuhvatnom misijom: da ide ka svim narodima i čini učenike, učeći ih da drže sve što je Hristos zapovedio — uključujući i osnivanje novih crkava (Mt. 28:18–20).

To je to: četiri rečenice o crkvi za čije mi je pisanje bilo potrebno manje od jedne stranice, ali nam je svima potreban čitav život da ih proživimo. Ovakva definicija jasno razgraničava crkvu od onog što mnogi misle da crkva jeste. Ona nije zgrada, niti je prosto društveni skup vernika. Ona zahteva međusobnu posvećenost ljudi unutar lokalne zajednice. Crkva svesno ne prima nehrišćane u članstvo. I samo oni koji su kršteni treba da budu njeni članovi.

Crkva nije mesto razmene dobrih ideja o tome kako dobro živeti, nego predstavlja zajedništvo potčinjeno Božijoj Reči.

ZDRAVA CRKVA

Dakle, upravo smo definisali šta je crkva. Pogledajmo sada šta je zdrava crkva.

Važno je naglasiti da gorenavedena obeležja ne opisuju savršenu crkvu — takva sa ove strane neba ne postoji. Isto tako, ne pokušavamo da napravimo razliku između prave i lažne crkve. Umesto toga, želimo da ukažemo na razliku između pravih crkava koje su bolesne i onih koje su zdrave i želimo da pomognemo bolesnim crkvama da ozdrave.³

Postoji mnogo načina na koje hrišćani mogu da zanemare osnovne temelje zdrave crkve:

- Motivacioni govori mogu zameniti propovedanje Božje reči. Ako se propoved svodi na lepe misli za današnji dan ili na moralni život — ili još gore, prosperitetan život, a ne na Bibliju, ljudi neće razumeti Boga, ni njegove puteve.
- Pogled na obraćenje može postati maglovit, nedefinisan i subjektivan, što dovodi do toga da se ljudima koji nisu

hrišćani govori da to jesu. Tako nehrišćani postaju članovi crkve. Kada se to dogodi, crkva ne može da sprovodi biblijsku evangelizaciju.

- Crkveno članstvo se može posmatrati kao nešto što je neobavezno. Međutim, ne mogu zaista voleti ljude, osim romantizovanom, teorijskom ljubavlju, ako ne znam ko su. Moram se obavezati njima i oni meni.
- Nevernicima se mogu poveriti pozicije crkvenog vođstva.

Da li je uopšte potrebno dodati nešto na to? A ipak se to redovno dešava, naročito u crkvama koje nemaju definisano članstvo.

- ***Teške stvari ostaju neurađene. Prečesto ne uspevamo da volimo ljude koji nam se ne dopadaju. Ili propuštamo da primenimo crkvenimo disciplinu nad onima koje volimo.***

Bilo koja od ovih praksi sama po sebi možda ne deluje kao tako veliki problem, ali ako crkva upadne u bilo koji od ovih obrazaca, ubrzo će puno brzinom otići u potpuno *suprotnom* smeru od onoga koji joj pokazuje kompas. Posledice su dalekosežne, jer ponekad dobrotvorni ljudi postanu slepe vođe i stvaraju crkve tipa „Sudije 22“. Da stvar bude još gora, kada se odbace temelji i crkva oboli, Božija slava ostaje skrivena. Tada se gubi ono što je trebalo da bude lepota Hristove zajednice — svedočanstvo pred svetom koji nas posmatra.

Moramo se dotaći još jednog ozbiljnog problema koji vodi ka bolešnoj crkvi i direktno utiče na kulturu evangelizacije. To je situacija u kojoj članovi brkaju svoju ličnu poslušnost u evangelizaciji sa ulogom crkve.

LIČNI PRIORITETI, PRIORITETI CRKVE I KUTIJE ZA CIPELE

U zdravoj kulturi evangelizacije, jasno je da crkva i pojedinci imaju različite prioritete. Nešto što bi vi lično trebalo da radite u okviru evangelizacije možda ne bi bilo najbolje rešenje za crkvu kao celinu.

To je suštinski razlog mog odgovora na pitanje o misijskom delovanju u Haj Pointu.

Evo primera koji ilustruje na šta mislim. Pastor Džeki je moj prijatelj koji radi u kineskoj crkvi u Dubaiju. Ima izuzetnu službu radeći sa siromašnim Kinezima koji u taj grad dolaze kao fizički radnici. Jedne godine oko Božića, neki dobronamerni zapadnjaci došli su na ideju da tim radnicima podele kutije za cipele sa poklonima. U tome, naravno, nema ničeg lošeg. Porodice iz crkava u Dubaiju stavile su sapune, peškiriće, kolonjsku vodu, češljeve i još par sitnica za ličnu higijenu, uz ponešto od odeće, u kutije za cipele. Ubacili su i flajere za crkvenu službu i ukrasili kutije božićnim mašnjama. Opet, nikakav problem.

Zatim su angažovani ljudi da prikupe te kutije i — tu nastaje problem — da ih dostave Džekiju. Sećam se da sam svratio do Džekijeve kancelarije i da nisam mogao da uđem kroz vrata od silnih kutija, koje su bile naslagane od poda do plafona.

Ostavimo po strani pitanja o biblijskoj utemeljenosti takve akcije ili njenu efikasnost; ostavimo po strani pitanja o dugoročnoj koristi, pa čak i to kakvu poruku šalju bogati zapadnjaci dajući pribor za higijenu siromašnim radnicima. Suština problema bila je u tome što Džeki nije mogao da priprema propoved. Nije mogao da se sastaje sa ljudima koji su želeli da razgovaraju sa njim o Isusu. Nije mogao da obavlja svoju službu i osposobljava članove crkve za njihovu, jer ljudi nisu razumeli da je njihov zadatak da dopiru do drugih, a Džekijev zadatak da propoveda, brine o zajednici kao pastir i moli se. Ljudi su pobrkali svoju ulogu u crkvi sa ulogom same crkve.

Recimo da je ta akcija sa kutijama bila veoma uspešna i da su ljudi zaista došli u kinesku crkvu. Kada bi se to desilo, kakvu biste crkvu voleli da oni zateknu? Da li biste voleli da zateknu zdravu crkvu, u kojoj mogu da čuju evanđelje kroz propovedanje Reči, u kojoj vernici imaju učenje i aktivno su uključeni u evangelizaciju i gde je evanđelje predstavljeno kroz krštenje, večeru Gospodnju i mnogo toga drugog? Ili pak bolesnu crkvu, u kojoj vođe troše sve svoje vreme na raznošenje kutija za cipele?

Ako bi Džeki provodio sve svoje vreme raznoseći kutije, umesto da se posveti radu koji mu je poveren — negovanju zdrave crkve — dopustio bi da se crkva zapusti. Ovo ne važi samo za Džekija, već za bilo kog starešinu bilo koje crkve. Članovi imaju slobodu da čine mnogo toga, ali moraju s puno pažnje pružiti podršku vođstvu, kako bi se crkva kretala u ispravnom smeru.

Dobronamerni vernici u Dubaiju nisu pravili razliku između odgovornosti crkve i sopstvene odgovornosti. Verovali su da bi crkva trebalo da dopire do radnika na isti način na koji su oni to želeli da to lično čine. Ali, postupajući prema toj pretpostavci, oni su zapravo poremetili funkcionisanje crkve.

Biblijski primer ovakvog problema nalazimo u 6. poglavlju Dela apostolskih, gde saznajemo da su grčke udovice bile izostavljene iz svakodnevne podele hrane u ranoj crkvi. Može se pretpostaviti da su jevrejske udovice dobijale hranu jer su imale veze među Jevrejima koje Grkinje nisu imale. Bez obzira na razlog, tu situaciju je trebalo rešiti. Zato su apostoli zatražili od *zabrinutih članova* da izaberu sedmoricu pobožnih ljudi koji će se pobrinuti za to.

Svi ti muškarci bili su Grci, što se vidi po njihovim imenima, a to je bio siguran način da se stane na put bilo kakvom protekcionizmu ili pristrasnosti. Ali obratite pažnju na to zašto su apostoli rešili ovu nepravdu baš na taj način. Rekli su:

„Ne bi bilo u redu da mi zanemarimo službu propovedanja reči Božije, da bismo se bavili raspodelom hrane. Zato, braćo, odaberite među sobom sedmoricu osvedočenih ljudi, punih Duha i mudrosti. Njih ćemo postaviti da vrše ovu službu, a mi ćemo se posvetiti molitvi i službi propovedanja.“ (Dela 6:2–4)

Dakle, od pojedinaca koji su bili članovi crkve očekivalo se da preuzmu inicijativu i sami reše problem kako bi zaštitili primarnu službu vođa crkve: službu Reči i molitve.

Članovi crkve moraju da razumeju prioritete koje su apostoli štitili. Iako postoji mnogo važnih stvari koje crkvena zajednica može da radi — i jednako su važne kao briga o udovicama — ništa ne sme da ugrozi glavni poziv crkve: propovedanje Reči. Članovi i pastori treba da budu podrška jedni drugima i da zajednički čuvaju taj jedinstveni i glavni poziv crkve.

KAKO SE ZDRAVA KULTURA EVANGELIZACIJE POVEZUJE SA ZDRAVOM CRKVOM

Kako, dakle, funkcioniše zdrava kultura evangelizacije? Evo samo jednog primera:

Abigejl, domaćica i majka, sedela je u autobusu koji je sa aerodroma Dales išao ka Vašingtonu. Dugo se vraćala sa sahrane u Teksasu i jedva je čekala da opet bude sa svojom porodicom. Sedela je pored mlade Azijatkinje. Umesto da se udubi u knjigu, Abigejl je započela razgovor.

Devojka se zvala Van. Dok su razgovarale, Van joj je ispričala da je upravo stigla iz Kine i da su joj ovo prvi sati u Americi. Abigejl je odmah prepoznala da je taj susret plod Božijeg providenja. Želela je da joj posvedoči, ali je znala da mora biti obzirna.

Razmišljajući o dešavanjima u svojoj crkvi, setila se predstojećeg venčanja dvoje posvećenih vernika. Znala je da će se tamo propovedati evanđelje. Crkva inače podstiče sve članove da dolaze na venčanja i da dovode prijatelje, kako bi čuli svedočanstvo. Zato je Abigejl upitala: „Da li bi želela da prisustvuješ hrišćanskom venčanju?“ Van je oduševljeno prihvatila poziv. Razmenile su imejlove i Abigejl se ponudila da dođe po nju.

Obratite pažnju na to da se Abigejl pouzdala u zdravu kulturu evangelizacije. Nije bilo potrebe da zove pastora, niti da pritiska crkveno osoblje da pokrenu crkveni program za rad sa Kinezima. Nije morala da se pita da li će poruka evanđelja na venčanju biti jasna. U crkvi sa zdravom kulturom evangelizacije evanđelje prožima sve službe. Abigejl je odabrala venčanje, ali je mogla da pozove Van i na bilo koji drugi događaj.

I zaista, venčanje je bilo usmereno na nebeskog Ženika podjednako kao na zemaljske mladence. I par i pastor su podelili radosnu vest. Ali najbolje od svega bilo je to što je nakon službe, dok je prijem trajao, Abigejl izvela svoje četvorogodišnje dete na crkveno igralište, a Van je pošla s njima. Van je počela da se interesuje za to po čemu se hrišćansko venčanje razlikuje od svetovnog. Abigejl, koja je dobro poznavala poruku evanđelja, iskoristila je priliku da joj kroz elemente venčanja objasni celokupno evanđelje.

Abigejl je zatim upitala Van da li bi želela da dobije Bibliju. Pošto je crkva na svom štandu sa knjigama uvek imala Biblije za strane studente, njih dve su se vratile unutra i Abigejl je poklonila Van Bibliju na mandarinskom jeziku — prvu Bibliju koju je ona ikada videla. Abigejl je potom predložila da se sastaju i zajedno čitaju Bibliju, što su i uradile. Abigejl je čak pozvala nekoliko članova crkve koji govore mandarinski da se upoznaju sa Van i podele svoja svedočanstva tokom jednog od njihovih proučavanja. Van je bila dirnuta i postavljala je duboka, suštinska pitanja.

Abigejl i Van su nastavile da čitaju Bibliju i razgovaraju o evanđelju sve dok Van, nekoliko nedelja kasnije, nije otišla na školovanje u Boston. Ali Abigejl se nije tu zaustavila. Imala je prijateljicu u Bostonu koja je pristala da nastavi čitanje Biblije sa Van. To se dešava upravo sada, dok pišem ove reči.

Abigejl nije čekala da crkva nešto preduzme. O tome nije ni razmišljala. Uzimala se u to da će crkva jednostavno biti crkva. Oslonila se na silu evanđelja i verovala Svetom Duhu da će delovati kroz verne korake nje kao Hristove poslanice.

Tako funkcionise kultura evangelizacije u crkvi. Nije spektakularna, niti je u vidu programa, ali je zato neuporedivo bolja.

4.

PREDANI EVANGELIZATORI U KULTURI EVANGELIZACIJE

Keli, šesnaestogodišnjakinja iz Brazila, doputovala je u Portland u Oregonu, kao učenica na razmeni, kako bi tamo pohađala srednju školu. Koni i Džon, njeni domaćini u Americi, bili su prijatni i srdačni ljudi koji su redovno odlazili u crkvu utemeljenu na evanđelju. Keli je bila odličan đak i pošto je poticala iz japansko-brazilske porodice, bila je navikla na različite kulture, pa se lako uklopila u srednju školu u Portlandu.

Koni i Džon su se molili za Keli i vodili je u crkvu, ali nju hrišćanska vera nije preterano zanimala. Ipak, Džon i Koni su joj postali veoma dragi, pa su ostali u kontaktu i nakon njenog povratka kući. Koni se godinama molila za nju — godine su se pretvorile u deceniju, pa u deceniju i po.

Nedavno smo Lijen i ja bili pozvani da govorimo u Džonovoj i Koninoj crkvi, baptističkoj crkvi „Hinson“. Na ručku nakon službe, Koni je igrom slučaja sela pored Lijen. „Pre mnogo vremena“, započela je Koni svoju priču Lijen, „kod nas je na razmeni bila devojka po imenu Keli, koja je sada stjuardesa u avio-kompaniji *Emirati*. Ona je predivna devojka.“

(Zanemarite to što je Keli sada već odrasla žena.) „Živi u Dubaiju. Da li misliš da bi mogla da stupiš u kontakt sa njom? Prolazi kroz prilično težak i usamljen period jer je upravo raskinula sa momkom.“

Lijen je bila presrećna što će stupiti u kontakt sa Keli, ali je trebalo da prođe još nekoliko nedelja pre našeg povratka kući u Dubaji. Zato su joj i Koni i Lijen pisale i pominjale joj našu crkvu „Redeemer“ (Otkupitelj). Po Koninoj preporuci, Keli je pronašla crkvu i otišla na službu čak i pre nego što se Lijen vratila.

Kada je Keli ušla, odmah ju je pozdravila Heti sa Filipina, koja je stajala za stolom dobrodošlice, a potom i Kanta iz Indije, koja je bila na štandu sa knjigama. Keli je slušala pastora Dejva kako propoveda evanđelje i osetila je neobičnu toplinu oko srca. Nakon toga, Heti i Kanta (koje nisu znale da je Keli do nas došla preko ljudi koje smo upoznali na našim putovanjima po Americi) su je pozvale s na ručak. Kada je Keli otišla kući, otvorila je torbu dobrodošlice koju je dobila i u njoj je pronašla dve knjige: *The Cross Centered Life* (Život usredsređen na krst) Č.Dž. Mahanija i *Two Ways to Live* (Dva načina života), objašnjenje evanđelja autora Filipa Džensena i Tonija Pejna. Pročitala ih je u jednom dahu. Kasnije su je Heti i Kanta pozvale u malu grupu za proučavanje Biblije, gde je bila srdačno dočekan.

Kada se Lijen vratila u Dubaji, ona i Keli su otišle na ručak. Keli je pričala Lijen o svom životu i o tome koliko je zavoletela crkvu. Rekla je: „Želim da postanem članica.“ Zatim je upitala: „Da li treba li da plaćam članarinu?“ Lijen se nasmešila i rekla: „Ne, u našoj crkvi se ne plaća članarina, ali postoji nešto veoma važno što moraš da razumeš da bi postala član. To je ono što mi zovemo evanđelje.“

„O, pa onda mi ispričaj to evanđelje“, rekla je Keli.

Nekoliko kontinenata, par crkava, različiti gradovi, mnogi jezici, brojne nacionalnosti, razni ljudi, godine molitve, usmena i pisana komunikacija, dva ručka — a jedno evanđelje. Kada sam krstio Keli u hotelskom bazenu gde naša crkva obavlja krštenja, nisam mogao da zadržim suze radosnice zbog svega što je Bog priredio za svoju izgubljenu ćerku, Keli.

Keli nije ni slutila da Bog pokreće ljude i događaje da bi je privukao sebi. Ali ona sada to zna. Zapravo, pridružila se crkvenom timu za dobrodošlicu jer žarko želi da dopre do ljudi koji ne poznaju Boga. Keli je nedavno upoznala dve stjuardese iz Brazila koje su prvi put došle u crkvu. Ko zna kako je Bog delovao u njihovim životima da bi ih doveo do te tačke? I ko zna šta će Bog još učiniti?

U kulturi evangelizacije, ljudi koji vole Isusa zajednički deluju kao instrumenti u veličanstvenoj simfoniji Božijeg dela. Ne znamo uvek koja je sledeća deonica — to uređuje Sveti Duh. Ali ako smo usredsređeni na njega i njegovo vođstvo, dobijamo priliku da budemo deo onoga što on čini u životima ljudi.

Lako je truditi se da ugodimo publici, umesto da pratimo dirigenta. Zapamtite, Gospod je naš dirigent. Budite promišljeni u evangelizaciji: pratite Hristovo vođstvo. Postoji mnogo načina da nam nešto odvuče pažnju i da ispadnemo iz takta. Ali u kulturi evangelizacije koja sazreva, ljudi veruju Bogu da čini nešto veće od onoga što vide svojim telesnim očima.

RAZLIČITE ULOGE, ISTI CILJ

U kulturi evangelizacije, pozivamo vernike na hod u veri i na otvorenost za Božije delovanje u ljudima oko njih. Kao deo tog poziva, članovi crkve moraju imati dugoročnu viziju. Ljudi iz Kelinog okruženja su verovali da će Bog delovati kroz njih dok su hodali sa Hristom. Pogledajmo zato različite aktere iz njene priče i vidimo šta možemo naučiti iz njihovih primera.

Koni nije odustala od njihovog prijateljstva tokom godina, nego se molila i čekala je pravu priliku. Ta prilika je došla, iako je trebalo da prođe petnaest godina. Nemojte se zavaravati misleći da su ljudi onakvi kakvima se čine na prvi pogled. Ne nasedajte na to ni na tren. Donosimo reči života onima koji su očajni i umiru, bez obzira na to kako deluju spolja. Zato budite u molitvi i budite budni, i kao pojedinci i kao zajednica

Kanta i Heti nisu sebe smatrale evangelizatoricama, ali su to bile. Bile su ljubazne i obzirne evangelizatorke iz senke, čije su noge bile obuvane u spremnost za evanđelje (Ef. 6:15). Pastor Dejv je verno propovedao evanđelje, kao što to čini iz nedelje u nedelju. Ljudi u crkvi znaju da će njihovi prijatelji i članovi porodice, kada ih dovedu, čuti radosnu vest. Dejv često kaže: „Vi koji ste danas ovde, a dolazite iz drugačijih verskih sredina, želimo da znate koliko nam je drago što ste došli. Budite slobodni da o propovedi razgovarate sa mnom, sa starešinama ili sa ljudima koji su vas doveli u crkvu.“

Biblijska grupa koju je Keli pohađala bila je toplo i ugodno okruženje za zajedničko izučavanje Svetog pisma. Lijen nije olako odbacila priliku koja joj se ukazala. Bilo bi najlakše pomisliti da prijateljstvo staro petnaest godina ne vodi nikuda i da je uzaludno posvećivati mu se. Ali Lijen je znala kako da podeli evanđelje, a potom i da pažljivo istražuje i postavlja pitanja.

Niko nije primoravao Keli da donese odluku. Nije bilo nikakvog pritiska. U jednom trenutku, dok je razgovarala sa Keli, Lijen se uverila u to da ona razume suštinu evanđelja i da mu se posvetila svim srcem. Ipak, kada biste Keli upitali ko ju je doveo Hristu, verovatno bi bila zbunjena. Možda bi rekla „Sveti Duh“ ili „razni ljudi“.

U kulturi evangelizacije, cilj je da svako deli svoju veru, moli se i koristi prilike koje se ukažu. Možemo pozivati ljude da poveruju, ali u Novom zavetu ne postoje uputstva za „molitvu pokajanja“. Verujemo Bogu da će grešnike dovesti do pokajanja. Naša odgovornost je da budemo verni svedoci — zajedno.

Kako možemo da postanemo deo jedne takve, žive zajednice? Kako da postanemo predani svedoci koji žive u revnosnoj kulturi evangelizacije? Kakve osnove treba da postavimo da bismo bili spremni da prenesemo evanđelje? Verujem da ih ima šest:

1. Pripremimo svoja srca, umove i noge
2. Razumimo život oblikovan evanđeljem
3. Odbacimo naše pretpostavke

4. Posmatrajmo evangelizaciju kao duhovnu disciplinu
5. Molimo se
6. Gde je to moguće, preuzmimo inicijativu i vođstvo u evangelizaciji.

1. PRIPREMA ZA SVEDOČENJE: PRIPREMIMO SRCA, UMOVE I NOGE

U mojoj prvoj knjizi o evangelizaciji, *Speaking of Jesus [Govoriti o Isusu]*, primetio sam da postoje tri oblasti koje treba da ispitamo kod sebe kada se radi o evangelizaciji: Da li smo motivisani? Da li smo osposobljeni? Da li smo dostupni? Ova tri pitanja nam pomažu da budemo sigurni da su naša srca, umovi i noge spremni za deljenje vere.

Na primer, neko može imati mnoštvo prijatelja koji nisu hrišćani i biti motivisan da im svedoči, ali se osećati nesigurno u vezi sa porukom evanđelja. Neka druga osoba može biti odličan poznavalac svih pojedinosti radosne vesti, ali ne poznavati nikoga izvan hrišćanskih krugova. Ili, pak, neko može znati i evanđelje i mnogo nevernika, ali ostati ravnodušan prema duhovnoj stvarnosti večnog suda sa kojim se suočavaju njegovi prijatelji bez Hrista.

Tokom godina, dok sam razgovarao sa ljudima koji su se preispitivali koristeći ove tri stavke — motivisanost, osposobljenost i dostupnost — primetio sam da postoje dve glavne grupe onih koji tapkaju u mestu kada se radi o deljenju vere. Prvu grupu čine oni koji izbegavaju svedočenje zbog straha. Plaše se mnogih stvari: da neće znati šta da kažu, da će biti odbačeni ili ispasti glupi, ili da će dovesti ljude u neprijatnu situaciju.

Drugu kategoriju čine ljudi koji su izolovani od onih koji nisu hrišćani. Razlozi za izolovanost su različiti: možda su se zatvorili u ušuškani krug hrišćana, možda smatraju da je životni stil nevernika uvredljiv ili su, paradoksalno, previše zauzeti svojom službom.

Preispitivanje naše motivisanosti, osposobljenosti i dostupnosti pomaže nam da napravimo procenu našeg ličnog svedočenja. Ali ovo su takođe korisni kriterijumi za procenu kulture evangelizacije. Kada utvrdimo šta je problem, možemo potražiti i rešenja.

Motivisana srca u crkvi

Baš kao što preispitujemo sopstvena srca, i crkve bi trebalo da razmotre njihovu kolektivnu motivaciju. Evo nekoliko pitanja koja vam u tome mogu pomoći:

- Da li naša crkva neguje saosećanje prema onima koji ne poznaju Hrista?
- Da li je našim članovima potrebno ohrabrenje kada im srca nehrišćana deluju jako tvrdo?
- Da li su naši članovi uvereni da upravo evanđelje donosi najveću promenu koju svet može da spozna u srcima, umovima, životima i u celokupnoj zajednici?

Ponekad nesvesno motivišemo zajednice služeći se grubim sredstvima, kao što je osećanje krivice. Međutim, mi želimo da članove crkve motiviše ono što nas uči Sveto pismo i da svoju ulogu vide kao ulogu Hristovih poslanika, koji posreduju između dve zaraćene strane, nudeći mir i pomirenje.

Utemeljeni umovi u crkvi

Crkve takođe moraju da se postaraju za to da svoje članove utemelje u evanđelju. Svoja okupljanja treba da koriste da redovno ponavljaju radosnu vest i promišljaju o njoj – na svim nivoima.

Evanđelje treba da bude zastupljeno u našim pesmama. Moja snaja, Stefani, ispričala mi je da je na svojoj maturi pevala pesmu koja se često izvodi na crkvenim službama – „*God of This City*“ [*Bog ovog grada*]. Polovina njenih školskih drugova bili su muslimani i svi su tu pesmu pevali iz sveg glasa. Ako ljudi drugih vera mogu *sa takvim žarom* da pevaju neku pesmu na svetovnoj maturi u srednjoj školi, možemo biti prilično sigurni da u toj pesmi nema evanđelja. „*Bog ovog grada*“ je dobra pesma, i sigurno da je mnogo bolja od većine pesama iz pop kulture, ali u njoj nema evanđelja.

Kada se prisetim reči nekih pesama koje sam godinama pevao u crkvi, uviđam da ni u njima nije bilo evanđelja. Zato sam zahvalan što

naš vođa slavljenja u crkvi tako pažljivo bira pesme koje su usredsređene na poruku krsta. On želi da se evanđelje objavljuje kroz pesme.

Evanđelje takođe treba da prožima svaku našu propoved. Moj prijatelj, takođe pastor, prišao mi je nakon što sam propovedao u njegovoj crkvi. Ispričao mi je kako je jedan starešina pre samo par meseci pohvalio njegovu propoved, govoreći o tome kako ga je njena poruka podstakla na razmišljanje. Ali onda je taj starešina dodao: „Jedino me brine to što nisam čuo evanđelje.“ Moj prijatelj mi je tada rekao: „Mak, želim da učinim za tebe isto što je on uradio za mene. Tvoja propoved mi se dopala. Tehnički je bila besprekorna. Ali znaš, nisam siguran da bi iko danas mogao da poveruje u Boga slušajući reči koje si izgovorio.“ Bio je u pravu i veoma sam zahvalan tom bratu na spremnosti da mi ukaže na taj propust. Da li naše propovedi pomažu ljudima da uvide svoj greh i da prihvate Hristovu ponudu iskupljenja?

Postoje i druge oblasti našeg zajedničkog života koje treba ispitati. Naše javne molitve treba da objavljuju da je evanđelje izvor naše nade usred svih briga koje iznosimo pred Gospoda. Možemo smelo pristupiti Njegovom prestolu jer je Isus naš prvosveštenik (Jev. 4:14–16). Pouku o evanđelju možemo uključiti u lekcije nedeljne škole, razgovore o članstvu i grupe za učenje. Možemo podstaći članove crkve da nauče suštinu evanđelja u par tačaka i pokazati im kako da podele svoja svedočanstva. Možemo im skrenuti pažnju na knjige i brošure koje objašnjavaju evanđelje, na izdanja koja vernici treba da čitaju sami ili, još bolje, sa onima koji nisu hrišćani

Ove stvari nije teško uraditi, ali ih je lako zaboraviti. Da bismo opremili zajednicu, važno je da evanđelje bude planski utkano u sve aspekte crkvenog života.

Noge obuvane u spremnost u crkvi

Crkve mogu proceniti da li su kao zajednica dostupne nehrišćanima razmišljanjem o odgovoru na jednostavno pitanje: Da li se na njihovim okupljanjima nehrišćani osećaju dobrodošli?

Ovde treba da budemo oprezni. Lako je skliznuti od crkve koja srdačno dočekuje ljude do crkve koja odbacuje evanđelje u želji da bude „prijatna“. Nažalost, mnoge crkve upadaju u ovu jeres kada im glavna briga postanu nehrišćanini, a ne vernost evanđelju. Najbrži put do jeresi i greške je kroz „relevantnu“ evangelizacija. Kada se iz dobronamernih pobuda crkva oblikuje prema ljudskim potrebama, a ne na slavu Božiju, to vodi u propast biblijske crkve.

Crkva je pozvana da bude zajednica usredsređena na krst, usmerena na evanđelje i posvećena proslavljanju Boga, na hvalu Hristovu. Ne smemo zaboraviti da je cilj crkve usmeren na Isusa kao Hrista, a ne na udobnost onih koji tragaju za Bogom. Stari koncept crkve po meri onih koji tragaju za Bogom, kao i njegove moderne verzije, obrnule su ispravan redosled: crkve su pozvane na to da se usredsrede na Boga, dok su pojedinci ti koji treba da imaju sluha za one koji tragaju za Bogom.

Dakle, da li podstičemo jedni druge na to da obraćamo pažnju na nevernike koji dolaze na naše službe? Jesmo li spremni da ih srdačno dočekamo i pomognemo im da razumeju suštinu hrišćanskog bogoslužjenja? Da li gradimo prijateljstva koja su prožeta namerom da delimo radosnu vest? Jako je lako, a ujedno i opasno, pretpostaviti da su svi u crkvi hrišćani.

Spremnost se ne ogleda samo u tome da se fizički pokrenemo kako bismo bili sa onima koji nisu vernici, već i u proveru stava našeg uma. Skloni smo tome da u mislima otpisujemo ljude: prijatelje za koje mislimo da ih hrišćanstvo nikada ne bi zanimalo, kolege koji nam deluju previše grešno ili kao izgubljeni slučajevi, ili članove porodice koji kažu da su „te tvoje pobožne priče“ zabranjena tema. Kada počnem tako da razmišljam, potrebni su mi prijatelji da me podsete da nijedno srce nije toliko otvrdlo da ga Sveti Duh ne može omekšati.

Dakle, u kulturi evangelizacije, pažljivo promišljamo o tri stvari: kako da motivišemo naša srca, kako da utemeljimo naše umove i kako da pokrenemo naše noge na akciju.

2. NAŠ POGLED NA SVET OBLIKOVAN EVANĐELJEM: CENTRALNA ULOGA EVANĐELJA

Crkve moraju prihvatiti evanđelje kao način života. Centralno mesto evanđelja je kjučno za kulturu evangelizacije.

Kada je Pavle, tada apostol početnik, ukorio Petra, starijeg apostola, koji je bio stub crkve, to je sigurno iziskivalo dosta smelosti (Gal. 2:11–14). Petar je, ipak, tri godine hodio sa Isusom po Palestini. Upravo je on u drugom poglavlju Dela apostolskih propovedao poruku milosti koja je otvorila vrata prve crkve. On je bio taj koji je nepokolebljivo stajao pred Sinedrionom — istim onim sudom koji je samo nekoliko nedelja pre toga osudio Hrista na smrt.

Ali u Poslanici Galatima, Pavle nam otkriva da je zbog straha od ljudi Petar posrnuo. Počeo je ponovo da razmišlja na osnovu zakona i da zaboravlja da se Božija milost proširila na sve ljude. Problem je, na prvi pogled, bio u tome s kim on sedi za stolom, ali Pavle je uvideo dublji smisao. Petrovi postupci bili su u suprotnosti sa opravdanjem samo po milosti.

Ovaj zapis iz poslanice Galatima važan je za hrišćansko razumevanje Božije milosti prema nama u Hristu. Pavle čak u Galatima 2:5 kaže da je upravo ovaj „bratski spor“ između Petra i njega sačuvao evanđelje.

Pavle koristi frazu koja je izuzetno korisna za razumevanje toga kako da nam životi ostanu usmereni na evanđelje. On kaže da Petrovo ponašanje „nije bilo u skladu sa istinom Radosne vesti“ (2:14). Ova kratka fraza nam otvara potpuno nove vidike – ona nam govori da evanđelje nije samo poruka o spasenju, nego da je način života.

Uvideo sam da nam je, dok živimo evanđelje, i svedočenje mnogo prirodniji deo svakodnevice. Ipak, živeti evanđelje nije isto što i voditi moralan život. Na površini te dve stvari deluju slično; možda se baš zato i apostol Petar zbunio. Ali voditi istinski moralan život je nemoguća misija. Živeti životom koji oblikuje evanđelje Božiji je dar.

Kako živeti evanđelje

Reći da treba da živimo evanđelje je jedno, a znati kako to u praksi izgleda je nešto sasvim drugo. Srećom, Biblija nam daje uputstva za

to. Novi zavet često obrađuje određenu temu iz evanđelja i primenjuje je na naš život.

Neki bi rekli da je sve što je Pavle radio zapravo bila primena evanđelja. To je ispravan način razumevanja njegovih poslanica: on prvo propoveda evanđelje, a zatim govori o praktičnim poukama koje ono ima za naš život. Te pouke nisu poruka evanđelja, već nešto što iz njega prirodno proističe. Na primer, Pavle nam govori da je naše međusobno praštanje povezano sa evanđeljem: „...Praštajte jedni drugima kada vam neko učini nažao. Kako je Gospod oprostio vama, tako i vi opraštajte jedni drugima.“ (Kol. 3:13). Naš način života usko je vezan za evanđelje: „Samo se vladajte dostojno Radosne vesti“ (Fil. 1:27). Čak je i način na koji postupamo na pozicijama vlasti direktno povezan sa evanđeljem:

Isus ih onda sve dozva i reče im: „Vi znate da vladari vladaju narodima i da ih njihovi velikaši drže pod vlašću. Tako nešto neće biti među vama! Nego, ko hoće među vama da bude velik, neka vam bude sluga, i ko hoće među vama da bude prvi, neka vam bude sluga. Tako ni Sin Čovečiji nije došao da mu služe, nego da služi i da svoj život da kao otkupninu za mnoge. (Mt. 20:25–28)

Dakle, ako smo hrišćani, naše praštanje, život, rad i vođstvo treba da budu ukorenjeni u evanđelju.

Kakve to veze ima sa kulturom evangelizacije?

Pa, itekako ima veze.

Razumeti evanđelje kao način života znači uveriti se u to da su naši životi u svim aspektima usklađeni sa njim. Tako će se evanđelje prosto izliti iz nas, bilo da smo u društvu vernika ili nevernika. Ako živimo životom usredsređenim na evanđelje, uvidećemo da prirodno delimo radosnu vest sa drugima. Ako naše zajednice nauče kako da primene evanđelje na sve oblasti života, u njima će doći do procvata evangelizacije koja je u potpunosti usmerena na evanđelje.

3. ODBACIMO NAŠE PRETPOSTAVKE

Pretpostavljati da se evanđelje podrazumeva je pogubno. To kažem najjasnije i najdirektnije što umem. Kada počnemo da smatramo da se evanđelje podrazumeva, upadamo u zamku, misleći da je svako ko dođe u crkvu hrišćanin.

Koliko god to bilo malo verovatno, mnogi se u crkvama ponašaju kao da je to istina. Ta pogrešna pretpostavka vodi do naredne: da nema potrebe da se evanđelje deli, poučava ili propoveda. Vremenom raste pometnja oko toga šta je zapravo evanđelje: spoljašnja dela počinju da se mešaju sa iskrenom hrišćanskom verom. Moralnost postaje ispunjenje očekivanja, a ne odgovor dat iz ljubavi. Na krst se gleda samo kao na primer, a ne kao na mesto gde se na jedinstven način susreću Božiji gnev i Božija ljubav. Na kraju se evanđelje u potpunosti gubi.

Ovo je nakaradna pojava za hrišćansku zajednicu. Upravo zato je Pavle poučavao Timoteja da čuva evanđelje i da ga pažljivo prenosi dalje; znao je da se ono može izgubiti.

Ne dozvolite da vaše pretpostavke uguše svedočanstvo vaše zajednice — odbacite ih odmah. Ako vam je evanđelje postalo dosadno, morate duboko ispitati greh u svom srcu. U još goreм slučaju, ako je vaše srce ravnodušno prema evanđelju, zapitajte se da li ste se zaista obratili.

Andrej je došao u našu zajednicu kao student druge godine fakulteta. Bili smo u iskušenju da ga uključimo u vođstvo jer je bio iskusan u službi. Bio je vođa omladinske grupe i deca su ga obožavala. Bio je talentovan gitarista. Bio je dopadljiv, lep i sve u svemu, sjajan momak. Kao sin pastora, bio je upoznat sa hrišćanskim izrazima i biblijskim stihovima i umeo je da ih koristi na pravi način.

Zapravo, ispravno ih je koristio, sve dok nismo počeli sa dubinskim proučavanjem Biblije. Proučavali smo Evanđelje po Marku. Andreju je bilo dosadno. Znao je sve priče o Isusu i svaki susret mu je delovao jednolično. Ali, počeo je da oseća nemir i nelagodu — Sveti Duh je delovao. Dok smo čitali osmo poglavlje Marka, koje opisuje kako je Isus iscelio slepog čoveka drugim dodirorom, Andreja je odjednom prošla jeza zbog spoznaje da, iako je godinama bio nedaleko od Isusa, on

ga zapravo nije *video*. Baš kao što je slepi čovek u početku video ljude kako hodaju „kao drveće“ (stih 24) i bio mu je potreban drugi dodir, tako ni Andrej, koji je proveo toliko vremena u hrišćanskoj zajednici, nije bio istinski sledbenik Hrista.

Andrej se pokajao za svoj greh, onaj najopakiji i najtvrdokorniji greh, greh koji je najteže iskoreniti i koji je Isus najviše osuđivao: duhovni ponos i religioznu oholost. Andrejevo obraćenje je jedno od najčudesnijih kojima sam ikada prisustvovao, jer je njegov prethodni život toliko ličio na istinski hrišćanski život. Ipak, kada je Andrej položio svu svoju veru i poverenje u Isusa, promena je postala očigledna. Evanđelje mu je postalo jasno. Ispunila ga je istinska radost, dok je ranije bio vođen ambicijom. Andrej sada veoma jasno govori o onome što je doživeo.

Ali, razmislite o tome šta se moglo dogoditi da je zajednica jednostavno smatrala da se evanđelje podrazumeva. Andrej bi bio postavljen na poziciju vođstva. Svi oko njega bi nastavili da pretpostavljaju da je on hrišćanin. Kao neko ko to zapravo nije, on bi poučavao decu u crkvi i studente tokom zajedništva. Što je najgore, Andrej bi ostao izgubljen u svom grehu, dok bi zajednica istovremeno smatrala za vernika.

U našim crkvama će uvek biti ljudi koji deluju kao vernici, i upravo zato je toliko važno da ne prestanemo da delimo evanđelje. Obično su upravo oni ti koji se bune kako je dosadno i monotono pričati o evanđelju.

Nekada ranije bi me takve pritužbe možda nagnale da pokušam da modernizujem naše crkvene susrete ili ih učinim zabavnijim. Ali danas, kada mi neko kaže da je evanđelje dosadno ili da treba da pređemo na neke „važnije“ teme, to mi služi kao znak upozorenja da zagrebem dublje i saznam šta ta osoba zapravo misli. Mnogo je onih koji se samo pretvaraju da su vernici. Još je više onih koji su dobili lažnu potvrdu da su hrišćani samo zato što su tako vaspitani, zato što su aktivni u crkvi ili zato što imaju visoke moralne standarde. Znajući sve to, više ne padam u iskušenje da podilazim takvim zahtevima.

Opet ću biti direktan: prestanite da podrazumevate da su svi na vašim hrišćanskim okupljanjima hrišćani. Pođite od pretpostavke da su prisutni i nehrišćani.

Nedavno sam govorio u kapeli Teološkog fakulteta južnih baptista. To je fakultet sa snažnom posvećenošću evanđelju. Duboko poštujem njihovu upravu i profesore. Verujem da su ti studenti iskreno predani službi. Pa ipak, želeo sam da kristalno jasno izložim evanđelje u svom govoru — makar samo kao primer onima koji će postati pastori, ali i zbog gostiju koji su se tu zatekli. Iskreno, jako dugo sam u svemu ovome i nagledao sam se ljudi u službi koji su ili otpali od vere ili tek kasnije zaista poverovali, da bih mislio da među nama nema onih koji se samo pretvaraju: da nema studenata teologije koji u stvari ne poznaju Hrista.

A šta je sa našom decom? Mnoga deca izgovore molitvu pokajanja sa pet godina, ali sam video da su mnogi od njih istinski došli Hristu tek kad su upisali fakultet. I plakao sam sa mnogim roditeljima čija su odrasla deca danas daleko od vere, iako su se ponašala kao hrišćani dok su odrastala. Nastavite da govorite vašoj deci o evanđelju, i kod kuće i u crkvi.

Ranije smo naglasili da evanđelje mora da bude jasno u svemu što radimo kao crkvena zajednica, kako bi članovi bili osposobljeni da ga dele sa drugima. Ali ono takođe treba da prožima sve naše aktivnosti, da bi oni koji ne veruju mogli da poveruju u Hrista.

Zato mi pevamo evanđelje. Pažljivo biramo reči pesama da bismo bili sigurni da one objavljuju istinu o Isusu. Poznajem ženu iz naše crkve koja je poverovala u Boga upravo dok je pevala pesmu o Hristovom delu isкупljenja.

Kroz molitvu izražavamo evanđelje. Čak i kada se molimo pre jela, možemo iskazati da smo, iako smo zahvalni za fizičku hranu, još zahvalniji za hranu koju dobijaju naše duše kroz evanđelje.

Propovedamo evanđelje. Već smo spomenuli da propovedi moraju sadržati evanđelje i da treba da se zapitamo da li bi neko mogao da se obrati slušajući tu propoved. Ali, da li podstičemo ljude da nakon službe razgovaraju o propovedi ako imaju pitanja? Bio sam na porodičnom okupljanju na kojem je otac rekao: „Dobro, želim da čujem jednu stvar iz današnje propovedi koja vas je ohrabrila.“ Treba nam više takvih primera.

Tražite evanđelje tokom svojih proučavanja Biblije. Ono je tu, u samom tekstu. Verujte Isusu kada kaže da celo Sveto pismo ukazuje na njega (Luka 24:27). Nikada nemojte pretpostaviti da svi znaju radosnu vest o Isusu Hristu. Previše ljudi prođe kroz crkve, a da nikada ne čuje evanđelje. Nemojmo rizikovati da se to dogodi.

4. EVANGELIZACIJA KAO DUHOVNA DISCIPLINA

Duhovne discipline, kao što su molitva, proučavanje Biblije i okupljanje u crkvenoj zajednici, predstavljaju sredstva milosti u našim životima. Hrišćani koji usvoje ove prakse rano u svom hodu sa Hristom, rastu u veri. Bog koristi duhovne discipline za naše duhovno zdravlje. Duhovno rastemo kada ih praktikujemo, dok bez njih naš hrišćanski život postaje površan.

Ali, da li ste ikada razmišljali o evangelizaciji kao o duhovnoj disciplini?

Don Vitni je napisao izvrsnu knjigu o duhovnim disciplinama. Rekao mi je da je to jedina knjiga za koju on zna koja jasno kaže da evangelizaciju treba tretirati kao duhovnu disciplinu. Evo šta on kaže:

„Evangelizacija se prirodno izliva iz hrišćanskog života. Svi bi trebalo da budemo u stanju da govorimo o onome šta je Gospod učinio za nas i šta nam On znači. Ali evangelizacija je istovremeno i *disciplina*, jer se moramo svesno truditi da bismo uopšte zakoračili u prilike za evangelizaciju; drugim rečima, ne smemo samo čekati da se prilike za svedočenje pojave same od sebe.”

Isus je rekao u Mt. 5:16: „Tako neka zasvetli vaša svetlost pred ljudima, da bi oni, videći vaša dobra dela, proslavili Oca vašeg koji je na nebesima.” To što Isus kaže „Neka zasvetli” znači više od: „Nemojte činiti ništa što bi sprečilo vašu svetlost da svetli.” Shvatite Njegov poziv na ovaj način: „Dozvolite da u vašem životu svetle dobra dela, neka iz vas isijava promena koja slavi Boga. Pokrenite to! Napravite prostora za to u vašem životu!”¹

Kasnije Vitni dodaje: „Ako se ne posvetimo disciplinovanu evangelizaciji, vrlo lako ćemo naći izgovor da nikada ni sa kim ne podelimo evanđelje.“² Vitni veruje da je ključni deo te discipline planiranje. To znači da hrišćani treba zapravo da je uvrste u svoj raspored.

Bog koristi takvu disciplinu. Možda se plodovi neće videti čim se ukaže prva prilika za svedočenje, ali kako se kroz vreme disciplinujemo, osvanuće dan kada ćemo iznenada voditi uzbudljiv razgovor o Isusu sa nekim ko nije vernik, o Njegovoj sili spasenja i o onome što On može da učini za svakoga ko iskreno želi da upozna Njega i Njegovo oproštenje.

5. ULOGA MOLITVE

Mnogo volim citat koji se pripisuje Čarlsu H. Spirdženu: „Gospode, spasi izabrane, a onda izaberi još neke!“ Sviđa mi se i ta molitva i sam stav. Mi ne znamo koga Bog poziva sebi, a molitva za spasenje drugih nas stalno podseća na to.

Molio sam se za svoju sestru Lindu dvadeset godina i umalo nisam odustao. Ali Bog ju je, u njegovoj milosti, privukao sebi. To mi uliva nadu da bi i drugi članovi moje porodice i prijatelji, za koje se molim već godinama, još uvek mogli da se obrate Bogu.

Redovno se molim ovako: „Gospode, ne dozvoli da prođe nijedna godina, a da ne budem neposredno uključen u to da neko poveruje u tebe.“ Bog je veran toj molitvi. Ako mi Bog podari još godina na zemlji, možda će u nebu biti pedeset ili šezdeset ljudi kojima sam pomogao da pronađu put do vere. Kakva bi to radost bila!

Neka vam pređe u naviku da se redovno molite za one koji ne poznaju Hrista, da ga upoznaju. Molite se na crkvenim službama, u malim grupama, na kućnim okupljanjima, na posebnim događajima i tokom svog tihog časa. Imam prijatelja koji kaže da se trudi da se moli onako kako su se molili Puritanci — molitvama koje bi Bogu bilo teško da ne usliši. Neka ljudi oko vas znaju da vam je spasenje izgubljenih na srcu pred Bogom.

6. DUHOVNO VOĐSTVO

Jedan od ključnih elemenata za kulturu evangelizacije je vođstvo crkve ili zajednice. Važno je da članovi budu revnosni, ali je duplo važnije da starešine i pastori preuzmu vođstvo, tako što će poučavati o evangelizaciji i biti uzor u evangelizaciji.

Dejv, moj pastor, živi u soliteru pored tržnog centra. On radnike obezbeđenja i osoblje koje održava zgradu zna po imenu. Upoznao je sve kasirke u prodavnici i sve konobare u meksičkom restoranu (koji mu je omiljeni). Često odlazi na šišanje samo da bi izgradio odnos sa svojim frizerom.

Dejv je ljubazan čovek, ali puka ljubaznost nije njegov glavni motiv za sve te kontakte. Njega pokreće iskrena briga za te ljude i želja da sa njima razgovara o evanđelju, što često i čini. Redovno me upoznaje sa ljudima iz svog komšiluka koji dolaze sa njim u crkvu i slušaju ga kako propoveda. Tada obojica dobijamo priliku da sa njima razgovaramo o evanđelju. Posle takvih razgovora uvek odlazim ohrabren jer sam podelio svoju veru.

Pored poučavanja i davanja ličnog primera evangeliziranja, jedna od najvažnijih stvari koju vođe mogu da urade jeste da jednostavno razgovaraju o evangelizaciji. Ako ste pastor, važno je da na sastancima sa saradnicima i starešinama odvojite vreme za razgovor o vašim ličnim naporima da delite veru. Tražite načine da molite za evangelizaciju i da je podstičete na svim sastancima crkvenog vođstva.

Vodio sam seminar o evangelizaciji u jednoj crkvi. Njen pastor me je upitao šta smatram najkorisnijim delom obuke. Odgovorio sam: „Najkorisnije je to što uopšte razgovaramo o evangelizaciji.“

Pogledao me je začuđeno.

„Znate“, rekoh, „stvarno to mislim. Ne radi se toliko o tome šta kažem, koliko god to bilo važno. Bitno je što ste odvojili vreme da razmišljate o evangelizaciji. To što su ljudi izdvojili pola dana, molili se za svoje prijatelje koji nisu vernici i razmišljali o tome šta treba da urade kako bi evangelizirali, mnogo je korisnije od bilo koje moje teze izlaganja. Sama činjenica da ste vi, kao vođa ove crkve, organizovali ovaj seminar, na neki način predstavlja najvažniju poruku.“

Pastor Pit redovno traži od ljudi iz njegove zajednice da podele iskustva o prilikama za svedočenje koje su imali tokom protekle sedmice. Kada su vernici shvatili da će se to dešavati svake nedelje, ne samo da su počeli da dolaze na sastanke spremni da ispričaju kako ih je Bog upotrebio, nego su postali i mnogo svesniji prilika koje im se ukazuju tokom nedelje. Ovo je jednostavan način da evangelizacija ostane među glavnim prioritetima.

Da bi evangelizacija u našim crkvama bila u prvom planu, potrebni su stalno podsticanje, neprestana obuka i dugoročno, usmereno vođstvo kakvo ovi pastori pružaju svojim zajednicama.

U ovom poglavlju bavili smo se važnim pripremama za deljenje naše vere. One su ključne. Ali cilj nije samo da budemo spremni — cilj je da vodimo razgovore sa ljudima, tokom kojih ćemo im govoriti reči života. Ideje za takve razgovore tema su našeg sledećeg poglavlja.

5.

KAKO ZAPRAVO DELITI VERU

Nakon nekoliko godina braka, kupio sam knjigu o bračnim odnosima. Bila je to knjiga koju je trebalo da pročitam još pre venčanja, a svakako mi je bila potrebna i ranije u braku. Ipak, kada sam je prvi put uzeo u ruke, preleteo sam preko sadržaja i odmah okrenuo na poglavlje koje me je najviše zanimalo.

To poglavlje je počinjalo otprilike ovako: „Ovo je poglavlje koje su mnogi od vas prvo otvorili, pre nego što su pročitali prethodna, ali želim da vas podstaknem da ipak krenete s čitanjem od početka.“ Potpuno me je pročitao.

Kako je pisac mogao da zna da ću prvo otvoriti baš to poglavlje? Bilo je to poglavlje o seksu.

Priznajem, poglavlje o seksu više je verovatno privlačilo pažnju čitalaca od ovog poglavlja o tome kako zapravo deliti veru, ali pretpostavljam da ima mnogo onih koji će otvoriti ovo poglavlje pre nego što pročitalu prethodna poglavlja. Ako ste vi jedan od njih – svaka čast! Neću vam reći da se vratite unazad i pročitate prvo sva poglavlja pre ovog.

Cenim to što želite odmah da pređete na stvar. Verujem da umete da definišete evangelizaciju, evanđelje i biblijsko obraćenje. Odbacili ste evangelizaciju koja se zasniva na pukim programima i pragmatizmu i

uvideli ste snažan poziv za stvaranje kulture evangelizacije. Shvatate da je crkva Božji veliki plan za evangelizaciju i da je razvijanje kulture evangelizacije u kontekstu crkve najbolja stvar koju možemo preduzeti zarad objavljivanja evanđelja. Verujem da ste se pripremili da budete posvećeni i revnosni evangelizatori jer evanđelje vidite kao način života; nikada ne smatrate da je evanđelje nešto što se podrazumeva, svedočenju pristupate kao duhovnoj disciplini i molite se za svoje prijatelje koji ne poznaju Isusa. Vi koji ste na pozicijama vođstva, prednjačite u evangelizaciji tako što druge o njoj poučavate i sami je praktikujete.

Sjajno! Naravno, ako je bilo koja od ovih stavki za vas novi pojam ili vam je ostala nejasna, možda bi ipak trebalo da krenete sa čitanje od početka. Kako god bilo, stigli smo do ovog poglavlja – poglavlja o tome kako zapravo govoriti o Isusu.

GOVORITI KAO HRISTOV POSLANIK

Za mene ne postoji bolje uputstvo o tome kako treba da govorimo o Isusu od Pavlove ilustracije o ulozi Hristovih poslanika u Drugoj poslanici Korinćanima 5:20–21:

Mi smo Hristovi poslanici, tako što Bog opominje preko nas. Zato vas preklinjemo: pomirite se s Bogom! Njega koji nije iskusio greh, Bog je učinio žrtvom za naše grehe, da u njemu postanemo pravedni pred Bogom.

Pavle nas poziva da ne zaboravimo silu koja stoji iza te poruke: samog Hrista. Govori nam se o našoj zadivljujućoj odgovornosti — da budemo predstavnici Carstva Božijeg. Mi smo Hristovi poslanici. Pozvani smo da ljude vidimo na drugačiji način — da odbacimo ljudski i ovozemaljski pogled na njih, te da ih upoznamo i volimo, znajući da su izgubljeni grešnici kojima je potrebno pomirenje sa Bogom.

Moramo preneti ispravnu poruku. Na kraju krajeva, poslanici nemaju slobodu da menjaju poruku; njihov posao je da je tačno prenesu.

Isto tako, ni mi ne smemo ništa da dodajemo, niti da oduzimamo od Hristove poruke. Dužni smo da je ispravno prenesemo, kako bi se grešnici pomirili sa svetim Bogom, stvoriteljem svemira, onim kome pripadamo i mi i svi oko nas. Uprkos činjenici da je naš greh zlo pred njim, on je načinio put spasenja, tako što je Onoga koji je bio bez greha učinio *grehom* — to jest, on je preuzeo naš greh na sebe — i umesto nas primio pravednu Božiju kaznu na krstu. To je učinjeno da bismo u Isusu mogli postati pravedni pred Bogom. Naš odnos sa Bogom se može obnoviti jednostavnim pouzdanjem u Hrista, pokajanjem za naše grehe i okretanjem ka njemu u veri. To je poruka koja nam je poverena da je prenesemo.

Tu poruku moramo da prenesemo bez obzira na neprijatnosti koje to može izazvati, napor koji zahteva ili sramotu koju moramo istrpeti. Poslanici *postoje* da bi prenosili poruke. Zato mi kličemo: „Pomirite se sa Bogom!“ Možda se ne osećamo uvek kao predstavnici Carstva Božijeg, ali mi to jesmo. Tako nas vide u duhovnim sferama, i to je zapanjujuća istina.

Naravno, možemo da budemo dobri ili loši poslanici. Pošto čitate ovu knjigu, pretpostavljam da želite da budete uspešni u toj ulozi, pa zato hajde da razmotrimo neke od načina kako da budemo bolji u onome na šta smo pozvani.

POSLANICI I NJIH PRISTUP: KAKO VODITI RAZGOVORE O VERI

Evo jednog pisma koje sam primio i koje me je duboko dirnulo. Dok ga čitate, razmislite o tome kako biste vi odgovorili:

Dragi Mak,

Već neko vreme se molim za Kendis — za prilike da sa njom podelim evanđelje. Da te malo uputim u situaciju: Kendis je vaspitana kao katolkinja, ali trenutno ne ide ni u jednu crkvu. Živi homoseksualnim životnim stilom u porodici sa četvoro dece. Ta deca su biološka

deca njene partnerke, ali se o njima uglavnom stara Kendis. Kendisina majka ima rak i živi više od hiljadu i po kilometara daleko od nje. Poznajem Kendis više od dvadeset pet godina, a za nju radim protekle dve godine. Ona zna da veru shvatam ozbiljno i rekla bih da me generalno veoma poštuje. Nudila sam joj da se molim za nju, što ona ceni, a davala mi je i finansijsku podršku za odlaske na kratka misijska putovanja.

Pre neki dan, dok mi je pričala o poseti majci, briznula je u plač. Nikada je ranije nisam videla da plače. Dok sam sedela preko puta nje, u glavi sam pokušavala da povežem evanđelje sa njenom situacijom i da smislim način da joj prenesem nešto od njegov večne vrednosti, a da ne zvučim neosetljivo. Na kraju, nisam pomenula ništa što ima večnu vrednost. Samo sam se potrudila da se oseća prijatno dok plače u mom prisustvu i da potvrdim da saosećam sa njenom situacijom. Mislim da sam mogla bolje da postupim. Dok sam kasnije razmišljala o toj situaciji, poželeva sam da sam joj rekla nešto poput: „Ovaj bol koji osećaš je prirodan u slomljenom svetu bolesnom od greha. Ovaj svet je slomljen i nije onakav kakav će biti kada Bog sve pomiri sa sobom.“ Mislim da sam oklevala da kažem tako nešto jer nisam želela da ona pretpostavi, kao što većina ljudi čini, da ona ne treba ništa da preduzme kako bi bila uključena u Božije pomirenje. Da li je ipak trebalo ovo da kažem? Ili bi bilo bolje da sam rekla nešto drugo?

Kim

To su teška pitanja iz stvarnog života. Evo kako sam joj odgovorio:

Draga Kim,

Pre svega, mislim da to što si učinila da se neko oseća dovoljno slobodnim da zaplače pred tobom vredi zaista mnogo. Ipak, razumem kako se osećaš — to je osećaj da imamo da ponudimo nešto tako dragoceno i utešno da, usred sve te tuge, samo želimo da probijemo sve te oklope koje ljudi podižu oko svojih srca protiv

Hrista. Kada bismo samo u tome uspeli, oni bi mogli da upoznaju onog koji će jednog dana obrisati svaku suzu. Što je još teže, znamo koliko su blizu istine — „Istina mi je u srcu i tu sam odmah pored tebe.“ — ali oni to jednostavno ne vide.

Ali da se vratim na Kendis: možda Bog, kroz tvoje svedočanstvo, upravo sada ruši te prepreke u njenom srcu. Naravno, ne znam šta Sveti Duh tačno priprema, ali je vrlo moguće da je to što si je utešila u tom trenutku bilo najbolje što si mogla da uradiš, kao samo još jedno u nizu dobrih dela koja je videla kod tebe.

Ono što bih ja sada uradio jeste da nastavak tog razgovora. Da li bi mogla da izvedeš Kendis na kafu? Rekao bih joj nešto ovog tipa: „Kendis, volela bih da odemo na kafu i porazgovaramo o duhovnim temama; da li bi te to uvredilo?“ Iz mog iskustva, kada ljudima pokažemo da razumemo da vera može biti osetljiva tema, oni obično postanu otvoreniji.

Uz kafu ili za ručkom, rekao bih joj upravo ono što si i sama napisala (baš mi se dopada kako si to sročila): „Ovaj bol koji osećaš je prirodan u slomljenom svetu bolesnom od greha.“ Svakako bih te podstakao da joj to kažeš, ali bih je tada ponovo pitao za dozvolu da joj objasnim kako Bog miri ovaj slomljeni svet sa sobom: „Kendis, da li bi mi dozvolila da ti ispričam kako ja vidim delovanje Boga punog ljubavi u ovakvom svetu?“ A zatim bih rekao: „Kendis, tvoje suze su me zaista pogodile. Razmišljala sam o tome i mislim da je u tvojoj situaciji ne postoji ništa što je važnije od Hristove poruke“, ili: „Znam da religija često deli ljude, ali Kendis, poslednjih dve hiljade godina ljudi u Isusovoj poruci pronalaze ključ za razumevanje života i smrti, i volela bih da ti kažem nešto više o tome“, ili: „Kendis, znaš da verujem u Boga na krstu — u Boga koji se poistovetio sa našom smrću. To ima tolikog uticaja na tvoju situaciju da jednostavno želim da ti objasnim Isusovu poruku“ — nešto u tom smislu, ili možda kombinacija svega toga. Ti ćeš najbolje znati kako to da izraziš u vašem kontekstu, ali cilj je da iskreno predstaviš evanđelje koje ima večni značaj i koje će joj pomoći da prepozna svoju najveću potrebu: da se pokaje za grehe i odgovori verom.

S druge strane, više me brine da li je njena majka ikada jasno čula evanđelje, ali to već ide izvan okvira onoga što si mi napisala. Uzgred, možda bi ti koristila knjiga „Da li je Bog protiv gejeva?“ (*Is God Anti-Gay?*) autora Sema Olberija.

Tvoj brat,
Mak

Ova prepiska otkriva neka od osnovnih načela kojima se vodim u razgovorima o veri. Ona uključuju sledeće tačke:

- Budi milostiv prema sebi dok govoriš o veri. Primetio sam da se često plašim evangelizacije jer postoji toliko načina da se pogreši. Mogu da loše prenesem poruku. Mogu da ćutim onda kada bi trebalo da nešto kažem. Mogu da kažem stvari koje mi kasnije deluju glupo. Ali dobro je podsetiti se da ti čak i greške mogu pomoći da postaneš bolji Božiji poslanik.
- Budi spreman da susretneš ljude tamo gde jesu.
- Gledaj gde se otvaraju vrata. Kultura evangelizacije ovde mnogo pomaže. Kada članovi crkve pričaju o prilikama za evangelizaciju koje su primetili oko sebe, to može podstaći i druge da se uključe.
- Budi saosećajan i sačuvaj meko srce prema ljudima. Ne zaboravi da si i sam grešnik. Poniznost otvara put evanđelju.
- Imaj na umu da imamo odgovore na najveća životna pitanja. To možeš ponuditi drugima. Kada život ogoli i sruši površne barijere koje ljude udaljavaju od Boga, tada možeš zasijati svetlošću evanđelja. Nemoj ga sakrivati.
- Usredsredi se na čovekovu odvojenost od Boga, a ne na moralno ponašanje.
- Promišljeno pristupi razgovoru. Isplaniraj šta ćeš reći. To ti pomaže da kažeš ono što je korisno, a da izbegneš ono što je neumesno ili uvredljivo.

- Priznaj šta znamo, a šta ne znamo. Izraz koji je Kim upotrebila „svet bolestan od greha“ potvrđuje istinu koju vidimo oko sebe. Hrišćanin se u takvom okruženju dobro snalazi jer zna kako je do toga došlo. Takođe, smatram da je korisno reći ljudima da ni sam ne znam uvek zašto Bog nešto čini, ali da mu verujem kao jedinom koji ima smisla u ovom slomljenom svetu.
- Dobro je (ali ne i obavezno) pitati za dozvolu pre nego što поделиš poruku evanđelja.
- Postavljaj mnogo pitanja. Budi dobar slušalac.
- Konačno, ako naslućuješ da postoji određen problem u nečijem životu, dobro je da se s njim upознаš kroz čitanje knjige ili razgovor sa nekim ko je u to upućen.

POSLANICI MORAJU BITI HRABRI I JASNI

Da sam ja u zatvoru zbog širenja vere, prilično sam siguran da bih tražio od prijatelja da se mole da me Bog izbavi odatle! Međutim, molbe utamničenog Pavla bile su usmerene na to da bude hrabar i jasan u propovedanju evanđelja (Ef. 6:19; Kol. 4:3–4).

Stekao sam utisak da je hrabrost element koji je hrišćanskoj zajednici najpotrebniji za evangelizaciju, barem u Severnoj Americi. To je oblast u kojoj možemo mnogo da naučimo od naše braće i sestara koji žive na mestima gde nema verske slobode. Iranca po imenu Faršid upoznao sam kada je došao u našu kuću u Dubaiju na studentski skup. Sedeli smo zajedno dok je Nisin držao govor. U prostoriji je bilo tridesetak studenata. Dok je Nisin pričao, primetio sam da se Faršid vrpolti. Na kraju se nagnuo ka meni i šapnuo mi: „Mak, on je sjajan govornik, ali kada će preći na evanđelje?“

Tada sam konačno shvatio zašto je bio uznemiren. Faršid je želeo da evanđelje studentima bude jasno preneto. „Ne brini, brate“, rekao sam mu, „ne pamtim da je Nisin ikada izostavio poruku života — doći će i ona na red.“ I zaista, Nisin je objavio tu čudesnu vest o Hristu koji spasava grešnike. Kako je to izgovorio, Faršid je prestao da se vrpolti,

a oči su mu se napunile suzama. Primetio sam da ljudi koji dolaze iz sredina gde mnogi mrze krst često krst još više zavole.

Sledeće godine sam ručao sa Faršidom u Kejptaunu, u Južnoj Africi, tokom Lozanskog kongresa. Rekao mi je da situacija u Iranu postaje teška i da oseća kako je samo pitanje vremena kada će ga uhapsiti — samo zato što je bio hrabar i jasan svedok evanđelja. Napustio je bezbedno zajedništvo u Kejptaunu i vratio se u Teheran. Kakav hrabar brat!

Faršid je uhapšen na Božić. Optužba je glasila „izdaja Islamske države Iran“ ili, drugim rečima, verno svedočenje za Hrista. Osuđen je na šest godina robije. Njegova žena i dvoje male dece pobegli su preko turskih planina u izbeglički kamp. On je zatočen u zloglasnom zatvoru Evin u Iranu. Kada uspe da prokrijumčari pismo iz zatvora, Faršid moli prijatelje da se mole da ostane odvažan i jasan u propovedanju evanđelja i da nastavi da se raduje u Hristu.

Većina nas se ne suočava sa takvim teškoćama zbog svoje vernosti. Ali Faršid voli Isusa i Njegovo evanđelje. Poput Pavla, on *sve smatra gubitkom radi spoznanja Gospoda Hrista Isusa, koji sve nadilazi* (Fil. 3:8). Zato on hrabro i jasno nastavlja da govori ljudima oko sebe o spasenju koje se nalazi u Hristu.

Neka vam Faršidova priča ulije hrabrost; budite odvažni i jasni kada iznosite evanđelje u sopstvenom okruženju. Biblija nas poziva da se sećamo onih koji su bili hrabri i verni, i da sledimo njihov primer.

POSLANICI MORAJU PRENETI PORUKU, A ISHOD PREPUSTITI HRISTU

Nas četvorica smo se okupili kod trake za podizanje prtljaga na aerodromu O'Her. Došli smo u Čikago na važan poslovni sastanak. Zapravo, sastanak je počeo mnogo pre nego što smo stigli do hotela: bili smo usred duboke rasprave dok smo žurno ulazili u taksi koji je vozio Ibrahim.

Dok se rasplamsavala diskusija o posledicama različitih odluka, Ibrahim mi je dobio: „Znate, ovaj svet je neverovatan!“ Pogledao sam ga, pokušavajući da istovremeno pratim i ono o čemu se pričalo iza mene.

„Alah je stvorio sve ovo“, rekao je, šireći ruku ka centru Čikaga, pokretom zbog kojeg je auto naglo skrenuo u drugu traku. Nemo sam klimnuo glavom, krijući u sebi želju da sedim pozadi.

„Ali ono što je najneverovatnije kod Alaha jeste to što on vodi evidenciju o svemu što činimo.“

„Da, slažem se“, rekoh, pokušavajući da se usredsredim dok su mi misli bile zaokupljene poslom. „Hrišćanin sam i verujem da Bogu ništa ne promiče.“

„Znate li u čemu je razlika između Vas i mene?“ nastavio je Ibrahim. Bio sam prilično siguran da je to bilo retoričko pitanje.

„Vi verujete da je Isus bio Bog“, nastavio je, „a ja verujem da je on bio samo prorok.“ Ibrahimu kao muslimanskom misionaru nije manjkalo odvažnosti.

„I to je tačno, Ibrahim“, rekoh. To kao da ga je ohrabrilo, pa je započeo teološki monolog koji je trajao skoro do samog dolaska u hotel.

Ali kada smo stigli na odredište, Ibrahim je začutao dok sam popunjavao formular za kreditnu karticu. Konačno sam dobio priliku da progovorim: „Znate šta, Ibrahim? Slažem se da i muslimani i hrišćani veruju da se svaki greh beleži, ali muslimani veruju da se gresi mere spram dobrih dela, dok hrišćanini veruju da Isus nudi oprostaj greha kroz veru. Mislim da je to najveća razlika. Zato volim Isusa: On ne meri naše grehe spram naših dobrih dela; on nam oprašta grehe jer je on platio za njih.“

Ibrahim je bacio pogled ka krovu svog taksija. „Hm,“ izusti on. Zatim mi je pomogao oko torbi. Dok je odlazio, pitao sam se da li su moje reči doprle do njega. Da li je trebalo da mu ostavim veći bakšiš? Odjednom, videh kako se pale njegova štop-svetla i kako naglo okreće auto. „Možda sam ipak uspeo!“, pomislih. „Sigurno želi da me pita nešto o Isusu — ili možda o oproštenju!“ Pripremio sam se da ovog čoveka dovedem do Hrista.

Ali ne, jednostavno sam bio zaboravio da uzmem svoju kreditnu karticu. Ibrahim se osmehnuo dok mi ju je pružao kroz prozor. Drago mi je što je bio dobar i pošten musliman. Ali dok sam ga posmatrao kako

odlazi drugi put, ponovo me je prožeo onaj poznati osećaj neuspeha u svedočenju vere. Voleo bih da sam mu kazao više o evanđelju, ili da sam to možda uradio na neki bolji način.

Ipak, dok sam razmišljao o tome, shvatio sam da ono što sam mogao ili što je trebalo da kažem nije bila suština. Ono što *jesam* rekao bila je istina i odlučio sam da verujem Bogu da će to upotrebiti — i to ne samo za Ibrahima, nego i za mene. On me voli i drago mu je što sam pokušao da stanem u odbranu vere. Zaista ne uzima za zlo moje grehe, niti moje neuspehe, pa čak ni moje nespretnosti pokušaje. A ako odluči da povede Ibrahima putem vere, to neće biti zato što sam ja sve savršeno rekao, već isključivo zbog njegove milosti.

Trebalo mi je vremena da se ponovo usredsredim na poslovni sastanak, jer sam se radovao Božjem oproštenju i ljubavi. Bogatstvo Hrista u mom životu delovalo mi je stvarnije jer sam podelio sa nekim svoju veru. Ne znam da li je moj razgovor sa Ibrahimom njega promenio, ali mene je svakako podsetio na ono što je najvažnije: život u Isusu je bolji od bilo kakvog poslovnog sastanka. I podsetio me je na

Božju milost u mom sopstvenom životu. Da li sam znao da mi je oprošteno i pre nego što sam to rekao Ibrahimu? Naravno. Ali razgovor o milosti s nekim ko iskreno veruje u opravdanje kroz dela je utisnuo tu milost još dublje u moje srce. To nije nešto što znam samo razumom. Molim se da će i Ibrahim jednog dana spoznati tu istu nadu i radost.

Dobro je da se podsetimo da je spasenje delo Duha. Trudimo se da budemo promišljeni, hrabri i jasni kada drugima govorimo o evanđelju, ali Bog je taj koji donosi rezultate. U tome možemo naći mir.

POSLANICI NE SMEJU DA BUDU OBESHABRENI

Pavle kaže u 2. Korinćanima 4:1: „Stoga nismo obeshabreni, jer nam je Bog po svom milosrđu poverio ovu službu.“ Ovoga treba da se setimo svaki put kada dođemo u iskušenje da pomislimo kako su naši pokušaji da evangeliziramo uzaludni.

Dok sam putovao, naleteo sam na Krejga na aerodromu u Sinsinatiju. Znao sam ga iz crkve. On se izjašnjavao kao nehrisćanin koji istražuje hrišćanstvo, ali iz moje perspektive posmatrača, delovalo je da ga više zanima zajednica u crkvi nego sama vera. Učinila mi se kao neobična slučajnost to što smo se sreli, pa sam ga pozvao da mi se pridruži.

Krejg je bio slika i prilika klasičnog violiniste: duga srebrna kosa mu je bila razbarušena i razletela se na sve strane, poput Ajnštajnovne, a u tom trenutku je gledao u daljinu umornog, setnog izraza lica. Ispričao mi je da mu je majka nedavno preminula nakon duge bolesti. To je potvrdilo moj osećaj da naš susret nije bio slučajan: Bog je delovao u Krejgovom životu i pripremio sam se da mu govorim o Isusu. „Ko zna“, pomislih, „možda je on baš sada spreman za Boga.“

Uradio sam ono što se u takvoj prilici očekuje. Izrazio sam saučešće zbog smrti njegove majke i pitao ga kako je. Nisam forsirao razgovor i dok sam ga slušao, molio sam se u sebi, osećajući da je Bog uredio naš susret. Ali, čim sam počeo da ispitujem Krejgov stav prema Isusu, podigao je zid. Bio je dobro, hvala na pitanju. Bio je to ućtiv razgovor u granicama društveno prihvatljivog, ali je na duhovnom nivou delovao potpuno besplodno.

Posmatrajući ga kako odlazi, priznao sam sebi da se i sam osećam iscrpljeno. Bilo mi je dosta toga da umornim ljudima pričam o blagu koje im je preko potrebno, ali koje, čini se, ne žele. Bio sam umoran od sopstvenih tričavih strahova od odbacivanja. Ali najviše od svega, bio sam umoran od osećaja da ne bi trebalo da se osećam tako; taj osećaj me je ponekad *dovodio do toga da poželim da dignem ruke od svedočenja o veri*.

Pre nego što me je umor potpuno savladao, Bog me je milostivo uputio na stih iz Poslanice Filimonu koji ranije nisam primećivao: „Molim se da tvoje učešće u zajedničkoj veri postane delotvorno kroz dublje razumevanje svakog blagoslova koji imamo u našem zajedništvu s Hristom“ (Fil. 1:6).

Pavle ovde ne misli samo na evangelizaciju, ali je svakako ne isključuje. Ipak, njegova molitva je da budemo aktivni u deljenju vere. Ali

primetite da razlog za to nije ni reakcija drugih, niti naša delotvornost. Pavle govori nešto što retko čujem: da je deljenje vere korisno i za nas, kako bismo stekli potpuno razumevanje dobrih stvari koje imamo u Hristu. Biblija kaže da je među svim dobrim razlozima za deljenje vere jedan i razlog koji se tiče onoga što se dešava u nama. Mislim da je ovo važno ne samo za nas kao pojedince, već i za celu zajednicu.

Deo mog umora u svedočenju potiče od neprestanog usredsređivanja na ono što bi trebalo da se dogodi u *drugima*. Kada se usredsredim samo na to, a deluje kao da se ništa ne dešava, klonem duhom. Ali saznanje da Bog deluje u meni dok aktivno delim svoju veru mi uliva nadu, čak i kada niko ne reaguje pozitivno na moj trud.

Zapravo, ubeđen sam da je deljenje vere, bez obzira na ishod, ključ duhovnog zdravlja pojedinca i zajednice. Naravno, mi želimo da naše svedočenje bude delotvorno. Da, mnogi hrišćani rade gluposti koje podrivaju evanđelje i da, i sam sam pravio takve gluposti i treba da radimo na tome da to ispravimo. Ali ako želimo da dublje razumemo Hristovo bogatstvo, moramo aktivno da delimo svoju veru.

Krejk je nastavio da dolazi u našu novu crkvu i nakon našeg susreta na aerodromu. Mesecima je slušao svedočanstva koja proslavljaju Boga i jasna izlaganja evanđelja, bez ikakve vidljive reakcije. Ali jednog dana, prve nedelje nakon mog povratka u crkvu posle dugog puta, Krejk me je šokirao: ustao je i podelio kako je došao Hristu. Srce mi je zaigralo dok sam ga slušao kako govori o onome što je Bog učinio u njegovom životu.

Prošlo je mnogo meseci, ispričao nam je Krejk, dok nije shvatio da svedočanstva koja je slušao nisu bila predstava. On je u stvari mislio da su to igrokazi duhovnih događaja koje izvode profesionalni glumci. Krejgu je bilo neshvatljivo da neko može tako duboko i lično da govori o svom doživljaju evanđelja. Ali kako je vreme prolazilo, sinulo mu je da ti ljudi zaista govore o *sopstvenim* životima.

„I eto mene danas“, rekao je, „stojim pred vama i pričam vam šta me je dovelo ka veri u Boga. Sada razumem evanđelje.“ Možda sam to samo umislio, ali učinilo mi se da u Krejgovom glasu više nema onog umora. Delovao mi je drugačije: pun života.

Dok je Krejg tog nedeljnog jutra pričao našoj crkvi kako je spoznao šta je Isus učinio za njega, osetio sam kako i moj umor nestaje. Nisam doveo Krejga Isusu, ali sam aktivno podelio svoju veru s njim; imao sam udela u tome. Bio sam deo crkve koja je imala kulturu evangelizacije. I ovog puta, barem, Bog mi je dozvolio da vidim kako se moj mali doprinos uklopio u celinu.

U većini slučajeva nemamo priliku da to vidimo; moramo da verujemo Bogu. Ali to je *dobra* stvar. Bog deluje kroz nas dok delimo svoju veru — čak i ako to ne vidimo sa ove strane neba. Možda Bog deluje kroz malo vremena provedenog s nekim u predvorju restorana, možda kroz kratak razgovor u kome za minut podelimo evanđelje, a možda i kroz važnu teološku opasku o oproštenju. Ko zna - možda se radi o nečemu što ćete baš danas učiniti?

Zato se ne gubite nadu, čak i usred obeshrabrenja. Znajte da Bog deluje kroz vas i u vama. Možete se osloniti na Njega. Nemojte podleći iskušenju da odustanete.

Nakon što je Krejg u crkvi ispričao svoje svedočanstvo o veri, nekoliko nehršćana mu je prišlo da bi saznali više o Isusu. Krejg je bio šokiran njihovom reakcijom. Očekivao je da će ljudi misliti da je poludeo. Ali ono što je na njega ostavilo najjači utisak, kako nam je kasnije rekao, bila je čežnja u njihovim srcima koju jedino Isus može da ispuni. „Ne znam kako uspevate da izdržite“, rekao je, „prizor tolike gladi u ljudskim dušama.“

Znam na šta misli: ponekad ni sam ne znam da li mogu to da podnesem. Zapravo, primetio sam tu potrebu kod Krejga i bio sam u iskušenju da odustanem. Možda vas umorni ljudi oko vas navode da se zapitate možete li to da izdržite. Možda su vas besplodni pokušaji da podelite svoju veru sa komšijom kog vidate iz dana u dan ili sa taksistom koga ste sreli jednom u životu nagnali da se zapitate вреди li to truda. Možda ste i vi potajno u iskušenju da odustanete.

Ohrabrite se! Evangelizacija je veća od onoga što vidimo. Setite se Božjeg obećanja: on vam daje potpunije razumevanje dobrih stvari koje imamo u Hristu. On vam daje svoje oči da kroz njih vidite ljude

onako kako ih on vidi. Pomaže vam da spoznate duboko značenje poruke koju nosimo i pomaže vam da se oslonite na njega da on deluje u životima ljudi.

To su dovoljni razlozi da nastavite, ali ima nečeg još boljeg. Ponekad nam Bog dopusti da vidimo kako se umorni ljudi preobražavaju u ljude ispunjene svetlošću. To je veličanstvena stvar, ispunjena čudom i nadom.

DODATAK

OBJAŠNJENJE EVANĐELJA

Naš Bog Stvoritelj je svet, pravedan i pun ljubavi. Mi smo njegov narod, stvoren po njegovom obličju. Iako smo nekada bili u zajedništvu s Bogom i voleo nas je, sada smo odsečeni od njega. Razdvajanje Boga i njegovog naroda počelo je pobunom naših predaka. U korenu te pobune bio je naš izbor da ne verujemo Bogu i da umesto toga pokušamo da sebe učinimo Bogom. Ta izdajnička pobuna je propala, a presuda je bila večna smrt. Užasna je činjenica da se greh pobune prenosi sa generacije na generaciju kao prokletstvo: svi ljudi nasleđuju i taj greh i tu presudu. Naša grešna priroda onemogućava bilo kome da zasluži svoj povratak Bogu.

Ali, iako nismo u stanju da sami sebe otkupimo, niti da zaslužimo izlaz iz tog prokletstva, Bog je u svojoj ljubavi obezbedio put povratka u odnos ljubavi i oproštenja s njim. Cela Biblija proriče, beleži i objašnjava dolazak Spasitelja koji će to učiniti: Božjeg Sina, Isusa.

Isus, koji je bio u potpunosti Bog i u potpunosti čovek, živio je na zemlji kao čudotvorac i učitelj Božijih puteva. Živeo je savršenim životom i postao je savršena žrtva, da bi nas otkupio od prokletstva greha i smrti. Isus je platio kaznu za naše grehe svojom smrću na

krstu. Vaskrsao je iz groba, pobedivši smrt i dokazavši da je ono što je govorio istina.

Kroz svoju smrt, otkupio je pravo da nam ponudi oprostjenje greha i pravo da svi koji mu se obrate mogu da postanu deca Božija.

Svako ko čuje ovu poruku radosne vesti i odazove se Isusu, neće biti odbijen. Isus nas poziva da se okrenemo od neverničkog načina života i greha koji nas prati i sputava, i da položimo svoje puno pouzdanje i veru samo u njega, kako bi nas spasao od prokletstva. Dakle, da bismo postali Isusovi sledbenici, mi mu u veri predajemo svoj život i obavezujemo se da ćemo ga slediti kao Gospoda u sve dane svoje.

DEFINICIJE

- *Evangelizacija* — Poučavanje ili propovedanje evanđelja sa ciljem ili namerom uveravanja ili preobraćenja.
- *Evanđelje* — Božija radosna poruka koja nas vodi ka spasenju.
- *Poruka od Boga* — Objašnjenje toga ko je Bog, ljudske nevolje greha i izgubljenosti, Hristovog dela za naše spasenje i odgovora koji ljudi moraju dati kako bi obnovili odnos sa Bogom; sažeta je u četiri dela pregleda evanđelja: Bog, Čovek, Hristos i Odgovor.
- *Greh* — Stanje pobune protiv Boga koje karakteriše usredsređenost na sebe i neverovanje.
- *Gresi* — Simptomi i ispoljavanja (stanja) pobune i neverovanja.
- *Pokajanje* — Okretanje od života u neverovanju.
- *Obraćenje* — Prelazak iz smrti u život, iz krivice u oprostjenje.
- *Vera* — Potpuno pouzdanje u Boga i oslanjanje na njega i njegovu spasonosnu milost kroz Hrista.

BIBLIJSKI ODELJCI ZA PREGLED EVANĐELJA

Postoji mnogo biblijskih stihova sa kojima bi trebalo da budete upoznati. Sledeći stihovi iznose osnovne činjenice o Bogu, Čoveku, Hristu i Odgovoru, kao i o ceni sleđenja Isusa:

Bog

- Isaija 6:1–3. Bog je svet.
- Kološanima 1:16–17; Psalam 8:1–4. Bog je stvoritelj.
- Jovan 3:16. Bog je pun ljubavi.
- Rimljanima 1:18. Bog je pun gneva prema grehu.

Čovek

- 1. Mojsijeva 1:26–27. Stvoreni smo po Božijem obličju.
- Rimljanima 3:9–12. Svi smo grešnici.
- Efescima 2:1–3. Mrtvi smo u našim prestupima.
- Isaija 53:6. Pobunili smo se protiv Boga.
- Isaija 59:2. Odvojeni smo od Boga.
- Rimljanima 6:23. Smrt je kazna za našu pobunu.

Hristos

- Jovan 3:16. Isus je put do Boga.
- Rimljanima 5:6–8. Isus je umro za nas.
- Rimljanima 6:23. Božiji dar večnog života je kroz Hrista.
- Efescima 2:4–9. Bog nam daje milost u Hristu.
- Kološanima 1:19–23. Bog nas miri sa sobom u Hristu.
- 1. Petrova 2:22. Hristos je živio savršenim životom.
- 1. Korinćanima 15:3–4. Hristos je vaskrsao iz mrtvih.
- Jovan 10:10. Hristos je došao da da život.

Odgovor

- Rimljanima 10:9–11. Moramo ispovediti svojim ustima i verovati u svojim srcima.
- Matej 4:17; Dela 2:38. Moramo se pokajati.

- Jovan 8:12. Moramo slediti Isusa.
- Jovan 5:24–25. Moramo čuti Isusovu reč.
- Jovan 1:12. Moramo verovati u Isusovo ime.

Cena

- 1. Petrova 1:18–19. Hristos nas je otkupio svojom krvlju.
- Efescima 2:8–9. Bog nas je spasao svojom milošću.
- Luka 9:23–24. Moramo se odreći sebe i uzeti svoj krst.

NAPOMENE

Prvo poglavlje: O pozivima do oltara i svetlosnim efektima

1. J. I. Packer, *Evangelism and the Sovereignty of God* (Downers Grove, IL: InterVarsity Press, 1979), 48. (Dž. I. Paker: Evanđelje i Božja suverenost)
2. Tim Keller, *Paul's Letter to the Galatians: Living in Line with the Truth of the Gospel* (New York: Redeemer Presbyterian Church, 2003) (Tim Keler: *Pavlovo pismo Galatima: Život u skladu sa istinom evanđelja* (Njujork: Prezbiterijanska crkva Redeemer, 2003.))
3. Reč koja se obično prevodi kao "evanđelje" u Novom zavetu se u obično prevodi kao "dobra vest" u Starom zavetu (npr. Isa. 52:7).

Drugo poglavlje: Kultura evangelizacije

1. Barna Group, „Evangelizacija je najefikasnija među decom,” 11. oktobar 2004. <https://www.barna.org/barna-update/article/5-barna-update/196-evangelism-is-most-effective-among-kids#.UjmEo-AXd3g>.

Treće poglavlje: Povezivanje crkve i kulture evangelizacije

1. Mreža Acts 29 [Dela 29] posvećena je osnivanju crkava. Naziv potiče od činjenice da novozavetna knjiga Dela apostolska ima

dvadeset osam poglavlja. Stoga se „Dela 29“ može shvatiti kao tekuće „sledeće poglavlje“ u istoriji crkve. Više informacija možete pronaći na sajtu Vikipedije. http://en.wikipedia.org/wiki/Acts_29.

2. Za više informacija o crkvenom članstvu, pogledajte knjigu Džonatana Limana *Crkveno članstvo: Kako da svet zna ko su Isusovi predstavnici* (američko izdanje: Wheaton: Crossway, 2012), (srpsko izdanje: Novi Sad: Projekat Timotej, 2024).
3. Ova knjiga je deo serijala o biblijskim doktrinama i praksama koje pomažu crkvama da budu zdrave, a ne bolesne, te da duhovno jačaju, a ne da se samo bore za opstanak. Opređili smo se za devet odlika na koje ćemo se posebno usredsrediti, iako bi se mogle dodati mnoge druge. Prva odlika zdrave crkve o kojoj govorimo jeste glavni zadatak posla pastora: ekspozicijsko propovedanje — propovedanje u kojem je glavna poruka biblijskog teksta ujedno i glavna poruka propovedi. Propovedi koje sistematski obrađuju biblijske knjige treba da proističu iz celovitog razumevanja priče i poruke Svetog pisma i da se na njega oslanjaju. Otuda je druga odlika biblijska teologija. Suštinska poruka Svetog pisma, evanđelje, ono je što daje život našim crkvama, i mi ga moramo razumeti biblijski, što je treće obeležje. Iz toga proizlaze biblijsko razumevanje obraćenja i evangelizacije, kao četvrta i peta odlika. Kada se ljudi obrate, treba da se pridruže crkvi: otuda crkveno članstvo. Druga strana članstva je crkvena stega — ono što crkva čini kada njeni članovi prestanu da se kaju za svoje grehe. Time smo obuhvatili sedam odlika. Osmu odliku je biblijsko razumevanje rasta, a deveta je biblijsko crkveno vođstvo.

Četvrto poglavlje: Predani evangelizatori u kulturi evangelizacije

1. Donald S. Whitney, *Spiritual Disciplines for the Christian Life* (Donald S. Vitni, *Duhovne discipline za hrišćanski život*) (američko izdanje: Colorado Springs: NavPress, 1991), str. 106.
2. Isto, str. 108.

Pišite mi na:
mackstiles@gmail.com

9Marks

Izgradnja zdravih crkava

DA LI JE VAŠA CRKVA ZDRAVA?

Organizacija 9Marks postoji kako bi podržala crkvene vođe kroz biblijsku viziju i praktične resurse za objavljivanje Božije slave svim narodima kroz zdrave crkve.

U tu svrhu, želimo da pomogemo crkvama da izgrade devet odlika duhovnog zdravlja, koje se često zanemaruju:

1. Ekspozicijsko propovedanje
2. Doktrine evanđelja
3. Biblijsko shvatanje obraćenja i evangelizacije
4. Biblijsko shvatanje crkvenog članstva
5. Biblijska crkvena stega
6. Biblijsko staranje o učenishtvu i rastu
7. Biblijsko crkveno vodstvo
8. Biblijsko shvatanje molitvene prakse
9. Biblijsko shvatanje i sprovođenje misijskog rada

U okviru 9Marks-a, pišemo članke, knjige, recenzije knjiga i objavljujemo onlajn časopis. Organizujemo konferencije, snimamo intervjue i pripremamo druge resurse, kako bismo osposobili crkve da odražavaju Božiju slavu.

Posetite našu internet stranicu da pronađete sadržaj na **više od 60+ jezika** i prijavite se za naš besplatni onlajn časopis. Kompletan spisak naših veb-stranica na drugim jezicima možete videti ovde:

<http://9marks.org/international>

<http://9marks.org>

<https://sr.9marks.org/>

OBUKA ZA PROPOVEDNIKE

PROPOVEDAJ REČ

Radionice ekspozicijskog propovedanja

Projekat Timotej vam predstavlja radionice Propovedaj Reč – program za obuku u ekspozicijskom propovedanju.

Ovaj program traje četiri godine, tokom kojih se učesnici dva puta godišnje okupljaju na trodnevnim radionicama, gde u maloj grupi – od deset do dvadeset ljudi – zajedno proučavaju Božiju reč i uče kako da je propovedaju odražavajući Božije pastirsko srce.

Radionice su usredsređene na dve oblasti:

- *Kako propovedati* – učesnici će proširiti svoje znanje i unaprediti veštine proučavanja Božije reči i propovedanja i poučavanja iz nje. Govorićemo o osnovama tumačenja Biblije (hermeneutici) i važnosti vernog izlaganja Božije reči.
- *Kako vršiti pastirsku službu* – govorićemo o biblijskom modelu službe koji se temelji na Božijem srcu i obrađuje pojmove poput predvođenja služenjem, poniznosti i otvorenosti, odgoju drugih vođa i službi novog saveza.

Učesnici na svakoj radionici zajedno proučavaju jednu biblijsku knjigu, slušaju pouke predavača, uče jedni od drugih i vežbaju upotrebu naučenih načela proučavanja i propovedanja Svetog pisma. Radionice su veoma žive, s mnogo interakcije među učesnicima, s pitanjima i odgovorima, raspravama i osvrtima na urađeno.

Ovaj nastavni program će pomoći polaznicima da naučeno prenesu i na druge, na one „koji će biti sposobni i druge da pouče“ (Druga Timoteju 2,2), stvarajući i proširujući mrežu propovednika koji verno propovedaju Reč.

Za sve dodatne informacije nazovite +381 69/712-470,
pišite na adresu projekattimotej@gmail.com
ili posetite vebisajt www.projekat-timotej.org

BAPTISTIČKA TEOLOŠKA ŠKOLA

Nova generacija balkanskih vođa fokusiranih na Hrista

Svako je teolog, ali nije svako dobar teolog. Ovo je parafrazirana misao iz knjige koja nosi naslov „Svako je teolog”, autora R. Č. Sprola. Baptistička teološka škola u Novom Sadu veruje u istinitost ove izjave, i u to da je našoj zemlji i celom regionu potrebno više ljudi koji imaju osnovno teološko obrazovanje. Škola pruža studentima alatke koje su im potrebne kako bi ispravno tumačili Sveto pismo, i za to nudi programe usmerene u tri pravca, koji su prilično prilagođeni okolnostima u kojoj ljudi u našoj zemlji žive.

Programi:

- Mogućnost slušanja predavanja
- Sertifikat program
- Program diplomiranog teologa

Verujemo da ovi programi nude alatke koje su potrebne svima koji služe, ili razmišljaju o tome da služe kao pastori, starešine, misionari, đakoni, ili su u nekoj službi koja uključuje vođenje i poučavanje. Ako neko nije u formalnoj službi, ovi programi i dalje mogu da budu blagoslov za pojedinca, za njegovu porodicu, i za ličnu evangelizaciju i učenje. Fokus naših predavanja je na tri stvari: karakter, veštine i znanje. Veliki akcenat je na izgradnji karaktera, jer verujemo da studenti kojima se razvija karakter jesu oni koji će voljno sticati i znanje i veštine, i koji će to zdravo i koristiti.

Naša vizija je Nova generacija balkanskih vođa fokusiranih na Hrista. Motivisemo Vas da razmislite o tome da nas kontaktirate, ili da nam preporučite nekoga iz vaše zajednice ko je zainteresovan za teološko obrazovanje.

Za sve dodatne informacije pišite na adresu bts.novisad@gmail.com
ili posetite vebaj www.btsns.org

— Posetite Projekat Timotej —

Pronađite nas na adresi
Kolo srpskih sestara 24,
Novi Sad,
ili na onlajn platformama:

Projekat Timotej

@projekat_timotej

www.projekat-timotej.org

Skenirajte QR kod i preuzmite
besplatne materijale za
proučavanje:

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

279.123

MACK Stiles, J., 1956-

Evangelizacija : kako cela crkva govori o Isusu / Dž. Mak Stajls ; predgovor Dejvida Plata ; [prevod Jelena Zivlak]. - Titel : Hrišćansko udruženje Projekat Timotej, 2026 (Stara Pazova : Euro dream). - 108 str. ; 21 cm. - (9Marks : izgradnja zdravih crkava)

Izbornik na engl. jeziku. - Tiraž 500. - Str. 11-12: Predgovor serije / Mark Dever i Džonatan Liman. - Str. 13-15: Predgovor / Dejvid Plat.

ISBN 978-86-83272-02-0

a) Евангелизација

COBISS.SR-ID 196091401

EVANGELIZACIJA JE VIŠE OD PROGRAMA.

Svakih par godina crkve se povedu za najnovijim trendovima u evangelizaciji. Crkvene vođe sprovede nove programe, a članovi se bacaju na kratkotrajne poduhvate. Ali zamislite crkvu u kojoj je evangelizacija jednostavno deo kulture. Vođe dosledno i otvoreno dele svoju veru. Članovi crkve ih slede, podstičući jedni druge na to da evangelizacija postane njihov trajni način života.

Upravo takav pristup evangelizaciji predstavlja ova sažeta i upečatljiva knjiga. Ovde nema programa. Umesto toga, ona vašoj crkvi može pružiti nov način zajedničkog življenja i deljenja radosne vesti.

„Najbolja moguća knjiga o evangelizaciji bila bi knjiga koja dopire do srži te teme i koju je napisao autor koji je i sam evangelizator. Drugim rečima, to bi bila upravo ova knjiga.“

R. ALBERT MOLER MLAĐI,

predsednik i profesor hrišćanske teologije na Katedri Džozef Emerson Braun,
Teološki fakultet južnih baptista

„Iskreno sam uzbuđen zbog ove knjige. Stajlsove knjige o evangelizaciji su sjajne jer kombinuju praktičnu pomoć s teološkom zrelošću. A on zaista živi ono što govori.“

KEVIN DEJANG,

viši pastor, Univerzitetska reformisana crkva, Ist Lansing, Mičigen

„Ovo je knjiga o evangelizaciji koja uzdiže Hrista i prožeta je evanđeljem kao nijedna druga. Umesto da vam daje ličnu metodologiju, ona vas duboko motiviše da objavljujete Hrista i donesete plod revolucionarne vesti o Isusu kao crkveno telo.“

RIČARD ČIN,

Nacionalni direktor, Australijsko udruženje evanđeoskih studenata

DŽ. MAK STAJLS je izvršni direktor kompanije „Gulf Digital Solutions“ i generalni sekretar Udruženja hrišćanskih studenata u Ujedinjenim Arapskim Emiratima (FOCUS). Pored toga što se godinama bavi osnivanjem novih crkava, trenutno služi kao starešina u crkvi „Redeemer“ u Dubaiju. Autor je knjiga *Odluke poslanika* (Marks of the Messenger) i *Svedočiti o Isusu* (Speaking of Jesus).

**Ovo izdanje je deo serije 9Marks:
Izgradnja zdravih crkava.*

9Marks

PROJEKATIMOTEJ